

laški bilten

št. 78/ 15. junij 2020

LAŠKO ŽE ČETRTIČ ZAPORED PROSTOVOLJSTVU PRIJAZNO MESTO ... STR. 6

LAŠKI SEJEM PRAZNOVAL 10. OBLETNICO ... STR. 6

V PIVOVARNI SE BOSTA CEDILA MED IN MEDENO PIVO ... STR. 14

NOVA BROŠURA NAJBOLJŠE IZ LAŠKEGA ... STR. 18

POLONA TANŠEK AŠKERC O IZKUŠNJAH IZ PRVE BOJNE VRSTE ... STR. 31

ZOPET BOMO TEKLI ZA VESELE NOGICE ... STR. 40

JURJEVANJE MALCE DRUGAČE ... STR. 45

KULTURNO-UMETNIŠKO DELOVANJE V ČASU POUKA NA DALJAVO ... STR. 47

PORTRET JURIJA ŠUHLA: FILMOFIL, KI OBOŽUJE SPEKTAKLE ... STR. 49

POSKOČNI DEJAN RAZVESELIL NAJMLAJŠE IN NAJSTAREJŠE ... STR. 53

KUHARSKA IZZIVA MIRANA OJSTERŠKA IN MARKA PAVČNIKA ... STR. 54

ROK MARGUČ O NENAVADNEM ZAKLJUČKU SEZONE ... STR. 55

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Mojca Knez Jovan

Grafična priprava in tisk:

Present, d. o. o.,
Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme vsako gospodinjstvo v občini. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva RS za kulturo pod zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Primož Bregar:
Čebelnjak na vrtu Pivovarne Laško

Naslednja številka predvidoma izide **17. avgusta 2020.**

Prispevke in oglase je treba oddati do **31. julija 2020** na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na **Radiu Celje** vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 14.20. Naslednja oddaja 6. julija 2020. Na radiu **Aktual Kum** bo občinski utrip župan predstavil 24. junija 2020 [zadnja sreda v mesecu].

UVODNIK

V času cvetočih lip, rdečih češenj, zadnje uradne novinarske konference in pred napovedanim odpiranjem vseh notranjih meja Evropske unije so me kolegi iz uredniškega odbora izzvali: »Sedaj pa piši, kje se potepati doma, ti, ki to rada počneš v svojih uvodnikih.« Priznam, da ključnik - #ostani doma - v zadnjih osemdesetih dneh znanstvenofantastičnega super virusa, ni postal ravno moj najljubši, mi pa zato slogan Slovenske turistične organizacije »Zdaj je čas. Da te spoznam do zadnjega kotička.« v potrjih prsih up budi.

Vsi, ki me poznate veste, da sem oseba, ki si z raznimi »knjigami obrazov« in »pretočnimi vsebinami« ter drugimi spletnimi »treninki« ni blizu. Zagovarjam stališče, da je splet super orodje, da lažje raziskuješ in se potepaš ter v norih časih vzpostaviš prehransko oskrbo z zdravo domačo hrano, kot je to pohvale vredno storila ena od naših občank, vse ostalo pa mora biti živa izkušnja. Kaj ti »nuca«, če te v času karantene računalniška okna sprašujejo ali ti je fotografija čajnih polj na ohranjevalniku zaslona všeč, ti pa razmišljaš ali bi šel na obisk k staršem v sosednjo vas? Noro ne. In ko sem 4. maja na občinskem dvorišču v družbi kolegice po sedmih tednih spila prvi espresso, je bilo to zame nekaj najlepšega. Znamenje, da se počasi vračamo k normalnemu. V času COVID mrka sem se po večkrat dnevno v mislih zahvaljevala materi naravi, višjim silam in modrosti občanov, da je naša občina z naravnimi lepotami in danostmi obdarjena, po površini velika in geografsko razgibana. Podeželje v neposredni bližini urbanih naselij se je pri preskrbi občanov z dobrinami in storitvami izkazalo za veliko prednost, zato ponovno vabljeni, da prehranske in rokodelske lokalne ponudnike, združene pod kolektivno blagovno znamko Okusiti Laško, s svojimi nakupi in obiski podpirate tudi v prihodnje.

Da so tudi ljudje, ki tu živijo nekaj posebnega, pa si lahko ponovno preberete na straneh našega tokratnega biltena. Priznam, da gospe Polone Tanšek Aškerc, dipl. medicinske sestre, sindikalistke in simbolne osebnosti meseca maja po izboru uredništva II. programa Radia Slovenija – Vala 202 do njenega sobotnega intervjuja na radiu nisem poznala, sem pa od navdušenja nad njo skoraj pozabila, da sem v avtu in vozim. Gospa je bila izpostavljena kot »predstavnica vseh zaposlenih v zdravstvu, socialnem varstvu in vseh ustanovah, ki so v času korone zagotavljali nemoteno oskrbo«. In dokler imamo takšne srčne ljudi med nami, se nam ni treba ničesar bati. Vsi prostovoljci in prostovoljske organizacije v občini ste s svojim delom in nesebičnostjo pripomogli, da je Občina Laško že četrto leto zapored prejela naziv »Prostovoljstvu prijazno mesto.« Kako je biti prostovoljec, si lahko preberete v portretu in nenazadnje skoraj v vsaki rubriki našega časopisa, kjer nemalo rubrik ustvarite vi spoštovani prostovoljci. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu izmed vas. Iskrena zahvala tudi javnim servisom in gospodarskim subjektom v občini, ki ste v času COVIDA poskrbeli za nas.

Pred nami je poletje. Trije meseci, ko se bodo v okoliščinam prilagojeni obliki odvijali dogodki in športne prireditve po celotni občini. Odprle so se terase in lokali, pred nami je Teden restavracij, s previdnostjo se začenjajo športna tekmovanja in napoveduje odpiranje termalnih kopališč. Skrite kotičke svoje krajevne skupnosti ste zagotovo že dodobra spoznali in raziskali, zdaj pa je čas, da se podate skozi »Odprta vrata Laškega.« Kot nam zagotavljajo v STIK-u, je teden dni v Laškem in okolici komaj dovolj za najlepša doživetja zdraviliškega, čebelarkega in pivovarskega mesta. Povabite tudi, katerega od svojih prijateljev in znancev na poseben izziv, da v naši občini zapravi svoj turistični vavčer za nastanitev in pri tem občuti gostoljubje, spozna posebnosti laških voda, odkriva čebelam prijazno mesto, doživi pivovarsko zgodbo po svoje, okusi Laško in poišče še neodkrite lepote narave. Da se ne bo izgubil v času in prostoru, pa si le naj naloži brezplačno Mobilno aplikacijo Laško. No, še en dokaz več, da sta splet in mobilna tehnologija super pripomočka za potepanje, je in pije se pa v živo. #myLaško

Stanka Jošt,
pomočnica odgovorne urednice

OBČINA V ČASU EPIDEMIJE IN PO NJEJ

Zahvala vsem za dobro sodelovanje

S prvim junijskim dnevom je bil po dobrih dveh mesecih in pol razglašen konec epidemije novega koronavirusa v Sloveniji. Po 81 dnevih so se sprostili številni ukrepi, vendar to ne pomeni, da smo lahko sedaj povsem brezskrbni.

Uradno je bilo v Sloveniji skupno okuženih 1.473 ljudi, od tega so bili 3 iz občine Laško.

Potem, ko se je življenje povsem ustavilo, se je maja počasi začelo vračati na ulice. Na kratko povzamemo dogajanje v občini Laško od začetka epidemije pa vse do danes. 13. marca 2020 je bil opoldne aktiviran štab Civilne zaščite Laško, ki se je najprej seznanil s stanjem v šolah, vrtcih, zdraviliščih, domovih za starejše. Navodila in ukrepi s strani države so se ves čas nenehno spreminjali, zato je bilo potrebno tudi nenehno prilagajanje in organiziranje glede na novosti. »Pri delovanju štaba v prvih dneh epidemije moramo priznati, da nismo bili v zadostni meri pripravljeni, v smislu zagotavljanja ustrezne zaščitne opreme, saj le-te do sedaj nismo uporabljali. Predvsem mislim tu na osebno zaščitno premo in opremo za zdravstveno osebje in tiste, ki delujejo v posebnih pogojih (gasilci, pogrebna služba, zaposleni v službah, ki zagotavljajo pomoč ljudem ob neposrednem stiku – zagotavljanje osnovnih dobrin občanom, hrane, zdravil itd.)«, priznava poveljnik CZ Laško Matjaž Pikel. Nato so si po vrsti začeli slediti sklepi, ukrepi, odredbe o omejevanju druženja, zbiranja na javnih površinah, igranja na otroških igralih, obiskovanja šol in vrtcev, posedanja na klopcah, obiskovanja trgovin,

zaprta neživilskih trgovin, domov za starejše, zdravstvenih domov, veterinarskih postaj, bank, pošt, gostinskih lokalov, frizerskih salonov ... skratka vse, kar se nam je do takrat zdelo skorajda nemogoče, se je zaprlo. Navaditi smo se morali na razkužila, uporabo zaščitnih obraznih mask, se ne približevati drugim na manj kot 1,5 m razdalje. Javno življenje je zamrlo. Mnogi pa s(m)o se spraševali, kaj vse to sedaj pomeni in seveda, koliko časa bo vse trajalo.

Občina Laško je skupaj s CZ Laško vsa gospodinjstva opremila s po dvema zaščitnima maskama in uspešno sodelovala s prostovoljci in prostovoljskimi organizacijami, tako pri pakiranju le-teh kot pri drugih dejavnostih.

Po 15. aprilu pa se je tudi v naši občini začelo postopno opuščanje ukrepov, ko smo najprej odprli občinsko blagajno. Sledili so si drugi ukrepi, ki smo jih upoštevali skladno z navodili državnih institucij, kot sta Ministrstvo za zdravje in NIJZ. Mnogi so se najbolj razveselili ponovnega prehajanja iz občine v občino, drugi, da so se lahko počasi vrnil v službe, nekateri rahljanja ukrepov v zvezi z odprtjem trgovin itd.

Na Občini Laško smo se ves čas epidemije trudili, da boste občani in občanke obveščeni o vseh novostih, ki so prihajale, da ste bili seznanjeni z vsemi potrebnimi informacijami in priporočili. Obveščali smo vas preko naše spletne strani www.lasko.si in FB profila Občina Laško ter sodelovali z medijskimi hišami NT&RC, TvLaško, TV Krpan, VTV, TV Celje, Radio Aktual Kum, Štajerski val.

Da s(m)o se Laščani v času epidemije obnašali odgovorno, je ponosen tudi župan Občine Laško Franc Zdolšek: »Vesel sem, da so naši občani sprejeli vse ukrepe in se v skladu z njimi tudi ravnali. Pono-

sen sem na vse, ki so v teh posebnih dneh pomagali pomoči potrebnim, na vse prostovoljce in zaposlene, ki so bili »na bojnih črtah«. Hvala vsem. V tem času pa smo ponovno dokazali, da zmoremo veliko več, če sodelujemo in stopimo skupaj. Drage občanke in občani ostanite zdravi in pazite nase tudi v prihodnje.«

Poveljnik CZ Pikel je ob koncu aktivacije štaba še povedal: »V okviru CZ Občine Laško smo med časom trajanja epidemije prišli do spoznanja, da lahko dobro in kvalitetno delujemo samo z dobrim sodelovanjem med vsemi deležniki, ki so izvajali določene naloge. V prihodnje se bomo morali za takšno izvajanje dodatno izobraževati in stalno skrbeti za osnovno zaščitno opremo. Moj povzetek je, da smo ob tej epidemiji, ki smo jo prvič resno doživeli, delali dobro, priznam, da smo naredili kakšno napako, ki pa sigurno ni imela za posledico kakšne resne ogroženosti. V tem času smo si pridobili določene izkušnje, ki jih bomo v prihodnosti nadgradili in se iz njih naučili novih dejstev, ki bodo Civilno zaščito na področju Občine Laško naredile kot zanesljivega partnerja in kot organizacijo, ki je vredna zaupanja občanov. Vsem, ki ste nam pomagali in sodelovali, se iskreno zahvaljujem.«

Ker se je življenje ponovno vrnilo v stare tirnice, upamo in verjamemo, da smo se iz te situacije, ki se bo vsem vtisnila v spomin, kaj naučili. Pa ne samo razdalje in razkuževanja rok, temveč da se lahko tudi malce ustavimo, zadihamo sveži zrak, spoznamo, kaj nam pomenijo odnosi in se zavemo, da zdravje ni samoumevna vrednota, ampak se je treba zanj boriti in tudi kaj narediti.

MKJ

BRALCI ZADOVOLJNI Z LAŠKIM BILTENOM

V prejšnji številki Laškega biltena smo vas pozvali k izpolnitvi ankete, s katero smo želeli preveriti, če ste zadovoljni z našim glasilom, zanimali pa so nas tudi vaši predlogi za izboljšanje vsebine. Večina tistih, ki so izpolnili anketo, Laški bilten redno prelista (85 %), 65 % anketirancev prebere vse članke, dobrih 15 % pa vsaj polovico člankov. 80 % anketirancev je zadovoljnih z vsebino, 20 % pa srednje zadovoljnih. Z obliko glasila je zadovoljnih 80 %. Najbolj brani so portreti občanov in intervjuji, prispevki krajevnih skupnosti ter rubrika šport in rekreacija. Anketiranci si želijo še več življenjskih zgodb (60 %), več resnih, strokovnih prispevkov (20 %)

in tudi zabavnih, razvedrilnih prispevkov (20 %), nekateri pa bi v glasilu radi brali še kaj o kulinariki in običajih (10 %). Vsi anketiranci so zadovoljnih z dvomesečnim izhajanjem glasila.

Vsem, ki so nam poslali izpolnjeno anketo, se najlepše zahvaljujemo. Izmed tistih, ki so pripisali svoje podatke, smo izžrebali tri nagrajence, ki prejmejo knjižne nagrade:

1. Jože Maček: Laško skozi stoletja: **Danijela Antlejš,**
2. Jože Maček: Ripšlova kronika župnije sv. Miklavž nad Laškim: **Franc Vrbovšek,**
3. Jože Maček: Zgodovina župnije sv. Mavricija v Jurkloštru: **Stanislav Krajnc.**

Uredništvo Laškega biltena

Na podlagi 11. člena Odloka o priznanjih Občine Laško (Uradni list RS, št. 13/09, 18/11) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Laško

objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ OBČINE LAŠKO V LETU 2020

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Občina Laško podeljuje naslednja priznanja:

a) NAZIV ČASTNI OBČAN:

je najvišje priznanje, ki ga lahko prejme posameznik. Občinski svet Občine Laško podeli naziv posamezniku za izjemen prispevek na področju znanosti, umetnosti, gospodarstva, športa, človekoljubnih in drugih dejavnosti, ki ima trajen pomen pri razvoju, ugledu in prepoznavnosti občine v Republiki Sloveniji in tujini.

b) GRB OBČINE LAŠKO:

- **zlato grb Občine Laško** podeli Občinski svet Občine Laško posamezniku ali skupini ljudi za dolgoletne vrhunske dosežke ali uspehe ali za izjemno življenjsko delo na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem, športnem, razvojnem, humanitarnem, izobraževalnem ali drugem področju, hkrati pa so ti dosežki, uspehi ali življenjsko delo izjemnega pomena za razvoj, ugled in prepoznavnost Občine Laško na področju Republike Slovenije ali v tujini. Zlato grb Občine Laško se praviloma podeli posamezniku ob zaključku njegove kariere oziroma pomeni pri skupini ljudi doseganje celovite ter zaključene faze razvoja.
- **srebrni grb Občine Laško** podeli Občinski svet Občine Laško posamezniku ali skupini ljudi za daljši niz vrhunskih dosežkov ali uspehov na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem, športnem, razvojnem, humanitarnem, izobraževalnem ali drugem področju, hkrati pa imajo ti dosežki, uspehi v daljšem časovnem obdobju pomen za razvoj, ugled in prepoznavnost Občine Laško na področju Republike Slovenije ali v tujini. Srebrni grb Občine Laško se podeli praviloma posamezniku po zaključku daljšega obdobja njegove kariere oziroma pomeni pri skupini ljudi doseganje potrjene faze razvoja.
- **bronasti grb Občine Laško** podeli Občinski svet Občine Laško posamezniku ali skupini ljudi za nadpovprečne dosežke ali za večkratne uspehe v krajšem časovnem obdobju na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem, športnem, razvojnem, humanitarnem, izobraževalnem ali drugem področju. Bronasti grb je praviloma namenjen prejemnikom kot spodbuda za nadaljnje delo in dosežke.

Praviloma se lahko podeli en (1) naziv častnega občana Občine Laško, en (1) zlato grb, dva (2) srebrna grba in tri (3) bronaste grbe Občine Laško.

2. PREDLAGATELJI

Predloge za podelitve priznanj lahko podajo posamezniki, skupine ljudi, gospodarske družbe, zavodi, društva, organi lokalne skupnosti in druge organizacije.

3. PREDLOG ZA PODELITEV

Predlogi za podelitev priznanj morajo biti vloženi v pisni obliki in morajo vsebovati naslednje podatke:

- **podatki o predlagatelju** (ime in priimek/naziv družbe, naslov, kontaktni podatki),
- **vrsto priznanja**, za katero se podaja predlog (naziv častni občan, zlato grb, srebrni grb ali bronasti grb),
- **podatke o predlaganem kandidatu** za priznanje (ime in priimek, naslov, kontaktni podatki),
- **utemeljitev oz. obrazložitev predloga**, ki mora biti jasna in konkretna s poudarkom na podrobnejšem opisu rezultatov, dosežkov, uspehov ali delu kandidata, zaradi katerih se predlaga,
- **listine**, ki potrjujejo navedeno iz prejšnje alineje,
- **datum predloga in podpis predlagatelja oz. žig in podpis zastopnika za pravne osebe.**

4. ROK ZA PREDLOŽITEV PREDLOGOV IN NAČIN ODDAJE

Predlogi morajo biti oddani na naslov: Občinski svet Laško, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »za občinska priznanja«, osebno ali po pošti, prav tako se lahko oddajo po elektronski pošti na naslov: obcinski.svet@lasko.si. Predlogi se oddajo v kuverti z navedenim polnim imenom ali nazivom predlagatelja na zadnji strani kuverte. Rok za oddajo predlogov je do **petka, 4. 9. 2020**. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja bo obravnavala le tiste predloge, ki bodo podani v skladu z določili tega razpisa.

5. INFORMACIJE O JAVNEM RAZPISU

Javni razpis bo objavljen v junijski številki Laškega biltena, na spletni strani Občine Laško www.lasko.si, na oglasni deski v prostorih Občine Laško in na oglasnih deskah KS. Dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom lahko zainteresirani prejmejo na Občini Laško, kontaktna oseba Tanja Grabrijan, tel. 03 733 87 11 ali na e-naslov: obcina@lasko.si.

Številka: 430-17/2020

Laško, 2. 6. 2020

Janko Cesar,
predsednik Komisije za mandatna
vprašanja, volitve in imenovanja

Občina Laško na podlagi 8. člena Odloka o priznanjih Občine Laško (Uradni list RS, št. 13/2009, 18/2011) razpisuje

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA ANTONA AŠKERCA V LETU 2021

1.

Priznanje Antona Aškerca podeli Občinski svet Občine Laško posamezniku ali skupini ljudi, ki v preteklem koledarskem letu doseže zaključeno dlje časa trajajočo celoto ustvarjanja, uspehov ali dosežkov na kulturnem področju ali višjo obletnico delovanja na področju kulture in ima to njihovo delo pomen ali za posledico dvigovanje ugleda in prepoznavnosti občine Laško na področju Republike Slovenije ali v tujini. Praviloma se podelijo tri priznanja Antona Aškerca na leto.

2.

Predlogi za podelitev priznanja Antona Aškerca morajo biti predloženi v pisni obliki in morajo vsebovati:

- podatke o predlagatelju,
- podatke in predstavitev kandidata,
- utemeljitev predloga s podrobnejšim opisom rezultatov, dosežkov, uspehov ali dela kandidata,

- listine, ki potrjujejo navedeno iz prejšnje alineje,
- datum predloga in podpis predlagatelja; če gre za pravno osebo pa žig in podpis zastopnika.

Predlagatelj zase ne more vložiti predloga za podelitev priznanja Antona Aškerca.

3.

Predlagatelji naj pisne predloge pošljejo v zaprti kuverti na naslov **OBČINSKI SVET LAŠKO, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »Predlog za priznanje Antona Aškerca v letu 2021«** ali na elektronski naslov: obcinski.svet@lasko.si.

Pisni predlogi se sprejemajo ves čas razpisa, vendar najkasneje **do petka, 20. 11. 2020**.

Predlogi, ki bodo prispeli po poteku navedenega roka, ne bodo pravočasni in bodo neodprti vrnjeni pošiljatelju. O izbiri bodo prejemniki kot tudi vsi predlagatelji obveščeni o odločitvi Občinskega sveta Občine Laško.

Za vse morebitne dodatne informacije lahko pokličete kontaktno osebo Jasno Kermelj na telefonsko številko: 03 733 87 20.

Številka: 41010-226/2020

Laško, 29. 5. 2020

Janko Cesar,
predsednik Komisije za mandatna
vprašanja, volitve in imenovanja

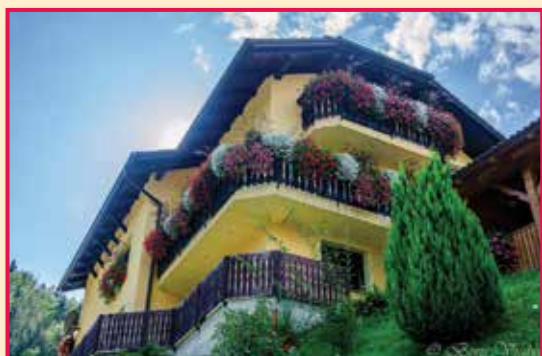

OBČINA LAŠKO

v sodelovanju s Komunalno Laško in
Centrom za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško (STIK)

objavlja

TEKMOVANJE ZA NAJBOLJ UREJENE VASI IN OBJEKTE V OBČINI LAŠKO V LETU 2020

1. mesto v kategoriji najbolj urejena hiša v letu 2019
Helena in Peter Jurkošek, Padež 8

2. mesto v kategoriji najbolj urejena hiša v letu 2019
Marjeta Levičar, Cesta na Svetino 16

3. mesto v kategoriji najbolj urejena hiša v letu 2019
Ida in Marjan Zupan, Savinjsko nabrežje 12

I.

Tekmovanje je v sklopu vsakoletne akcije Turistične zveze Slovenije **MOJA DEŽELA - LEPA IN GOSTOLJUBNA**, s katero želimo naš bivalni prostor narediti prijetnejši za občane in obiskovalce. Projekt Moja dežela - lepa in gostoljubna spodbuja sodelovanje in povezovanje prebivalstva pri varovanju, ohranjanju in urejanju naravnih vrednot in kulturne dediščine s turizmom.

II.

Občina Laško v sodelovanju s Komunalno Laško in Centrom za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško (STIK) organizira tekmovanje za najbolj urejene vasi in objekte v občini Laško. Namen tekmovanja je spodbujanje urejanja objektov in okolice, kar bo prispevalo k lepšemu in privlačnejšemu okolju.

III.

Udeleženci tekmovanja so vsi občani občine Laško, vse vasi, naselja, zaselki in ulice, javne institucije ter fizične in pravne osebe s področja gospodarstva v občini. Na razpis se lahko prijavijo posamezne fizične in pravne osebe, krajevne skupnosti in društva. Tisti, ki so v preteklem letu dosegli prvo mesto znotraj posamezne kategorije, se ne morejo prijaviti v tekočem letu. Prav tako na tekmovanju ne morejo sodelovati zaposleni v občinski upravi.

IV.

V letošnjem letu so objekti razvrščeni v naslednji dve kategoriji:

1. najlepša vas / zaselek / naselje / ulica,
2. najlepša hiša.

Ocenjevanje zajema urejenost objektov (fasad, balkonov, oken), prometnih površin, zelenih površin, ocvetličanj in okolice. Ocenjuje se na podlagi ocenjevalnih pol, ki jih pripravi komisija.

V.

Župan imenuje komisijo za ocenjevanje urejenosti krajev. Komisijo sestavljajo trije člani, po eden iz Občinske uprave Laško, Komunale Laško in STIK-a.

VI.

Strokovna komisija bo ocenila vse prijavljene tekmovalce ter izbrala tri najboljše znotraj posamezne kategorije. Nato bodo občanke in občani imeli možnost spletnega glasovanja, tako da bodo oddali svoj glas za enega od treh najboljših tekmovalcev in prispevali 50% celotne ocene. V primeru utemeljenega suma, da je pri spletnem glasovanju prišlo do nepravilnosti, si organizator tekmovanja pridržuje pravico do ukrepanja v skladu z nastalo situacijo.

VII.

Priznanje in nagrade najboljšim znotraj kategorij bo podelil župan občine Laško na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku. Nagrade so sledeče:

1. mesto: darilni bon za nakup cvetja v vrednosti 200 €,
2. mesto: darilni bon za nakup cvetja v vrednosti 100 € in
3. mesto: darilni bon za nakup cvetja v vrednosti 50 €.

Prav tako bo najlepše urejena vas/zaselek/naselje/ulica za nagrado prejela tudi tablo, ki bo označevala ta dosežek v okolju.

VIII.

Dodatne informacije o tekmovanju bodo na voljo na naših spletnih straneh www.lasko.si. Prav tako bodo o rezultatih tekmovanja obveščeni mediji.

VIII.

Prijava naj vsebuje ime in priimek prijavitelja, naslov ter pripis kategorije, v kateri »tekmujete«. **Prijave pošljite najpozneje do 24. 7. 2020** na naslov Občina Laško, Mestna ulica 2, 3270 Laško ali na elektronski naslov obcina@lasko.si.

ŽUPAN OBČINE LAŠKO
Franc Zdolšek

LAŠKO ŽE ČETRTEČ ZAPORED PROSTOVOLJSTVU PRIJAZNO MESTO

Slovenska filantropija vsako leto objavlja natečaj Prostovoljstvu prijazno mesto. S podelitvijo naziva izpostavlja občine, ki prepoznavajo pomen prostovoljskega dela občanov za življenje v lokalni skupnosti, cenijo njihovo delo, podpirajo prostovoljske organizacije in namenijo del občinskih sredstev za razvoj prostovoljstva v svoji občini.

V zahvalo vsem prostovoljcem in prostovoljskim organizacijam se je Občina Laško v letošnjem letu ponovno prijavila na poziv Slovenske filantropije in že četrtič zapored pridobila naziv »Prostovoljstvu prijazno mesto«.

V letošnjem letu se zaradi znanih epidemioloških razmer ni izvedel Javni natečaj »Naj prostovoljec/prostovoljka Občine Laško«, prav tako zaradi prepovedi zbiranja ljudi na javnih mestih ne bo izveden Festival prostovoljstva.

V teh izrednih razmerah, ki so nas doletele, so imeli in še imajo pomembno vlogo za varnost in zdravje v naši občini vsi prostovoljci in druge organizacije, za kar se jim župan Franc Zdolšek iskreno zahvaljuje.

Občina Laško ob tej priložnosti čestita in se obenem zahvaljuje vsem prostovoljcem – posameznikom, društvom in drugim institucijam na vseh ravneh delovanja v občini Laško za nesebično prostovoljsko delo in požrtvovalnost, s katerim zagotavljajo boljšo kakovost življenja občanov.

MKJ

ZAKLJUČEK JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE UKREPOV OHRANJANJA IN SPODBUJANJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA

Občina Laško je v skladu s Pravilnikom o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Laško za programsko obdobje 2015-2020 izved-

la Javni razpis za sofinanciranje ukrepov ohranjanja in spodbujanja kmetijstva in podeželja v občini Laško za leto 2020. Razpis je bil objavljen na oglasni deski in spletni strani Občine Laško.

Sredstva v višini 80.000,00 EUR so se na podlagi javnega razpisa dodelila 37 upravičencem, in sicer za naslednje ukrepe:

- UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo
 - PODUKREP 1.1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev
 - PODUKREP 1.2: Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov
- UKREP 4: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji
- UKREP 5: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja.
- UKREP 6: Podpora delovanju društev s področja kmetijstva, čebelarstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

Edina Memić

LAŠKI SEJEM JE PRAZNOVAL 10. OBLETNICO

Tik pred razglasitvijo epidemije smo proslavili 10. obletnico Laškega sejma. Vsak prvi petek v mesecu se na Trubarjevem nabrežju že deset let zberejo ponudniki domačih pridelkov, izdelkov ...

Kmetijski pridelki in izdelki, različne dobrote s podeželja, kovaški in lončarski izdelki, suha roba in najrazličnejši drugi izdelki na sejmu privabijo domačine in obiskovalce, ki tu občutijo poseben utrip lokalnega trgovanja.

6. marca je bilo kljub kislemu vremenu slavnostno, saj smo skupaj z županom Občine Laško Francem Zdolškom nazdravili na prvo okroglo obletnico.

Kar nekaj ponudnikov prihaja v Laško že od samega začetka, torej 10 let. Prodajalca suhe robe, g. Govže in g. Čompa pravita, da so Laščani kot kupci v zadnjem času precej zadržani: »Manj se proda kot nekoč, verjetno zato, ker je tudi več ponudbe na vseh ravneh. Povsod po Sloveniji je sicer slabše, a vseeno bi si želeli večje prodaje. Midva bova v Laško vseeno še z veseljem prihajala.« Na prav vseh sejmih pa je bil Ivan Kamplet, ki so ga Laščani z njegovo raznovrstno ponudbo sprejeli za svojega.

V času epidemije smo se naučili, da moramo spoštovati lokalno in domače, zato verjamemo, da bomo v prihodnje na Laškem sejmu imeli še več obiskovalcev, ki bodo še naprej podpirali manjše ponudnike.

MKJ

ZAKLJUČENA OBNOVA CESTE RIMSKE TOPLICE-SENOŽETE-ZIDANI MOST

Končala se je obnova lokalne ceste LC200011 Rimske Toplice-Senožete-Zidani Most. Obnovljen je bil odsek v dolžini 800 metrov.

NOV PODHOD V DEBRU

Direkcija RS za infrastrukturo je v sklopu modernizacije železniške proge Celje-Zidani Most zgradila nov podhod za pešce in kolesarje v Debru.

MINISTER ZA INFRASTRUKTURO V LAŠKEM

Sredi aprila se je na kratkem obisku v Laškem mudil minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec. Ogledal si je potek gradbenih del nadgradnje železniške proge Zidani most-Celje. Ministru sta se na ogledu pridružila župan Občine Laško Franc Zdolšek in podžupan Jože Senica.

MKJ

NADGRADNJA ŽELEZNIŠKE PROGE ZIDANI MOST-CELJE

Nadgradnja proge se preveša v drugo polovico gradnje. Dela v Laškem in Marija Gradcu so pretežno izgotovljena, vrši se gradnja mostu preko reke Savinje na Območju Laško-jug. Glavnina modernizacije se s polno intenziteto nadaljuje v Rimskih Toplicah z rekonstrukcijo peronov, tirov, novih dvigal, parkirnih površin in postajnega poslopja.

Istočasno se vrši, zaradi končnega zaprtja nivojskega križanja v območju postaje pod »ekonomijo«, gradnja lokalne ceste na Globokem v dolžini 420 m. Nadalje je v polni gradnji nov podvoz pod železniško progo v smeri Jurkloštra z rekonstrukcijo regionalne ceste R3-680/1223 Rimske Toplice-Jurklošter v dolžini 444 m. Modernizacija proge Zidani Most-Rimske Toplice z

obnovo prehoda v Brišah je tudi v polnem teku. Vrednost del v Rimskih Toplicah znaša dobrih 22,8 mio EUR.

Luka Picej

OBČINSKI SVET LAŠKO

9. seja Občinskega sveta Laško, ki bi morala biti 25. marca, je bila prestavljena na 13. maj.

Občinski svetniki so se seznanili z zaključnimi poročili za leto 2019, ki so jih pripravili Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Laško, Glasbena šola Laško-Radeče, Vrtec Laško, OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice, OŠ Primoža Trubarja Laško, STIK – Center za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško, Zdravstveni dom Laško, Center za socialno delo Celje, Enota Laško, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Laško, Uredniški odbor Laškega biltena, LAS Raznolikost podeželja in Adriaplin, d. o. o. Svetniki so se seznanili tudi z aktivnostmi glede bivše poslovne stavbe CSD Laško, s Finančnim načrtom in programom dela Laškega biltena za leto 2020 ter z Gospodarskim načrtom Javnega podjetja Ko-

munala Laško, d. o. o. Sprejet je bil tudi Odlok o Zaključnem računu proračuna Občine Laško za leto 2019.

V prvi obravnavi je bil sprejet Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine Laško. Nov odlok je bilo potrebno pripraviti zaradi uskladitve z zakonodajo.

Na dnevnem redu je bilo kar nekaj imenovanj v svete javnih zavodov. Kot predstavniki ustanovitelja so bili v Svet zavoda Vrtca Laško imenovani **Urška Kozmus**, **Tjaša Kerin** in **Vesna Vodišek Razboršek**, v Svet zavoda OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice **Janko Rode**, **Gregor Ivšek** in **Alenka Barlič**, v Svet zavoda Knjižnice Laško pa **Jerica Laznik Mokotar** in **Barbka Rode**. Kot predstavnika zainteresirane javnosti sta bila v Svet zavoda Knjižnice Laško imenovana **Nuša Konec Juričič** in **Roman Tušek**. V Nadzorni svet Komunale Laško so bili imenovani **Marjan Kozmus**, **Matjaž Centrih**, **Matjaž Štor** in **Danijela Bevk**

Knez. Potrjen je bil predlog, da se v Svet OI JSKD Laško imenujejo **Ivan Medved**, **Vlado Marot** in **Avgust Aškerc**, predlog pa mora potrditi še direktor Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

4. junija je bila zaključena 2. dopisna seja, na kateri je bil sprejet Sklep o lokacijski preveritvi za individualno odstopanje na območju Ureditvenega načrta starega mestnega jedra Laško. Z veljavnostjo tega sklepa se bo lahko pričel postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja za prizidavo k OŠ Primoža Trubarja Laško, kar bo omogočilo preureditev šolske kuhinje in jedilnice.

Naslednja redna seja občinskega sveta bo predvidoma 1. julija.

Gradiva za seje občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi (pod zavihkom »ZA OBČANE«).

Tanja Grabrijan

Ravnateljica Jerica Laznik Mokotar je predstavila organizacijo vrtca po 18. maju.

Na majski seji Občinskega sveta Laško je bilo predstavljeno tudi Zaključno poročilo za leto 2019 Zdravstvenega doma Laško. Direktorica Janja Knapič je odgovarjala na vprašanja občinskih svetnikov.

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA LAŠKO

NEKAJ OPOZORIL IZ UPRAVNE ENOTE LAŠKO

V poslovne prostore upravne enote še vedno vstopate posamezno in ob upoštevanju higienskih ukrepov Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

PREVERITE VELJAVNOST DOKUMENTOV (osebne izkaznice, potnega lista), če boste potovali v tujino. Čas za izdelavo se je podaljšal na sedem dni od oddaje vloge. Vlogo za izdajo osebne izkaznice ali potne listine lahko vložite na katerikoli upravni enoti ali krajevnem uradu v Republiki Sloveniji.

Informacija: Vstop v Bosno in Hercegovino trenutno ni možen z osebno izkaznico, ampak samo s potnim listom.

Preverite tudi veljavnost vašega vozniškega dovoljenja, še posebej, če imate dovoljenje izdano v obliki kartice, saj ta velja največ 10 let (manj, če gre za omejitve iz zdravstvenih razlogov).

Mag. Andreja Stopar

SOCIALNI DEMOKRATI Z DONACIJO RDEČEMU KRIŽU OLAJŠALI STISKE 30 DRUŽINAM V LAŠKEM

OBČINSKA ORGANIZACIJA LAŠKO

Socialni demokrati Laško smo 6. maja 2020 Rdečemu križu Laško predali donacijo paketov prehrane in osnovnih higienskih potrebščin v vrednosti 624 eur, ki bo 30 družinam v občini Laško olajšalo najtežje socialne stiske, ki so posledica trenutne situacije epidemije.

Socialni demokrati smo v času epidemije več tednov vodili projekt solidarne pomoči pri preskrbi z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami starejšim in obolelim ter z organizirano mrežo članic in članov ponudili pomoč pri nakupu in dostavi živih, zdravih in drugih potrebščin.

Že sedaj vemo, da bo ta primarno zdravstvena kriza imela veliko večje socialne in ekonomske posledice za posameznike in družine v naši občini in širše kot smo želeli upati. Nesorazmerni odzivi in nezadostni ukrepi žal ne bodo dosegli vseh, ki so se že in se bodo v naslednjih mesecih znašli v hudih osebnih stiskah.

Zato smo članice in člani Socialnih demokratov Laško solidarno prispevali k temu, da skupaj premagamo izzive pred nami. Naj kriza iz nas potegne najboljše, kar lahko in ne najhujše, kar bi lahko bilo. Na tem mestu se prostovoljkam in prostovoljcem Rdečega križa Laško zahvaljujemo za prijazno in zelo korektno sodelovanje.

Vam pa še naprej želimo veliko zdravja!

SVETNIKI MMOL NASLOVILI VPRAŠANJE GLEDE GRADNJE TIC-A V RIMSKIH TOPLICAH IN POBUDO GLEDE PRIZIDKA K ZDRAVSTVENEMU DOMU LAŠKO

Pretekli trije meseci so minili precej drugače kot običajna pomlad. Trenutni situaciji smo se člani Mlade moči prilagodili s pomočjo sodobne tehnologije in svoje sestankovanje pred občinsko sejo prenesli na splet.

Na 9. seji Občinskega sveta smo bili člani MMOL zelo aktivni. Zastavili smo več vprašanj, ki se nanašajo na perečo temo bodisi v posameznih krajevnih skupnostih bodisi na celotno občino.

Naša svetnica Barbara Jančič je občinski upravi podala pobudi za sanacijo poškodovanega cestišča v kraju Reka ter zamenjavo stare avtobusne postaje pri Bobek s stekleno, saj obstoječa močno zmanjšuje vidljivost in s tem predstavlja veliko nevarnost v prometu.

Barbka Rode je zastavila dve vprašanji ter predstavila pobudo. Prvo vprašanje se je nanašalo na zagotovitev dostopa do tople vode za umivanje rok učencev OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice, drugo pa na neskladnosti pri izgradnji TIC-a v Rimskih Toplicah. Pri slednjem gre predvsem za popolno odstopanje od pr-

vočnih načrtov, tako z vidika oblike stavbe kot njene umestitve, v predstavitvi na spletni strani občine je navedena napačna parcelna številka lokacije poslopja, za sam projekt pa je bilo namesto prvotnih 95.000 € porabljenih preko 170.000 €. Krajanje se sprašujejo, zakaj je prišlo v času gradnje do tako drastičnih sprememb. Pojasnil na sami seji nismo prejeli, po besedah župana pa naj bi jih na naslednji seji. Barbka je podala še pobudo, da se predstavnikom Civilne iniciative Rimske Toplice omogoči prisotnost na naslednji občinski seji, fizično ali preko spletne aplikacije.

Na občinsko upravo pa se je z več vprašanji obrnil tudi MMOL-ov svetnik Enej Kirn. Zanimalo ga je, ali obstoječa korona kriza vpliva na roke za prijavo na občinske razpise (za društva, malo podjetništvo) ter višino razpoložljivih. Zanimalo ga je tudi, kaj je novega na področju

reševanja problematike Ceroza in kaj je občinska uprava naredila, da bi podjetje AGM Nemeč svoj sedež obdržalo v naši občini – podjetje je namreč sedež s 1. 3. 2020 preselilo v občino Hrastnik. V luči zapletov pri investiciji v izgradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu Laško je Kirn občinskemu svetu predlagal sprejem sklepa, da se občinski upravi naloži ugotovitev, kdo je odgovoren za napako, katere posledica je bila zavrnitev izdaje gradbenega dovoljenja za prizidek ter sklepa, da se natančno določi terminski plan in oseba v občinski upravi, ki bo odgovorna za vodenje te pomembne investicije. O predlaganih sklepih občinski svet sicer ni glasoval, saj je župan zagotovil, da bo občinska uprava do naslednje seje pripravila podrobno poročilo o poteku izvedbe te investicije.

Barbka Rode, Mlada moč občine Laško

KS LAŠKO

V spomin trmi

Pred časom smo lahko na spletni strani laške občine prebrali članek, ki je govoril o odprtju novega podhoda pod železniško progo v Debru (pri Glavnič). Omenjeni podhod je res odprt za uporabnike, torej za pešce in kolesarje, kljub temu da razsvetljava še ni dokončana oziroma urejena. Pa se vrnimo malo nazaj v preteklost. Na tem mestu je bil včasih zavarovan nivojski prehod preko železnice in tu je potekal cestni promet z vsemi vozili. Ko je bil pred leti zgrajen nov podvoz pri debrski osnovni šoli, so le-tega po kratkem postopku na željo železnice iz varnostnih razlogov zaprli. S tem se je strinjala celo laška občina, ki je takrat tudi marsikaj obljubila. V Krajevni skupnosti Laško pa smo ves čas zagovarjali idejo, da je treba na tem mestu zgraditi podvoz in ne le podhod, ki bo dovoljeval promet za pešce, kolesarje in osebna vozila, podoben kot je nasproti starega zdravilišča. Ko je pred časom prišla na vrsto modernizacija železniške proge Celje-Zidani Most smo pričakovali, da se bo naša ideja uresničila. Ni manjkalo dosti, da na tem mestu ne bilo ničesar, razen tirov seveda. Ko so delavci že pripravljali temelje za protihrupno ograjo tudi na samem bivšem prehodu, sem lastno-ročno obvestil pristojne na laški občini, kaj se dogaja. Seveda so nekateri tam kar poskočili, češ kaj pa se dogaja. No, po hitrem ogledu na terenu samem, so dela za pripravo temeljev za protihrupno ograjo na omenjenem nekdanjem prehodu ustavili. Potekali so intenzivni telefonski pogovori in dopisovanje s pristojno direkcijo (DRI), katere nekdanji vodja je bil zelo aroganten in posledično si ni dovolil »soliti pameti«. Kasneje so ga sicer zaradi drugih razlogov odstavili, vendar za »naš podvoz« žal prepozno. Omenjeni gospod ni hotel slišati kaj drugega, razen tistega, kar si je sam zamislil. Prepričali ga niso niti občinski veljaki, ki pa resda niso bili preveč zahtevni in vztrajni. Rezultat njegove trme je današnji podhod. Tako bo vas Debro še naprej ostala brez vaškega jedra, v katerem bi se lahko vaščani v miru sprehajali. Ves promet z Ladne ravni in proti njej bo še naprej

potekal skozi vas, namesto da bi vsaj del tega, preusmerili na želeni podvoz. Sedanja obnova železniške proge je prva resnejša obnova po zgraditvi »južne železnice«. To pomeni, da bo naslednja šele po dobrih stotih letih in morda bodo takrat pristojni ljudje bolj uspešni kot smo bili mi. Za rešitev prometa Debru obstaja še ena možnost, ki sem jo sicer že opisal v eni izmed prejšnjih številčk biltena, in sicer izgradnja nove ceste od nekdanjega prehoda pa ob železnici do novega podvoza pri debrski šoli. Tudi ta projekt bi bil lahko realiziran relativno hitro, hkrati s sanacijo železniške proge, vendar zanj ni bilo poslušna na Občini Laško, niti pri lastnikih zemljišč v sami vasi. Očitno bo tudi na tem področju moralo preteči veliko časa, da bodo zanamci morda znali na drugačen način poiskati in doseči skupne interese. Žal je v tej družbi danes vse preveč nasprotovanja in naganjanja, da o kulturi dialoga niti ne govorim. Vsem skupaj želim več sreče prihodnjič.

*Martin Kokotec,
predsednik Krajevne skupnosti Laško*

KS REČICA

Čas epidemije je v Sloveniji trajal dobra dva meseca in je pošteno zamajal skoraj vse vidike tako družbenega kot zasebnega. Prvih nekaj dni, mogoče tednov, je bilo čutiti kolektivni strah in negotovost. Soočali smo se z neznanko, na katero nismo bili pripravljani. Praktično čez noč smo se morali naučiti novih pravil, se fizično oddaljiti od drugih. Spremenili so se način dela, pravila nakupovanja, zaprle so se šole, praktično vse, kar ni nujno - zaživelimo v novem svetu z bolj praznimi cestami in čistejšim zrakom. Zdaj je epidemija preklicana in življenje se vrača na stare tire. Vsaj približno.

Krajani Rečice smo bili v tem času prikrajšani za kar nekaj tradicionalnih projektov, ki smo jih prejšnja leta radi

obiskovali. Konec marca načrtovana čistilna akcija ni bila izvedena, so pa gasilci PGD Rečica vseeno očistili križišča. Pra-

znika dela letos nismo praznovali množično in prešerno na tradicionalnem druženju pri Domu na Šmohorju, je pa mlaj

kljub temu ponosno stal. Tradicionalno praznovanje krajevnega praznika smo sicer začeli pravočasno načrtovati, a so bili plani zaradi izredne situacije prekinjeni, dogodek pa (vsaj v poletnem času) ne bo izveden. Ne bo pa se potrebno odpovedati tradicionalnemu pohodu po Rečiški krožni poti. Kot vsako leto se bo zgodil zadnjo soboto v juniju. Letos boste lahko občudovali obnovljeno pot na Govško Brdo, prihodnje leto pa bo sanirana tudi pot na Babo.

Na območju naše skupnosti že redno poteka košnja, izvajalci obnavljajo ceste,

izvajajo se tehnični pregledi traktorjev, v Sindikalni dom se vračajo upokojenci in ostali redni uporabniki. Opazujemo lahko prenovo nogometnega igrišča, kdaj pa bodo mladi nogometaši na umetni travi zaigrali prvo tekmo, še ni znano. Načrtujemo obnovo Sindikalnega doma (zunanji del pri vhodu), obenem si želimo, da bo mogoče še letos izvesti kakšen projekt, na katerega bomo lahko povabili celotno skupnost.

Epidemija je pretresla naš vsakdan. Nekaterim je omogočila, da so se umirili, si vzeli več časa zase in za družino, spet

drugi so delali še več kot prej, igrali še več vlog kot prej. V vsakem primeru pa je večina Rečičanov dneve preživljala v svojih hišah, z vsaj koščkom zemlje. Kljub omejitvam ste lahko posedeli na svoji zemlji, se nastavljali soncu, urejali vrt ali njivo, se odpravili v bližnji gozd. Verjetno ste začutili, da ste bogati v primerjavi s tistimi, ki takšnega koščka nimajo, in imate prav. ☺

*Katja Goluh,
KS Rečica*

KS RIMSKE TOPLICE

Športno razpoložene Rimske Toplice

Pohodi upokojenskega društva

Društvo upokojencev Rimske Toplice je v četrtek, 4. junija, izvedlo pohod v nordijski hoji.

Pot jih je vodila od Aqua Rome preko Borovega, po učni šolski poti mimo Aškerčeve domačije in mimo Rimskih Term.

Sprehodili so se tudi po Ruski stezi, skupno druženje pa zaključili na izhodiščni točki – pri Aqua Romi. Pohoda se je udeležilo 25 pohodnikov.

Skupna želja udeležencev tega srečanja je bila, da se jim na naslednjem pohodu v nordijski hoji pridruži še več članov društva.

Društvo upokojencev Rimske Toplice vabi v petek, 3. julija 2020, ob 9. uri na tradicionalni pohod na Kopitnik.

Valentina Pavlinc

RIMSKE TOPLICE VABIJO NA 2. VIKEND ŠPORTA

Rimske Toplice bodo **predzadnjo soboto in nedeljo v juniju** gostile **2. vikend športa**.

V **soboto** se bo športni dogodek začel s tekmovanjem jadrlnih padalcev v skoku na piko. Sledil bo začetek turnirja za posameznike in posameznice v tenisu, zatem še začetek turnirja v malem nogometu.

V **nedeljo** bo na sporedu kolesarski krog po občini Laško, zatem še teniški turnir mešanih dvojic in turnir v košarki 3 na 3. Zanimanje za udeležbo na dogodku je veliko, zato pohitite s prijavi.

Na igriščih OŠ Antona Aškerca se bodo odvijale tudi otroške igrarije. Poskrbljeno bo za hrano, pijačo in nenazadnje super zabavo. Prijava na turnir v malem nogometu (prijavnina 50 eur) in košarki (prijavnina 30 eur): 031 344 368. Prijava na teniški turnirja in kolesarski krog bo na prizorišču dogodka.

Razpored sobotnega in nedeljskega dogajanja:

SOBOTA, 20. junij 2020

09.00: Odhod jadrlnih padalcev proti Kopitniku in začetek tekme

10.00: Začetek turnirja v tenisu (za posameznike in posameznice)

11.00: Začetek turnirja v futsalu

NEDELJA, 21. junij 2020

08.30: Začetek kolesarskega kroga

09.00: Začetek teniškega turnirja (mešane dvojice)

10.00: Začetek turnirja v košarki

DTV Partizan

Zahvala uporabnikom komunalnih storitev in sodelavcem Komunale Laško

Javno podjetje Komunalna Laško se ob zaključku epidemije s koronavirusom zahvaljuje vsem uporabnikom komunalnih storitev, ki so s svojim vestnim upoštevanjem vseh ukrepov in navodil pomagali, da smo zaposleni delavci Komunale Laško v času epidemije lahko nemoteno in predvsem čim bolj varno izvajali praktično vse komunalne storitve in izvajali večino vzdrževalnih del na področju kritične infrastrukture.

Kot direktor podjetja pa se ob tem zahvaljujem tudi vsem zaposlenim, ki so ves čas trajanja ukrepov pokazali pokončno držo in s svojim delom dokazali, da se nanje lahko vsi skupaj v vsakem trenutku zanesemo.

Tomaž Novak

Komunalna Laško izvaja dela na področju oskrbe s pitno vodo

Komunalna Laško poleg rednih vzdrževalnih in upravljaljskih del na področju oskrbe s pitno vodo izvaja tudi razna investicijska vzdrževalna dela in novogradnje na področju javnega vodovoda v Občini Laško.

Omenjene naloge v največji meri izvajamo na podlagi posebne pogodbe z Občino Laško, nekatere pa na podlagi posebnih naročil.

V letu 2020 te naloge obsegajo:

- dokončanje vodovoda Velike Gorelce v smeri Tovornik
- obnova tira v Rudniku Laško
- obnova vodovoda v Spodnji Rečici
- ureditev avtomatske dezinfekcije pitne vode na sistemu Rečica-Brezno in Šmohor
- priprava novih projektov za izvedbo v naslednjih obdobjih

Vodovod Velike Gorelce

V naselju Velike Gorelce je zaselek Krnisce, ki je bil še vedno brez javne vodo-

oskrbe, zato se je za potrebe navezave omenjenega zaselka na javni vodovod, obnovil in dogradil odsek vodovoda sko-

zi vas Velike Gorelce, nad domačijo Tovornik v Krnisci pa se je vgradil vodohran. Poleg vodohrana so dela obsegala še izgradnjo skoraj 1,5 km odseka cevovoda, vgradnjo signalnega in električnega kabla in komunikacijske enote.

Obnova tira v Rudniku Laško

Izviri v Rudniku Laško so eni najizdatnejših izvirov javnega vodovodnega sis-

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica komunalnega
gospodarstva

Javna zahvala zaposlenim v slovenskem komunalnem gospodarstvu

Cenjeni sodelavci v slovenskem komunalnem gospodarstvu,

v teh zahtevnih časih, ko nas je vse presenetila razsežnost epidemije novega koronavirusa COVID-19, imate vsi, ki tako ali drugače delate v komunalnem gospodarstvu, izjemno pomembno in zahtevno nalogo, namreč zagotavljati čim bolj neokrnjene pogoje za življenje in delo, pa tudi delovanje vseh drugih ključnih služb in dejavnosti v celotni Sloveniji.

Izvajanje komunalnih storitev je pogosto skrito očem in je opaženo predvsem, ko gre kaj narobe. V teh kriznih razmerah se morebiti zavest o pomembnosti vašega dela izboljšuje, vendar si vsi želimo, da nikoli ne bi izvedeli, kaj dejansko pomeni, če komunalnih storitev iz takih ali drugačnih razlogov ne bi mogli izvajati.

Zato se vam, zaposlenim v slovenskih komunalnih podjetjih, na tem mestu Zbornica komunalnega gospodarstva za vaše požrtvovalno delo iskreno zahvaljuje in vam izreka globoko spoštovanje.

HVALA VAM IN OSTANITE ZDRAVI!

Zbornica komunalnega gospodarstva

tema v Občini Laško. Do zajetij s strani Spodnje Rečice vodi rudniški rov, v katerem je vgrajena ozkotirna železnica, ki omogoča dostop do zajetij s strani Spodnje Rečice. Ker je železniška proga v določenih odsekih v slabem stanju, smo se skupaj z Občino Laško dogovorili, da se obnovi najslabši odsek v skupni dolžini 550 m.

Vodovod Spodnja Rečica

Po dolini Spodnje Rečice potekata dva javna vodovoda in sicer transportni, po katerem se voda iz zajetij Kal pretaka do Laškega, drugi pa je za oskrbo prebivalcev s pitno vodo na območju Hude jame in Spodnje Rečice. Slednji je bil zgrajen leta 1958 in je obnovljen že v precejšni meri. Trenutno zaključujemo obnovo na odseku od Kurjega grabna do Fragmata, vključno z navezavo vseh vodovodnih

priključkov na omenjenem odseku, obnovo dela priključkov ter izgradnjo vodovoda še za objekte, ki niso bili priključeni na javni vodovod na obravnavanem območju.

Avtomatska dezinfekcija pitne vode na sistemu Rečica-Brezno in Šmohor

Iz zajetja Kal v Zgornji Rečici odteka del vode tudi v vodovodni sistem Brezno, kateri z vodo oskrbuje Zgornjo Rečico ter naselja v smeri proti Breznemu in Trnovem Hribu. Zaradi velike razvejanosti in dolžine vodovoda je bilo potrebno vgra-

diti avtomatsko dezinfekcijo, s katero se bo zagotavljala zdravstvena ustreznost pitne vode tudi pri najoddaljenejših uporabnikih od zajetij. Naprava za dezinfekcijo se oskrbuje z električno energijo iz sončnih celic.

Za potrebe distribucije in zagotavljanje kvalitete pitne vode od izvira do mesta potrošnje je kar nekaj postopkov, ki so skriti očem porabnikov pitne vode.

Ivan Verbovšek

Naravno in inovativno zatiranje plevela brez kemikalij

Komunala Laško kot vzdrževalec javnih površin občine Laško letos uvaja novost glede zatiranja plevela na javnih površinah in pokopališčih.

V preteklih letih smo za zatiranje plevelov, ki največ rastejo ob cestnih robnikih in razpokah ob cestiščih ter na peskanih poteh po pokopališčih, uporabljali totalne herbicide, ki delujejo na osnovi glifosata. Glede na to, da je glifosat zaradi škodljivih vplivov na zdravje ljudi in živali, v nekaterih evropskih državah že prepovedan, in ker se prepoved obeta tudi v Sloveniji, smo poiskali nadomestni način za zatiranje plevelov.

Odločili smo se za sistem termičnega odstranjevanja plevela s hitrim preto-

kom vročega zraka RIPAGREEN. Stroj za termično zatiranje plevela sestavlja termična enota in transportni voziček. Naprava deluje na principu toplotnega šoka za rastline, ki ga ustvarimo z dovajanjem vročega zraka na rastlino. S posebnim plinskim gorilnikom ustvarimo vroč zrak, ki povzroči, da se rastlinske celice razpočijo in rastlina v nekaj dneh odmre. Za rastline z globljimi koreninami pa je potrebno postopek večkrat ponoviti.

Postopek je ekološko veliko bolj sprejemljiv kot uporaba herbicidov, zato je uporaben tudi v okolici otroških igrišč in prostorov z večjo frekvenco gibanja ljudi.

Komunala Laško z uvedbo nove tehnologije na področju vzdrževanja javnih površin in pokopališč znova potrjuje, da je okoljska ozaveščenost in ekološka naravnost podjetja na visoki ravni in da

Stroj za termično zatiranje plevela RIPAGREEN

je zdravo okolje vrednota najvišjega pomena.

Marko Klinar

V PIVOVARNI LAŠKO SE BOSTA CEDILA MED IN MEDENO PIVO

Pivovarna Laško Union je v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije in čebelarstvo družino Šolar iz Laškega na vrtu Pivovarne Laško postavila čebelnjak s 350.000 čebelami. Želja je, da bi iz njihovega medu še letos proizvedli prvo medeno pivo. Nizu projektov, ki sodijo v trajnostno strategijo »Varimo boljši svet«, je tako dodala še enega, ki utrjuje njeno povezanost z lokalno skupnostjo in trajnostno lokalno oskrbo.

Tako panjske končnice kot blagovna znamka Laško so simbol slovenske tradicije. Ilustracije petih slovenskih ilustratorjev na čebelnjaku v sliki in barvah predstavijo zgodbo Pivovarne Laško.

Otvoritveni trak sta prerezala Tanja Subotič Levanič, direktorica korporativnih odnosov v Pivovarni Laško Union (druga z desne) in Boštjan Noč, predsednik Čebelarstvo zveze Slovenije (drugi z leve). Ključke čebelnjaka je nato prevzela izkušena čebelarstvo družina Šolar iz Laškega, ki bo skrbelo za čebele, nastanjene na vrtu pivovarne.

Pivovarna Laško Union uvršča novo čebeljo pridobitev v vsebino strategije trajnostnega razvoja »Varimo boljši svet«. S tem krepi sodelovanje blagovne znamke Laško z lokalnim okoljem in spodbuja ohranjanje zelenega (hmelj) in rumenega (med) zlata.

Maja Mežan, vodja blagovne znamke Laško, je izpostavila, kako pomembno je za pivovarno ohranjanje lokalnih tradicij in njihovo umeščanje v sodobni čas. Naznanila je, da se bosta v Laškem kmalu cedila med in ... Laško medeno pivo.

S tem projektom Pivovarna Laško Union pošilja jasno sporočilo, da misli resno: sodelovanje z lokalno skupnostjo je ključni temelj v njeni strategiji trajnostnega razvoja. Aktivno sprejema odgovornost, da skupaj sooblikujejo rešitve, ki bodo znanjem omogočile doživeti bogastvo in barvitost našega planeta.

VZREJALIŠČE ČEBELJIH MATIC V LAŠKEM

Zima je čas za kovanje novih načrtov in za pripravo na novo sezono z upanjem, da bo bolj medena od prejšnje. Tako smo si laški čebelarji krajšali zimske dni z idejo našega člana Slavka Leška po skupni vzpostavitvi novega vzrejališča matic - čiste kranjske sivke. Idejo po nadgradnji klasičnega vzrejališča matic podpirata Kmetijski inštitut Slovenije in Čebelarstva zveza Slovenije, veliko naklonjenost ideji pa smo izkazali tudi laški čebelarji z izvedeno anketo.

Da z idejo in pričakovanji seznanimo lokalno čebelarstvo javnost, smo medse na pogovor, ki je bil v začetku marca v našem novem Čebelarskem centru, povabili dr. Petra Kozmusa, strokovnega vodjo priznane rejske organizacije pri ČZS. Našemu vabilu sta se odzvala tudi župan Franc Zdošek in Edina Memič, višja svetovalka Oddelka za gospodarske dejavnosti na Občini Laško. Seveda je na nas, da o naših pomembnih korakih obveščamo tudi pristojne na občini, ki tudi sicer podpirajo naše aktivnosti.

Maticniki v zaključni fazi razvoja matic.

Dr. Kozmus nas je seznanil s problemom, s katerim se srečujemo v slovenskem čebelarstvu. To je pojav križancev čebeljih vrst med našo avtohtono kranjsko sivko in italijansko rumeno čebelo. Do tega prihaja predvsem zaradi trgovine čebel in matic

z območij ob italijanski meji. Opozoriti je treba, da je naša čebela kranjska sivka (*Apis mellifera carnica*) zaščitena čebela rasa v EU, da je Slovenija njena izvorna domovina, kar pomeni, da v Sloveniji ni dovoljeno čebelariti z nobeno drugo čebeljo raso. Je pa tudi najbolj prilagojena našemu okolju kar se kaže z njeno mirnostjo, burnemu spomladanskemu razvoju, skromnostjo glede porabe zimske zaloge hrane, predvsem pa je dobra medarica.

Zakaj tolikšna pozornost našemu lokalnemu vzrejališču matic? Zato, ker smo laški čebelarji že z anketo izrekli vso podporo ohranjanju popolne čistosti kranjske sivke na našem območju, z dobro čebelarsko prakso pa bomo svojo pripadnost za čisto avtohtono čebeljo vrsto vplivali tudi na širšo regijo. Naj opozorim, da se lokalna populacija matic najbolje izkažejo v svojem okolju, kar je še kako pomembno za lokalne čebelarje, saj se lahko oskrbimo z novimi maticami zajamčene kvalitete, kar na domačem terenu v Oleščah, pri našem priznanem vzrejevalcu matic Slavku Lešku.

Matic pripravljene za »transport«.

Za uspešnost zamenjave kritičnih matic smo v ČD Laško pripravljene nuditi strokovno pomoč. Iskali pa bomo tudi možnosti regresiranja kupljenih matic lokalnim čebelarjem članom ČD Laško.

Franc Šolar, predsednik ČD Laško

Foto: Slavko Lešek

OBJAVA JAVNIH POZIVOV LAS RAZNOLIKOST PODEŽELJA

LAS Raznolikost podeželja, ki zajema območje občin Celje, Laško, Štore in Vojnik, bo 15. 6. 2020 objavil dva javna poziva za dodelitev nepovratnih sredstev za izvajanje projektov na območju LAS. Namen javnih pozivov je izvajanje Strategije lokalnega razvoja LAS Raznolikost podeželja po pristopu »od spodaj navzgor«, kar pomeni, da lahko zainteresirani prebivalci in pravne osebe z območja omenjenih občin podajo predloge projektov oziroma operacij, s katerimi bodo dosegli cilje Strategije.

Razpisana bodo sredstva v višini 315.432,16 EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in 316.478,99 EUR iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Na javne pozive bodo lahko vlagatelji prijavi predloge projektov s tematskih področij delovnih mest, razvoja osnovnih storitev, varstva okolja in ohranjanja narave ter vključevanja ranljivih skupin.

Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) na javnem pozivu omogoča sofinanciranje aktivnosti s področij delovnih

mest, varstva okolja in ohranjanja narave ter vključevanja ranljivih skupin. Stopnja sofinanciranja aktivnosti je 80 % upravičenih stroškov, višina sofinanciranja pa je odvisna od izbranih ukrepov in doseganja kazalnikov. Za vzpostavitev dveh novih delovnih mest je na voljo 98.452,04 EUR, za dve vzpostavljeni partnerstvi za skupne aktivnosti 79.485,27 EUR, za dva programa usposabljanja in izobraževanja 51.149,22 EUR, za ozaveščanje o pomenu naravnega okolja 19.546,30 EUR, za tri programe vključevanje ranljivih skupin v družbo 59.456,19 EUR in za izvedbo programa izobraževanja ranljivih skupin 10.444,98 EUR. Vlagatelji lahko v vlogo na javni poziv vključijo tudi kombinacijo

Delavnica Razvoj projektnih idej je potekala januarja v Štorah.

dveh ali več ukrepov z namenom doseganja ciljev Strategije lokalnega razvoja.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) na javnem pozivu omogoča sofinanciranje področij razvoja osnovnih storitev, varstva okolja in ohranjanja narave. Stopnja sofinanciranja aktivnosti je 85 % upravičenih stroškov, višina sofinanciranja pa je odvisna od izbranih ukrepov in doseganja kazalnikov. Na tematskem področju razvoja osnovnih storitev je za štiri operacije vlaganja v zagotovitev ustrezne infrastrukture na voljo 180.275,04 EUR oziroma največ 45.068,76 EUR na posamezno vlogo. Na tematskem področju varstva okolja in ohranjanja narave je za tri operacije spodbujanja inovativnih pristopov in modernih praks izboljšanja in ohranjanja stanja narave in okolja na voljo 136.203,75 EUR oziroma največ 45.401,25 EUR na posamezno vlogo. Vlagatelji lahko v vlogi na javni poziv izberejo le en ukrep za doseganje ciljev Strategije lokalnega razvoja.

Naloga vodilnega partnerja LAS Raznolikost podeželja, družbe Simbio, d. o. o., je brezplačno svetovanje in pomoč pri pripravi vlog na javna poziva vsem zainteresiranim z območja LAS. Zato bo po objavi organizirana javna predstavitev obeh javnih pozivov, na kateri bodo predstavljene ključne vsebine za pripravo vlog. Predstavitev bo v sredo, 17. 6. 2020, ob 17.00 uri v prostorih Kulturnega doma Vojnik, Celjska cesta 23a, 3212 Vojnik. Predstavitve se lahko udeležite vsi, ki vas zanima možnost sodelovanja.

Javna poziva bosta odprta do 15. 9. 2020 (za sredstva sklada ESRR) oziroma do 13. 10. 2020 (EKSRP). V tem času bo možno pridobiti potrebno dokumentacijo, poiskati partnerje za sodelovanje v operacijah in pripraviti vloge. Po zaprtju javnih pozivov bo vse prispеле vloge pregledala in ocenila ocenjevalna komisija LAS. Izbrane in s strani LAS potrjene vloge bodo oddane v odobritev na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo oziroma Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja. Pričakujemo, da se bo izvajanje odobrenih operacij lahko pričelo v začetku leta 2021, rok za dokončanje vseh aktivnosti pa je do 31. 12. 2022.

Delovanje lokalnih akcijskih skupin (LAS), ki jih je v Sloveniji 37, temelji na načelih pristopa LEADER, to je pristopu »od spodaj navzgor«, inovativnosti, sodelovanju in povezovanju podeželskih območij s ciljem skupnega razvoja. Priprava vlog in sodelovanje na javnih pozivih omogoča zainteresiranim povezovanje pri reševanju problematike in spodbuja medsektorsko ter medobčinsko povezovanje. Tako nastala partnerstva se s pridobljenimi izkušnjami in znanjem lahko lotijo tudi vsebinsko in finančno zahtevnejših izzivov in poiščejo še druge vire financiranja.

Če vas navedene vsebine zanimajo, vas vabimo k sodelovanju na predstavitvi javnih pozivov, svetovanju pri razvoju projektnih idej in obisku delavnic za pripravo vlog, ki bodo predvidoma v avgustu in septembru. LAS Raznolikost podeželja vas vabi, da k pripravi projektov pristopite celostno ter da ne zamudite priložnosti, da dobro zastavite vaš projekt in naredite korak naprej v smeri skupnih razvojnih ciljev!

Informacije o že izvedenih projektih, možnostih sodelovanja na javnih pozivih, prijave na delavnice in predstavitve lahko najdete na spletni strani www.las-raznolikost-podezelja.si, po e-pošti info@raznolikost-podezelja.si ali telefonu 03 425 64 66. Vabimo vas, da se nam pri naših aktivnostih pridružite.

*Primož Kroflič,
Simbio, d. o. o.*

V lanskem letu je bila izvedena strokovna ekskurzija v Avstriji.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Raznolikost podeželja

Celje • Lika • Štore • Vojnik

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

STIK LAŠKO V ČASU EPIDEMIJE IN SOOČANJE Z NOVO REALNOSTJO

Čas epidemije Covida-19 nas je postavljal pred nove izzive, v iskanje novih pristopov, kreativnih rešitev in prilagajanje novi realnosti. Dejavnosti STIK-a segajo na zelo široke področje, izstopata pa prav gotovo turizem in prireditvena dejavnost na različnih področjih. Obe področji je epidemija močno prizadela.

Soočanje z novimi razmerami in nov čas smo izkoristili za pripravo novih vsebin in ponudbe za večjo prepoznavnost in promocijo naše destinacije.

Prilagodili smo promocijo na vseh naših družabnih omrežjih in poskrbeli za dodatno informiranje, tako splošne kot profesionalne javnosti in turističnih deležnikov o dogajanju na področju turizma, spletni ponudbi kulturnih vsebin ter muzejskih zanimivostih.

Zaradi aktualnih razmer, povezanih s pandemijo, smo v aprilu organizirali virtualno srečanje ponudnikov Laškega in z različnih vidikov ocenili stanje in zastavili prihodnje usmeritve za našo skupno destinacijo Laško. Poleg predstavnikov Občine Laško so na srečanju sodelovali še predstavniki Thermane Laško, Rimskih term, Restavracije Pavus, Hotela Špica in Aqua Rome. V pogovoru je sodelovala tudi Miša Novak, strokovnjakinja, ki bo sodelovala pri pripravi nove strategije turizma.

Slovenska turistična organizacija je v maju izvedla serijo petih spletnih srečanj »Slovenski turizem med in po COVID-19«. Namen srečanj je bil izpostaviti izzive, priložnosti in ukrepe, ki zahtevajo temeljite prilagoditve, t. i. »reset« v turizmu, ki nas vodi v novo realnost z obravnavo raznolikih in aktualnih tem za obdobje okrevanja turizma. Celotno serijo spletnih srečanj je spremljalo številčno občinstvo, več kot 2.000 gledalcev. Strokovne prispevke, odgovore in dragocena mnenja je z občinstvom delilo kar 37 sodelujočih govorcev s področja turizma iz Slovenije in tujine. Na četrtem srečanju z naslovom **Destinacije & doživetja prihodnosti** je na povabilo organizacije STO sodeloval tudi STIK Laško. Serija spletnih srečanj je pokazala, da je slovenski turizem pripravljen, da ponovno zaživi.

Za čas ponovnega zagona turizma smo v STIK-u tako posodobili in nadgradili spletno stran www.lasko.info z novimi vsebinami. Razširili in izpostavili smo vsebino projekta **Okusiti Laško** ter predstavili vse vključene ponudnike, predstavili novo kulinarčno turo za zahtevnejše goste **Pivocvetni potep po Laškem**, novo kampanjo za individualne goste **Odprta vrata Laškega** ter ponudbo destinacije Laško v okviru vseslovenske akcije **Moja Slovenija**.

Za kampanjo **Odprta vrata Laškega** smo zbrano ponudbo predstavili ne samo na spletni strani, temveč tudi na tiskovinah in večjih plakatnih mestih in panojih v termah ter z vsemi vključenimi ponudniki posneli video portrete, ki bodo še dodatno prispevali k njihovi promociji in obisku njihove ponudbe.

Z namenom večje promocije destinacije smo pripravili nov predstavitveni katalog za turistično destinacijo Laško ter nov promocijski video, ki vabi v moje Laško in mojo Slovenijo. Pripravljeni sta dve različici, s slovenskim in angleškim pripovedovalcem, za domače in tuje goste. Z naštetim se pridružujemo vseslovenski kampanji **Moja Slovenija**. Obenem pa smo oblikovali nove vizualne podobe za oglaševanje na digitalnih medijih in posneli video povabilo z Markom Pavčnikom, ambasadorjem naše destinacije. Celotna promocijska video vsebina naše destinacije je dostopna na YouTube kanalu Laško, Slovenija.

V maju sta začela obratovati TIC Laško in Muzej Laško. Prav tako smo za obiskovalce odprli Escape Room in pustolovsko igro na prostem **Unlock Laško**. Pripravljamo pa tudi nova virtualna do-

živetja na realnih lokacijah. Naše atrakcije bodo lahko obiskovalci odkrivali in boljše spoznavali preko mobilnega telefona. Butična digitalna doživetja bodo oživljala skrivnosti trškega jedra Laškega in omogočala druženje s pesnikom Antonom Aškercem na Aškerčevi domačiji. Virtualno doživetje bodo z inoviranjem kulturne dediščine postale tudi oživljene skrivnosti starodavne kartuzije Jurklošter, ostaline in ruševine ter odmaknjeno življenje menihov, ki ga je zaznamovala ljubzenska zgodba Friderika in Veronike Deseniške. Za živo in pristno doživetje na teh posebnih prostorih naše destinacije bomo poskrbeli v sodelovanju z ZRC SAZU.

Prireditve in dogodkov v Treh lilijah in v Kulturnem centru do nadaljnjega še ne bo. V Kulturnem centru Laško smo v času epidemije pripravili akustična koncerta, ki so ju gledalci lahko spremljali z domačega kavča. Ko je bil svet obrnjen na glavo, je bil oder poln in dvorana prazna. Koncerta smo predvajali preko spletnega omrežja Facebook na strani Kulturni center Laško. Nastopili so Saška Nemeč, Sara Požin, Matjaž Piavec ter domača zasedba Marvin.

Čas med epidemijo smo izkoristili za vzdrževalna dela v Kulturnem centru, Savinji in dvorani Tri lilije. Izvajalo se je vzdrževanje pohodnih poti, ki so bile v tem času tudi dobro obiskane.

Kljub temu, da smo bili primorani Festival Pivo in cvetje odpovedati, se veselimo, da nam bodo poletni meseci prinesli možnosti za obuditev prireditve, čeprav v omejenem obsegu.

Tina Belej

Foto: STIK, Jaka Teršek

Prof. dr. Janez Bogataj je v uvodnem nagovoru za brošuro z naslovom »Najboljše iz Laškega« Kolektivno blagovno znamko (KBZ) Okusiti Laško prepoznal kot pomembno sooblikovalko tistih prizadevanj v slovenskem turizmu in v siceršnjem načinu življenja, ki vnašajo bogata ter predvsem vrhunsko kakovostna znanja lokalnega prebivalstva na najrazličnejša področja vsakdanjиков in praznikov. Certificirani prehranski pridelki in izdelki, jedi in pijače postrežene na gostinski način ter rokodelski izdelki namreč ne predstavljajo le odličnega nagovora turistom pri njihovem načrtovanju destinacijskih doživetij, ampak omogočajo predvsem veliko priložnosti za domačine, da s svojimi znanji in ustvarjalnostmi oblikujejo možnosti za zaposlitev in zaslužek. Brošuro, ki je izšla v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku, sestavlja 42 promocijskih kartic, na katerih so s sliko in besedo predstavljene zgodbe ponudnikov ter bogata in raznovrstna ponudba pridelkov, izdelkov in storitev s pridobljenimi certifikati kakovosti. Ob tej priložnosti vam želimo izvajalci projekta na kratko predstaviti vsebinske poudarke posameznih ponudnikov prehranskih pridelkov, izdelkov in storitev (rokodelske izdelke bomo posebej predstavili v naslednji številki biltena), za širšo predstavitev pa vas vabimo k ogledu omenjene brošure ter branju spletne strani lasko.info/okusiti-lasko/ in objav na FB Okusiti Laško.

Restavracija Pavus je prva, ki je v okviru KBZ Okusiti Laško pridobila naziv Hiša gastronomije. Slastni grajski meniji vas čakajo tudi v tednu restavracij, ki bo letos potekal od 12. do 21. junija. Zdaj je čas, da si privoščite najboljše!

V **Thermani Laško** priporočajo meni Okusi Laško, ki združuje lokalno poreklo sestavin in njihovo vrhunsko kakovost. Ne spreglejte Laške medenke – Thermanine hišne specialitete in destinacijske slaščice ter različnih hišnih piškotov Okusi Laškega, hišnih marmelad ... V **Rimskih termah** okusite Jabolka s

pregreto smetano v kozarcu, s certifikatom kakovosti pa je nagrajen tudi Miks piškotov: piškoti vital, čokoladni cekini, piškoti s termalno vodo. V **Martinovi izbi (Ekotur)** hišne jedi pripravljajo v krušni peči po babičinih receptih, vso zelenjavo in začimbe pa ekološko pridelajo na domačem vrtu.

O nobenem živilu ni toliko pregovorov kot o kruhu. »**Biti dober kot kruh**« velikim ostaja temeljna vrednota. Za dobrojedce izdelke krušne dediščine in njene sodobne pojavnosti v okviru KBZ Okusiti Laško pripravljajo naslednji ponudniki: **Ekološka kmetija Primož** (Pletenica srce in Ptički iz testa, Koruzni kruh (Turšca), Pšenični kruh, Prsjača, Potica s pregreto smetano), **Ekološka kmetija Zahrastnik** (Eko ajdova moka, Eko pirina moka, Eko polnozrnat pirin kruh), **Kmetija Knez** (Pirini žepki s pregreto smetano, Pirini štruklji s pregreto smetano, Pirini skutni štruklji), **Kmetija Korbar** (Ajdov kruh z orehi), **Kmetija Kozmus** (Svatovska pogača, Meniški hlebček, Poprtnik, Žemeljna potica s pregreto smetano), **Kmetija Pertinač** (Testenine - jušni rezanci, Široki rezanci, Testenine - svedri in polžki, Testenine - barvni svedri in široki rezanci, Pirine testenine, Medenjaki - priložnostno praznično okrašeni, keksi Domači prijatelj), **Kmetija Sinkovič** (moka iz tatarske ajde, kavni nadomestek iz praženih zrn tatarske ajde, otrobi tatarske ajde) in **Turistična kmetija Pirc** (Pirčeva moka - pšenična/pirina, Pirčevi piškoti).

Kaj bi Slovenci brez krompirja? Krompir imamo tako zelo radi, da ga enačimo s srečo, saj pravi rek: »Imeti krompir«.

Vsi, ki si želite dostopnost sveže in lokalno pridelane zelenjave in sadja, imate debelo srečo, saj vam jo v okviru KBZ Okusiti Laško zagotavljajo: **Ekološka kmetija Kapl** (divje korenje - divja hrana, česen - glavice), **Ekološka kmetija Očko** (sezonski zelenjavno-zeliščni zabojčki), **Kmetija Belej** (širok nabor integrirano pridelane sveže zelenjave, jagode), **Kmetija Pertinač** (česen v kiti, česen - rdeča čebula - rumena čebula v kiti, sveža sezonska zelenjava), **Kmetija Pri Klezin** (česen - sorta Ptujski spomladanski, rdeča pesa), **Kmetija Sinkovič** (solata, zgodnji krompir), **Sadjarstvo Aškerc** (jabolčni sok, jabolčni krhlji, jabolka) in **Turistična kmetija Pirc** (Pirčev jabolčni sok, Pirčev jabolčni kis, Pirčeve marmelade).

»Za zeliščni čaj je vedno čas«, je zapisal Sebastian Kneipp. Blagodejnost zelišč za naše zdravje in dobro počutje predstavlja izhodišče zeliščnih pridelkov in izdelkov, prejemnikov certifikatov kakovosti. **Ekološka kmetija Kapl** ponuja rman - sveži list, rman - suho cvetočo zel, ozkolistni trpotec - sveže liste, bezeg - posušen cvet, pravi pelin - suho cvetočo zel, koprivo - suho zel, žajbelj - suho zel, navadno zlato rozgo - suho zel, šentjanžvevo olje, drobir koprivnih vršičkov, ognjič - posušene jezičaste cvetove. **Kmetija Kozmus** pripravlja trojstvo zeliščnih čajnih mešanic, navdahnjenih z jurklostrskimi zgodbami: Čaj popotnega meniha, Zvezdni čaj za spokojni počitek, Zeliščni čaj Opoj ljubezni Friderika in Veronike. **Kmetija Pr Kofetl** nudi Konopljin čaj, meliso, koprivo, bezeg, meto, pljučnik, Hišno čajno mešanico Kofetlc - Pomirjen želodec, Hišno čajno mešanico Kofetlc - Vedno dobre misli, Hišno čajno mešanico Kofetlc - Naj bo danes tvoj dan, Hišno čajno mešanico Kofetlc - Zadihaj s polnimi pljuči. **Krpanov grunt** se ponaša s Kunigundinim čajem, Čajem Laščan - čajem za sladke sanje, Krpanovim čajem - za moč in lepe misli. **Ekološka zeliščna kmetija Plahčica** je razvila Eko zeliščni mistični čaj in Eko eliksir dolgega življenja. **Turistična kmetija Pirc** pripravlja Pirčev bezgov sirup in zeliščni čaj. **Virin** je raznolikost uporabe zelišč, skrbno nabranih v lokalnem prostoru in ročno pripravljenih v majhnih serijah s prepoznavnimi zgodbami strnil v Zeliščnih soleh s kloštra, Pesnikovem čaju, Čaju dobre misli, Popoldanskem čaju in Rimkem čaju.

Žlahtno tradicijo žganjarstva zastopata **Žganjarstvo Zajec** z Zeliščnim likerjem, Zeliščnim žganjem, Hruškovim žganjem, Nešpljevim žganjem ter Žganjem - Brinje na jabolčni osnovi in Žganjekuha Kneja s Hruškovim in Slivovim žganjem. Posebnost v ponudbi je žganje, ki nastane iz sadja in cvetja starodavnih šmohorskih lip.

Povabljeni tudi na vrt medovitih rastlin v zdraviliški park, kjer vas od letošnje pomladi čakajo čebelje uganke. Se spom-

nite, kdo je spesnil naslednjo: »To so spretne kuharice: vse so lončke prevrnile, niti kapljice prelile«? Po bučelah se vižejo tudi v KBZ Okusiti Laško vključeni čebelarji. V Čebelarstvu, lektarstvu in apiterapiji Šolar so certifikate kakovosti prejeli za medenjake, cvetlični med iz sheme kakovosti SMGO in lectove srčke; v Medenem butiku in čokoladnici Škorja za kostanjev med in cvetni prah; Slavko Lešek za cvetlični med in Košarico zdravlja, Stanislav Pertinač pa za cvetlični med.

Ker se na območju ne cedi le med, ampak tudi mleko, vam v nadaljevanju predstavljamo okusno in prepoznavno mlečno ponudbo. Na Ekološki kmetiji Kapl lahko kupite sveže eko kozje mleko. Na Kmetiji Ključevšek pripravljajo Navadni čvrsti jogurt, Sadni jogurt z okusom višnje in Sadni jogurt z okusom gozdnih sadežev. **Kmetija Reberšak** je prva v Sloveniji prejela certifikat za prirejo senenega mleka, v njihovi ponudbi pa so Surovo kravje seneno mleko, Sladka skuta iz senenega mleka in Tekoči jogurt iz senenega mleka. Na Kmetiji Knez mleko na tradicionalen način predelujejo v sladko skuto in pregreto smetano, kulinarčno posebnost in specialiteto območja. Slednjo pripravljajo tudi na Kmetiji Korbar, kjer vam nudijo tudi skuto, kuhano maslo (Ghee maslo) in kislo smetano.

Pivovarna Laško Union je certifikat kakovosti prejela za Pivo Zlatorog, in sicer za njegovo najbolj prvinsko različico: nefiltrirano in nepasterizirano. Na zdravje!

Ribogojnica Ferlič ima v svoji ponudbi Namaz iz postrvi z maskarpone sirom, Namaz iz dimljene postrvi, Dimljeno postrv in dnevno sveže postrvi. Ribogojnica P. A. z 12-letno tradicijo zagotavlja dimljene postrvi.

Kmetijska zadruga Laško je s certifikatom kakovosti okronala meso mlade govede, ki je vzrejeno na lokalnih kmetijah z omejenimi naravnimi dejavniki kmetovanja in predelano v mesnine po shemi Izbrana kakovost - Slovenija.

Naj ob zaključku predstavitev navedemo še eno misel iz uvodnega nagovora prof. dr. Janeza Bogataja: »S podporo in nadaljnjim razvojem KBZ Okusiti Laško lahko ustvarimo drugačen svet kot nam ga ponujajo globalizacija in druge, človeku, naravi in kulturi neprijazne vsebine. Modri gospodarji so sadili drevesa za vnuke in pravnuke!« Uživajmo lokalno hrano, kupujmo domače.

Marina Bezgovšek

KAMPANJA ZDAJ JE ČAS. MOJA SLOVENIJA

V STIK-u Laško smo se v mesecu maju priključili vseslovenski kampanji Slovenske turistične organizacije **Moja Slovenija**, ki spodbuja prebivalce Slovenije, da dopustujejo doma in raziskujejo Slovenijo ter delijo svoja doživetja na družabnih omrežjih.

»Zdaj je čas. Da Laško res postane moje, tvoje, naše.« je krovno sporočilo, ki spodbuja k obisku in oddihu v naši destinaciji. Poleg številnih oglasnih kreativ na **družabnih omrežjih Laško, Slovenia** smo pripravili še posebno **pristajalno stran** na krovnem destinacijskem portalu www.lasko.info, atraktivni **promocijski video** Moje Laško in kratke video posnetke z **ambasadorjem Markom Pavčnikom**, priznanim chefom restavracije Pavus Grad Tabor Laško. Več informacij z možnostjo ogleda promocijskih materialov je na voljo v **medijskem središču** spletne strani www.lasko.info.

STIK Laško

GREMO NAPREJ

Prvi obiskovalci so se že ojunčili in v **Muzeju Laško** smo po dolgem času spet pričeli z dejavnostjo, ki je bila zaradi razglašene epidemije v zadnjih dveh mesecih postavljena na stranski tir. Čas čakanja na sprostitev vseh razumljivih in nerazumljivih pravil obnašanja v kulturnih ustanovah, je bil za nas čas, ko v našem muzeju nismo stali križem rok. O teh dejavnostih je govoril prispevek v pretekli številki Laškega biltena. Med drugim je bila povečana intenziteta prisotnosti na spletu. Toda to po mojem mnenju vseeno ni tisti pravi in pristni način podajanja zgodovine in kulture, kar je ena od osnovnih muzejskih dejavnosti.

Prav zato je bila ne glede na še vedno precej omejevalne ukrepe, ki nam jih dnevno spreminjajoče narekujejo različne institucije, sprejeta odločitev za izvedbo načrtovanega letnega programa. Res v nekoliko okrnjeni obliki, vendar še

vedno na zanimiv in vsem, tudi v teh histeričnih časih, dostopen način.

Tako smo na **občinskem dvorišču** na ogled že postavili **razstavo starih razglednic Zdravilišča Rimske Toplice**, ki smo jo pripravili skupaj s kolegi iz Muzeja novejšje zgodovine Celje. Sprehodite se kdaj med velikimi panoji in se podajte v zgodovino in obujanje spominov.

Ko boste prebirali svežo številko Laškega biltena bo še ravnopravi čas, da boste lahko med svojimi željami po kulturnih dogodkih v svojem koledarju označili **20. junij**. Tradicionalna svetovna prireditev **Poletna muzejska noč**, bo tudi letos v Laškem ponudila kanček zabave in nostalgичnega pridiha. Program Muzeja Laško bo ta dan tradicionalen in verjamem, da ste se nekateri na ta ritem že navadili. Ob 18. uri bo za vse obiskovalce organiziran voden ogled po muzejskih razstavah. V soju sveč bodo ponovno zaživele bolj ali manj pozabljene zgodbe iz preteklosti našega mesta. Ob 22. uri bo tradicionalni koncert pred vhodom v nekdanje zaklonišče, ki je tik ob muzejski zgradbi. Nastopajoči naj bodo zaenkrat presenečenje. Ob 23. uri pa si bomo po stari navadi pogledali še kratek film iz preteklosti Laškega.

Kljub temu, da je Festival **Pivo in cvetje** odpovedan, bomo v Muzeju Laško v času, ko bi na sporedu morala biti ta največja slovenska turistično-zabavno-kulturna prireditev, pripravili **razstavo povezano z našim praznikom**. Posvečena bo **obletnici društva v katerem se združujejo mojstri varjenja žlahtnega hmeljnega napitka imenovanega pivo**.

Še vedno računamo na postavitve fotografске razstave **kLAK 16** s pomenljivim naslovom **Spremembe**.

Ja, v Muzeju Laško so se zaradi koronahisterije zgodile nekatere spremembe. Morda bo tudi zaradi tega vaš korak kdaj zašel na razstave in druge dogodke, ki jih organiziramo za vas. Lepo vabljeni.

Tomaž Majcen

Z veseljem hodim PO LAŠKIH POTEH 2020

Odpovedani prvi trije pohodi akcije PO LAŠKIH POTEH 2020

Vsled aktualnih razmer je 25. pohod Po Aškerčevi poti, ki bi moral biti v soboto, 13. junija, odpovedan. Žal smo morali odpovedati tudi prva dva načrtovana pohoda iz akcije Pohod na Hum, ki bi moral biti konec meseca aprila in Pohod iz Slog v Log, ki bi moral biti organiziran v mesecu maju.

Upamo, da se bodo razmere umirile in bomo lahko z organiziranimi pohodi akcije Po laških poteh začeli že v avgustu, natančneje **22. 8.**, ko se bomo že osmo leto zapored podali po sledih starodavnih kultur **Orionove poti**.

Organizirani pohodi zaenkrat niso dovoljeni, individualni pa ne prepovedani, kakor tudi ni prepovedan obisk vseh ostalih urejenih tematskih pohodnih poti na območju občine Laško.

Zato vse lepo vabimo, da se na številne poti naše destinacije Laško podate individualno, pri tem pa v času razmer povezanih s korona virusom, upoštevate uradne strokovne smernice za zmanjšanje možnosti prenosa virusa ter pravila glede potrebne medsebojne razdalje, pravil uporabe javnih pohodnih objektov in večjih druženj na sploh.

Žige opravljenih individualnih pohodov lahko pohodniki zbirate v knjižici Dnevnik tematskih pohodnih poti Po laških poteh. Če dnevnika še nimate, ga lahko po ceni 3 eur kupite v TIC-u Laško ali naročite na spletni strani lasko.info. Poiščite žig posamezne poti nekje na sredi vsake od tematskih poti. Z veseljem hodimo po laških poteh.

Več informacij **TIC Laško**; [f](https://www.facebook.com/po.laskih.poteh) PO LAŠKIH POTEH; www.lasko.info

LAŠKO in CVETJE

9. – 12. julij 2020

Zdaj je čas za druženje ob pivu, dobri hrani in cvetju. Ne spreglejte dogajanja!

www.lasko.info/dogodki

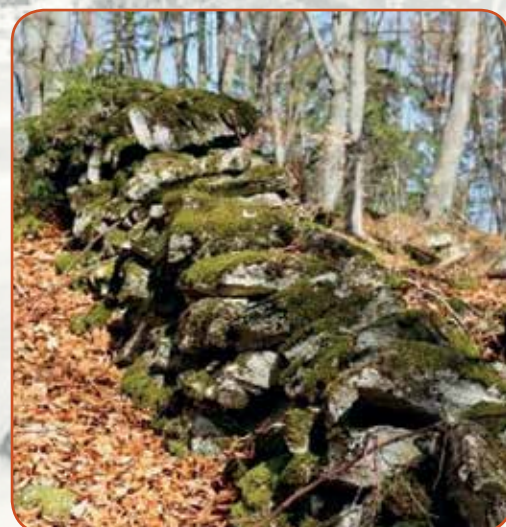
PO SLEDEH STARODAVNIH KULTUR ORIONOVE POTI

Orionova pot je speljana po sledih starodavnih kultur, skozi kraje in predele, za katere **pater dr. Karel Gržan** v knjigi **V znamenju Oriona** sklepa, da je bilo tam megalitsko svetišče, »središče sveta« v trikotju med Savinjo, Savo in Sotlo. Številna, doslej večinoma neznana, gradišča (več sto metrov dolgi zidovi, ruševine naselbin ...), ki z izjemno natančnostjo sledijo zvezdni razporeditvi, to tezo razvidno potrjujejo.

Ljudje smo se od nekdanj ozirali v nebo in v trajnosti zvezdnih sistemov razbirali zakonitosti za zemeljsko varnost in gotovost. Na svojih poteh so nam (bile) zvezde pomenljive sopotnice. Astro-arheologija odkriva zanimive povezave, ki so jih naši predniki pletli z zakonitostmi neba. Da gre za »**sve-to**« **območje**, lahko domnevamo tudi iz neobotavljajoče se naselitve kartuzijanov v Jurkloštru.

Pater dr. Karel Gržan je zastavil tezo, da so stara prazgodovinska gradišča v območju Oriona v dolini Gračnice s sozvezdji ostanki kulture neolitskih (ali bakrenodobnih) ljudstev – njihovo megalitsko svetišče, ki je **v trikotju med Savinjo in Savo »središče sveta«, osrednji del kasneje poimenovanega pólis Norikóna**. Na podlagi vzporednic uvršča nastanek in polni razcvet tega svetega območja v čas pred razpadom enotnega kulturnega prostora, ki se je zgodil v drugi polovici 16. st. pr. Kr. ali v poznobronastem obdobju. Gre za sočasnost z vučedolsko kulturo.

Izhodišče poti: Jurklošter, obrambni stolp nekdanje kartuzije v Jurkloštru
GPS: 46.094739, 15.345066

Potek poti: Jurklošter, Mrzlo Polje, Pojerje, Blatni vrh, Puršnica, Marof, Mrzlo Polje, Jurklošter

Vrsta poti: naravoslovna pohodna pot

Čas hoje: 3 – 4 ure

Dolžina poti: 10,7 km

Zahtevnost: srednje zahtevna

Najnižja točka poti: 366 m

Najvišja točka poti: 594 m

Več o poti: **FB PO LAŠKIH POTEH** in **www.lasko.info**

Območje Oriona v dolini Gračnice lahko prepoznamo kot posebno **območje, kjer se stikata nebo in zemlja**, v znamenjih, ki posvečujejo prostor in tiste, ki so v svojem času obiskali ta romarski kraj. Drzna misel, ki jo pater dr. Karel Držan potrjuje v svoji knjigi *V znamenju Oriona*.

Kulture neolitika, bronaste dobe in v manjši meri tudi kasnejše, ki jih razbiramo iz njihovih obrisov, so živele spoznanje, da je zemeljsko povezano z nebesnim – kozmičnim. Prav to je budilo zanimanje za nenehno opazovanje vesolja – zvezdnih zakonitosti. Najdbe arheo-astronomskih krajev pričajo o tesni povezanosti mikro- in makrokosmosa v človekovi zavesti. Z razliko od danes, pogled v vesolje ni bil suho znanstven, pač pa tudi intuitivno celosten, predvsem pa je bil v odnosu do človeka in njegovega življenja.

V neolitskem obdobju je »kraj« izrazilo duhovno središče, kasneje pa ohranja to »sveto območje« svoj duhovni pomen v manjši, čeprav nezanemarljivi meri. Takrat pridobivajo predvsem na pomenu bivanjskih lokacij, ki so bila zaradi odmaknjenosti vedno znova aktualna za poselitev, sploh v času osvajalnih pohodov in preseljevanja narodov. Prostor so še posebej desakralizirali Rimljani (domnevamo lahko, da celo namerno), ko so čezenj zgradili dve cestni povezavi.

Ohranja pa se energija svetega prostora, s katero lahko lažje razumemo neobotavljajočo se naselitev kartuzijanov na tej lokaciji.

Po zapisu patra dr. Karla Gržana pripravil Dean Muhovec, STIK

Knjižnica Laško v času epidemije

Naše knjižnice z majem ponovno odprte

Čas epidemije se je z majem iztekel in življenje se počasi vrača v ustaljene tirnice. V obdobju zadnjih dveh mesecev, od izida prejšnje številke biltena, smo se v Knjižnici Laško najbolj razveselili 4. maja, ko smo po 52 dneh za naše obiskovalce spet odprli enote v Laškem, Rimskih Toplicah in Radečah.

Čeprav so bile še ves april naše knjižnice zaprte za uporabnike in so bile navzven mirne, kot še nikoli pred tem, se je tudi pri nas dogajalo marsikaj. Poleg internih del ter urejanja knjižničnih zbirk in prostorov smo se trudili čim bolj odgovarjati tudi vašim željam in potrebam po knjižničnih storitvah na daljavo. Omogočili smo brezplačni spletni vpis za uporabo e-storitev knjižnice, na kar ste se zadovoljivo odzvali. Promovirali smo e-knjižnico, pri čemer smo opazili velik porast teh storitev, predvsem izposoje e-knjig na portalu Biblos. Vseskozi smo vam bili na voljo preko telefona in e-pošte, saj je bil to edini mogoč način komunikacije.

Takoj ko je bilo to dovoljeno, in sicer od 15. aprila dalje, smo omogočili našim članom v omejenem obsegu storitev izredne izposoje knjižničnega gradiva, s predhodnim naročilom in prevzemom pred knjižnico ob dogovorjenem času. Čeprav »zamaskirani« in na precejšnji razdalji, smo bili prvih stikov z vami zelo veseli.

Knjižnično dogajanje v maju pa je že bilo pestrejšje. Osrednjo in krajevno knjižnici smo odprli po prilagojenem odpiralnem času, izposojevališča pa so ostala še zaprta. Skladno z vladnimi določili in navodili zdravstvene stroke smo vam omogočili izposajo naročenega knjižničnega gradiva in vračilo. Za potrebe le-tega ste lahko dostopali samo do izposojnega pulta, gibanje in zadrževanje v knjižnicah pa ni bilo dovoljeno. Upoštevati smo morali številna navodila NIJZ: obvezno razkuževanje rok in uporabo obraznih mask, upoštevanje fizične razdalje in omejenega števila oseb v prostoru. Vzpostaviti smo morali ločeno pot za vrnjeno in izposojeno gradivo ter uvesti karanteno za vrnjene knjige. Naslednje sprostitev ste se razveselili v zadnjem majskem tednu, ko ste spet smeli iti med police in si sami izbrati knjižnično gradivo.

Kaj nam je povedal čas epidemije?

Prepričan sem, da smo v tem času razmišljali o marsičem. Najpomembnejši nauk, ki smo ga dobili knjižničarji, je sledeč. Kljub številnim dejavnostim, ki jih dandanes opravljamo splošne knjižnice, je naše temeljno poslanstvo nudenje ustreznega knjižničnega gradiva uporabnikom (kar vključuje tako nabavo, oblikovanje knjižničnih zbirk ter različne načine informiranja o našem gradivu in navduševanja za uporabo le-tega) in fizični stik z njimi, pri čemer mislim predvsem na svetovanje ter skupno ugotavljanje in zadovoljevanje informacijskih, literarnih in kulturnih potreb. Poleg tega se je v teh težkih razmerah ob vsej tehnologiji, e-vsebinah in dostopu na daljavo še enkrat več potrdil pomen klasične tiskane knjige in branja, ki nam je marsikomu še bolj izrazito kot sicer nudilo pomiritev, umsko aktivnost, osebno stno rast, sprostitve, pridobivanje novih znanj in informacij ter še marsikaj. In ne nazadnje – kakor je v normalnih okoliščinah storitev splošne knjižnice samoumevna za občane in ste vi, naši obiskovalci, samoumevni nam – smo se oboji zavedeli pomena in vrednosti drug drugega šele, ko nam je bilo to onemogočeno. Knjižnica brez obiskovalcev pač izgubi svoj smisel.

Kako naprej?

Z junijem smo vse naše knjižnice odprli po poletnem odpiralnem času, ki bo veljal do 31. avgusta. V času nastajanja prispevka, v prvih dneh junija, kljub preklicu epidemije še vedno veljajo omejitve, ki jih bomo odpravljali skladno z navodili NIJZ ter vlade in Ministrstva za kulturo. Zato spremljajte obvestila na naši spletni strani in družbenih omrežjih.

Čas po preklicu epidemije je za vse nas čas negotovosti, zato se bomo morali skupaj truditi, da si bomo ob občutku varnosti pridobili nazaj še občutek sproščenosti, tudi glede uporabe knjižnice ter knjižničnega gradiva in storitev.

Mi si za to že prizadevamo s kar se da aktualno nabavo knjižnih novosti, ki so vam na voljo, ob tem pa še vedno promoviramo uporabo e-storitev naše knjižnice. Poleg tega v juniju nadaljujemo naše tradicionalne aktivnosti. Zaključili bomo Predšolsko bralno značko. Za vse osnovnošolce bomo v času šolskih počitnic izpeljali že šesto akcijo Poletni bralci in upamo, da jo bomo v septembru

lahko zaključili na takšen način, kot ste tega vajeni iz preteklih let. Konec meseca bomo s prireditvijo začeli 13. sezono Bralne značke za odrasle in hkrati zaključili predhodno. Za poletje pripravljamo bralne vrečke za vse starostne kategorije in fotografsko razstavo, ki bo krasila našo knjižnico v Laškem. Potrudili se bomo v poletnem času čim bolj izkoristiti tudi naš knjižnični vrt – v dopoldanskem času bomo pripravili ustvarjalne delavnice, ki bodo potekale v Laškem in tudi v Rimskih Toplicah. Ob tem pa si prizadevamo organizirati tudi nekaj prireditev za odrasle v juliju in avgustu ob večerih na knjižničnem vrtu. Spremljajte naše objave na spletnih medijih in v knjižnici, saj vas bomo na poletne dogodke še posebej povabili.

Ob koncu bi se vam, naši obiskovalci in uporabniki, zahvalili za razumevanje v teh časih in da ste s sproščanjem ukrepov spet začeli uporabljati naše storitve. Da ste nas v času zaprtosti pogrešali, je za nas posebno priznanje, in veselje ob ponovnem srečevanju v knjižnicah je obojestransko. Hvaležni vam bomo, če boste tudi vnaprej spoštovali ukrepe in upoštevali naša navodila.

Sicer pa – dobrodošli v naših knjižnicah in lepo vabljeni na prijetna srečevanja z nami v poletnem času.

Matej Jazbinšek

Bralna značka za odrasle letos malo drugače

Korona je letos spremenila marsikaj, tudi naše skupno knjižnično praznovanje slovenskih dnevov knjige, ki se je – v kolikor nam veselja do branja ni vzel občutek okrnjene svobode v glavi – tako preselili iz javnega, knjižničnega prostora v naše domove, za štiri zidove. Dokler vam nismo spet smeli omogočiti (sprva) brezstične izposoje, so oživele naše domače knjižnice in legitimno nelegalne izmenjave knjig med sosedi.

Najbolj od vsega smo pogrešali skupni zaključek Bralne značke za odrasle in obžalovali odpoved za april napovedanega obiska Bronje Žakelj, avtorice v lanski sezoni najbolj branega romana *Belo se pere na devetdeset*. Gospo Bronjo bomo tako v goste povabili zadnji teden v avgustu na knjižnični vrt. Zaključek 12. in začetek 13. bralne značke za odrasle pa bomo združili s prireditvijo, ki smo jo vsa leta

Utrinek z lanskoletne junijske prireditve na gradu.

doslej tradicionalno prirejali na laškem gradu, letos pa bomo zaradi okoliščin prireditev izvedli 23. junija ob 19. uri na knjižničnem vrtu. Najprej vam bomo knjižničarji predstavili knjige, ki smo jih uvrstili na nov priporočilni seznam, nato pa bo nastopil glasbenik in pesnik Matjaž Pikalo.

Po tem datumu vas prijazno vabimo, da v knjižnici vzamete svoj izvod brošure 13. bralne značke za odrasle in se nam pridružite pri dobrem branju!

Barbara Rančigaj

S poletnimi počitnicami začetek Poletnih bralcev

Novice, da ste se v šole lahko (končno) vrnili vsi učenci, smo se zelo razveselili tudi mi. Prav nestrpno že namreč pričakujemo čas, ko bodo na vrsti počitnice in z njimi naša tradicionalna poletna bralna akcija **Poletni bralci**.

Prepričana sem, da Poletnih bralcev si potrebno več podrobno predstavljati,

saj jih bomo izvedli že 6. leto. Tudi letos začnemo z branjem 26. junija, torej takoj, ko se počitnice čisto uradno začnejo in beremo vse do 31. avgusta. Prepričana sem, da boste uspeli najti dovolj časa, da zapolnite vsaj 30 počitniških dni z branjem po vaši izbiri najmanj 30 minut na dan. In verjemite, tudi za 5 obiskov knjižnice se bo našel čas, kajne? ☺ Ko boste obiskali knjižnico, boste dobili nalepko, ki jo boste nalepili na zgibanko. Ko bo zbirni kartonček z naslovi prebranih knjig (in podpisi staršev/odgovornih oseb) poln, ga prinesete v knjižnico in si zagotovite simpatične nagrade, »vstopnico« na legendarni zaključek v septembru in sodelovanje v nagradnem žrebanju! Kdo bo naš letošnji gost in kakšne bodo nagrade, naj za zdaj ostane skrivnost. Vas pa prosim, da skupaj z nami držite pesti, da se poleti virus uspešno razgubi in bomo dobili priložnost, da Poletne bralce zaključimo na najboljši možen način – z zabavo, ki se vam bo vtisnila v spomin za zmeraj!

Ne skrbite – opomnik, da so Poletni bralci že skoraj tu, boste dobili tudi v šoli, zbirne kartone in vse ostale podatke pa v knjižnici, seveda, ko bo čas za to. Se vidimo! J

Jerica Horjak

Utrinek z lanskoletnega zaključka Poletnih bralcev z Boštjanom Gorencem Pižamo.

Novejši vodniki po Sloveniji

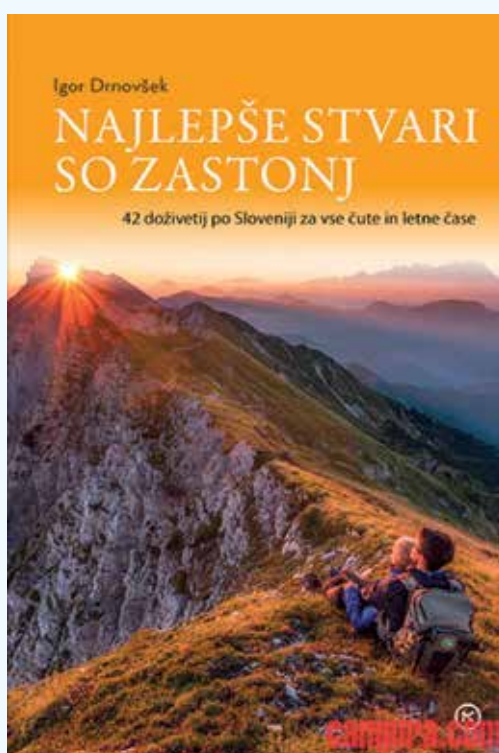
«Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti.» Tako je Oton Župančič l. 1908 v pesnitvi Duma zapel odo domovini.

Kako pa je v naših srcih zapisana danes? Večkrat rečemo, da je Slovenija majhna, a vendar je velika, mogočna v svoji raznolikosti. Včasih potrebujemo le spodbudo, namig, priporočilo, da se odpravimo na potep. Pri tem so nam lah-

ko v pomoč tudi nasveti, opisi in predstavitve, ki jih najdemo v priročnikih. Naj vam predstavimo nekaj novejših vodnikov po Sloveniji, ki jih boste lahko prelistali ob obisku v knjižnici ali si jih izposodili.

Priznani fotograf **Primož Hieng** je v svojem dolgoletnem ustvarjanju prekrižaril Slovenijo po dolgem in počez. Imel je tudi priložnosti, da je številne kraje opazoval s ptičje perspektive. Svojevrsten izziv pa mu je bila priprava turističnega vodnika *Z vami bom na rajžo šel*, v katerem je zbral 52 atraktivnih točk po vsej Sloveniji, ki jih lahko obišejo tudi ljudje, ki so gibalno ovirani.

Geograf in pevec **Igor Drnovšek** je v vodniku *Najlepše stvari so zastonj* predstavil doživetja različnih težavnosti, ki so bolj kot doseganju planinskih izzivov namenjena drobnim užitek, ki jih na teh poteh doživimo. Avtor je poudaril, »da je pomembno, da včasih prisluhnemo otrokom, ki hodijo ob nas, in tistim koščkom otroka, ki še vedno tli v nas, pa je morda malce zaspal in ga je treba le prebuditi.«

Cicia, Iva, Tina in Urša so štiri mamiče, ki nenehno odkrivajo nove kraje, primerne za obisk z otroki različnih starosti. Ideja za vodnik *Kam z mulcem po Sloveniji* je nastala na podlagi lepih odzivov bralcev njihovega popotniško-izletniškega portala www.kamzmulcem.si, na katerem zbirajo ideje popotovanja in izlete.

»S to knjigo vas želimo spodbuditi, da bi se z otroki večkrat odpravili ven. Nič ne bo otroških glav obogatilo bolj od sproščenejšega časa, ki ga bodo preživeli z vami. Nič ne bo zanje boljše popotnica za življenje od doživetij v naravi, spoznavanja novih krajev ... Aktivno preživljanje časa z družino je po našem mnenju naložba za življenje.« (iz uvodnika)

Vodnik *Gorniška potepanja z otroki*, priznanega avtorja gorniške literature, rojaka **Gorazda Goriška**, prinaša mnogo idej iz prve roke za izlete na priljubljene slovenske vrhove in praktične nasvete za družine z dojenčki in malčki. »Z ljubeznijo do hribov in gora je pa tako: če sta starša – tako kot sva midva z ženo – zaprišežena hribovca, otroci to dejavnost spoznajo še preden se dobro zavedajo, kaj sploh počno. (smeh) Skratka, postane del njihovega življenja.« (iz nagovora avtorja)

To je le nekaj izpostavljenih novejših naslovov vodnikov po Sloveniji, ki so vam na voljo v naši knjižnici. Seveda jih imamo še veliko več. V pomoč pri orientaciji so vam lahko tudi zemljevidi pokrajin, načrti mest in planinske karte.

Tudi knjižničarji radi odkrivamo biser Slovenije, zato bomo z vami z veseljem izmenjali doživetja in vam svetovali pri izposoji izletniške literature. Lepo povabljeni, da nas obiščete.

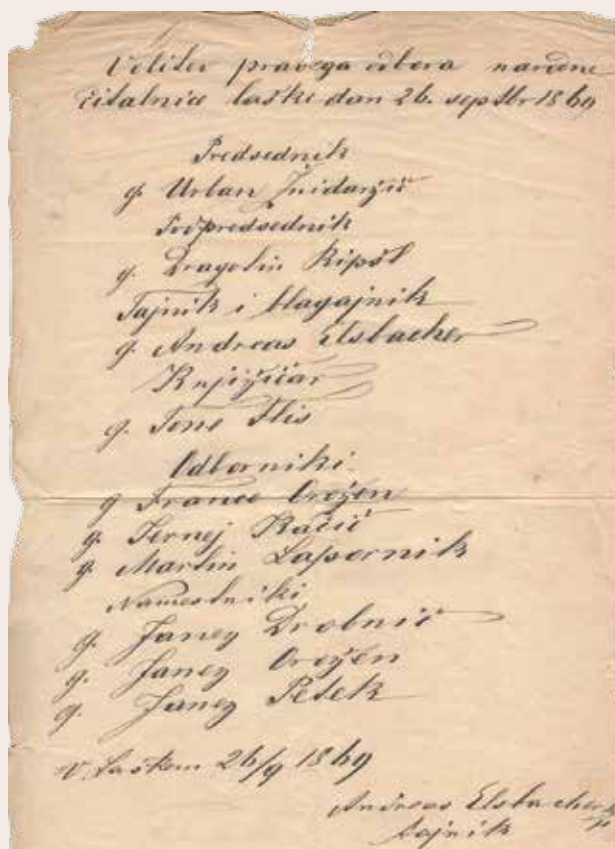
Gabrijela Pirš

Čitalnica v Laškem trgu 1869–1871

V letošnjem letu bomo v nadaljevanjih predstavili zgodbo iz Kamre o Čitalnici v Laškem trgu. Lani smo namreč v kraju in še posebej v knjižnici obeležili 150 let laške čitalnice. Ob tem je nastala razstava, zbrana je bila literatura o čitalnici in čitalniški dokumenti, napisanih je bilo več krajših prispevkov, objavljenih v Laškem biltenu, ter izvedenih nekaj prireditev, posvečenih obletnici, vključno z odkritjem spominske plošče na hiši na naslovu Aškerčev trg 1, kjer je v takratni Slančevi hiši delovala prva laška čitalnica.

Zbrano in urejeno gradivo je bilo vir za oblikovanje vsebin na portalu Kamra, ki kot takšne zaokrožujejo naše vedenje o prvi predhodnici javnega knjižničarstva v našem kraju. V predstavljeni zgodbi na Kamri je laška čitalnica najprej postavljena v širši okvir čitalništva na Slovenskem, ki se je razmahnilo v 60. letih 19. st. V teh letih so v Laškem trgu že potekale posamične čitalniške prireditve in tudi sicer je bilo čitalniško-taborsko gibanje do neke mere prisotno v našem kraju.

Za našo zgodovino najpomembnejši datum pa je **dan ustanovitve laške čitalnice, 26. september 1869**, ko je bil izvoljen prvi odbor čitalnice in s tem na laških trških tleh ustanovljeno prvo narodno društvo «Čitalnica». Za predsednika so izvolili zdravnika Urbana Žnideršiča, za podpredsednika duhovnika Dragotina Ripšla, za tajnika in blagajnika trgovca Andreja Elsbacherja ter za knjižničarja priznanega nadučitelja Antona Flisa. Nastanku laške čitalnice in njenemu začetnemu delovanju namenimo posebno pozornost. Ob tem predstavljamo tudi originalne dokumente Čitalnice, ki jih hrani Muzej Laško. Sledi poglavje o delovanju čitalnice, ki se je žal prenehalo po dveh letih, v precejšnji meri tudi zaradi nemških pritiskov. V posebnem poglavju se ukvarjamo z imenitnimi častnimi člani laške čitalnice, večinoma pomembnimi slovenskimi izobraženci tistega časa, zaslužnimi za narodni preporod. Seveda nekaj pozornosti namenimo tudi dogodkom, ki so bili lani izvedeni ob 150-letnici čitalnice. V zadnjem poglavju na kratko povzamemo zgodovino

»Volitev pravega odbora narodne čitalnice laške, dan 26. september 1869«

naslednjih predhodnic današnjih knjižnic v Laškem do druge svetovne vojne, začeniši z Bralnim društvom iz l. 1893.

Prva laška čitalnica je s svojim delovanjem pomembna za našo lokalno zgodovino. Kot predhodnica tudi sedanje knjižnične dejavnosti si je že takrat prizadevala, da bi se lokalna skupnost izobraževala, osveščala in kulturno udejstvovala. Njen osnovni namen pa je bil spodbujanje branja v slovenskem jeziku, spodbujanje uporabe slovenščine na sploh in utrjevanje narodne zavesti. V določenem smislu so vse to temeljne naloge splošnega knjižničarstva še danes. Zato je prav, da se z zgodovino čitalnice seznanjamo in v različnih obdobjih oživljamo njen velik pomen.

Lepo vabljeni k branju tudi v naslednjih številkah biltena in na portalu Kamra.

Prispeval: Matej Jazbinšek
Originalni dokument hrani Muzej Laško
Rubriko pripravlja Knjižnica Laško
Vir: www.kamra.si

ALBUM LAŠKEGA

200-letnica rojstva Dragotina Ripšla, duhovnika, narodnega prosvetitelja in kronista

Dragotin Ferdinand Ripšl se je rodil 1. 9. 1820 pod Rifnikom v Šentjurju. Oče je bil učitelj. Gimnazijo je obiskoval v Celju. Filozofijo je študiral v Gradcu, teologijo pa v Celovcu, kjer je bil posvečen v duhovnika. Kot kaplan je služboval na Vranskem, v Slovenskih Konjicah, pri Sv. Križu v Rogaški Slatini, v Rojeh v Labotski dolini, v Št. Andražu v Labotski dolini in v Brežicah,

od koder je prišel v Sv. Miklavž nad Laškim. Tu je deloval v letih 1854–1859. Potem je bil vojaški duhovnik, župnik v Loki pri Zidanem Mostu in v Vidmu ob Savi.

Že kot študent je aktivno deloval v narodno prebujevalnem smislu. L. 1850 zasledimo njegove prispevke v Drobotnicah, zborniku poljudnih članov za mladino in starejše bralce, ki ga je zasnoval Anton Martin Slomšek. L. 1859 je s pomočjo rojakov Gustava in Benamina Ipavca na Dunaju izdal zbirko pesmi *Pesmarica za kratek čas*. Pesmi sta uglasbila brata Ipavec, razen dveh, za katere je napev prispeval

Ripšl. Nekatero med njimi so ponarodele, npr. *Majolka*, *Ko b' sodov ne blo*, *Kdaj moramo piti*.

Ripšl je bil tudi med ustanovitelji slovenskega pisateljskega društva in Glasbene matice v Ljubljani. Sodeloval je na taboru v Sevnici in bil v letih 1869–1870 podpredsednik čitalnice v Laškem. O njej je poročal v Jurčičevem Slovenskem narodu.

Pomembna so tudi njegova prizadevanja za gospodarski napredek kmeta. Veliko možnosti za to je videl v sadjarstvu. Na tem področju je bil pravi strokovnjak in avtor knjižice *Kratki nauki za sadjerejo*.

Tudi v naših krajih, v Šmiklavžu, Ripšl ni počival. Ustanovil je nedeljsko šolo, učil kmete sadjariti, predvsem pa je pomembno njegovo pisanje farne kronike.

Faksimile originala Spominske knjige kuracije Sv. Miklavž nad Laškim

V tej kroniki je opisoval pomembne dogodke iz tistih časov, npr. gradnjo železniške proge v dolini, delovanje in propad rudnika svinca na Gračnici, udor velike skale nad Škofcami itd. Posebno skrbno je zapisoval šege in navade tukajšnjih ljudi. Z velikim občudovanjem in zavzetostjo je v kroniki opisal tudi vsak delček tega hribovskega sveta, ki mu je bil očitno zelo pri srcu. Kronika je napisana v gotici in nemščini ter v zelo bogatem jeziku.

Prvi prevod, ki ga je opravil rojak Miha Jelenc, ni dostopen širšemu krogu ljudi. Leta 2015 pa je izšla kronika v prevodu in z dopolnili akademika ddr. Jožeta Mačka.

Vir: Metka Kovačič: *Znani Laščani*
Fotografija Dragotina Ferdinanda
Ripšla je last Župnije Brežice.

Rubriko pripravlja Knjižnica Laško
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije

IN MEMORIAM

Jože Hrastnik (1922–2020)

V 99. letu starosti se je sredi aprila tiho poslovil Jože Hrastnik, po domače Kusov Pepi iz Strmce. Starejši Laščani se ga bodo vedno spominjali kot dobrosrčnega in veselega muzikanta, ki je rad raztegnil meh harmonike in preigral nešteto ohceti. Dve leti je vsako soboto igral tudi v salonu Zdravilišča Laško in tako skrbel za dobro počutje njihovih gostov.

Sicer pa je bil Pepi Laščanom poznan kot mesar. V prostem času, zlasti pozimi, je bil nepogrešljiv na številnih kolinah. Ko so opravili vse potrebno, je v roke vzel harmoniko in za likof zaigral in zraven tudi zapel.

Vse življenje ga je spremljala pesem zvonov. Tistih, ki še danes krasijo cerkvene zvonike, v katere se je nekoč vzpenjal tudi sam. Zato so mu tudi ob slovesu zapeli zvonovi iz Šmihelske in njemu ljube cerkvice sv. Krištofa.

Ob pesmi zvonov je odraščal, saj je bil njegov oče dolga leta cerkveni ključar. Cerkev sv. Krištofa, v kateri so tudi najstarej-

Pritrkavanje na prireditvi Pivo in cvetje, 2007

še orgle na Slovenskem, je leta 1936 dobila tri nove bronaste zvonove, na katerih so se učili pritrkavanja vsi trije Kusovi fantje. Pepi je takrat imel komaj štirinajst let. Vedno je pritrkaval sam na vse zvonove v zvoniku s pomočjo posebne naveze. Z enim zvonom si je dajal takt, z drugimi pa ustvarjal melodijo. V osemdesetih letih se je vključil v Pritrkovalski krožek slovenskih bogoslovcev s sedežem v Ljubljani, v okviru katerega so organizirali številna srečanja pritrkovalcev po vsej Sloveniji. Izmenjavali so izkušnje, pa tudi melodije in na tak način ohranjali dediščino pritrkovanja, ki počasi izginja, saj se v naših cerkvah vse bolj posodablja in zvonjenje elektrificirajo. Čeprav se je običajno pritrkovalo na zvonove le ob večjih cerkvenih praznikih, pa so se v Laškem zvonovi oglasili tudi ob vseh večjih prireditvah, kot sta Pivo in cvetje ter Martinovo. Kusov Pepi, ki je svoje znanje uspešno prenašal tudi na mlade, je bil na njih nepogrešljiv. Zato mu je Etno odbor Jureta Krašovca »Možnar« leta 2013 za njegovo dolgoletno sodelovanje na lokalnih prireditvah in uspešno predstavljanje kulturne dediščine laške občine podelil priznanje Zlati možnar.

Za 80. rojstni dan so mu sorodniki in prijatelji pripravili prav posebno presenečenje. Podarili so mu tri bronaste zvonove na lesenem stojalu. Ko se ni mogel več podati v cerkvene zvonike, je z njimi pritrkaval na raznih prireditvah. V visoki starosti pa je nanje trjančil kar doma in si z njimi lepšal dneve ter ohranjal spomine.

Odlikovala pa ga je še ena ročna spretnost, ki se ji je posvečal predvsem v tretjem življenjskem obdobju. Iz lipovega lesa, ki je ravno prav mehak za oblikovanje, je rezljal in izdeloval golobe ter jih ponosno podarjal znancem in prijateljem. Ob tem je še vedno rad igral tudi na sintisajzer in z njim razveseljeval soprogo Tiniko in svoje domače.

Lansko slovo njegove zveste življenjske sopotnice, s katero sta preživela 66 skupnih let, je Pepija zelo prizadelo in njegovo zdravje je vse bolj pešalo. Bolečine ni zmožla ublažiti niti ljubezen in skrb njegovih domačih. Od njega so se njegovi najbližji poslovili tako, kot bi si želel sam. S pesmijo zvonov.

Mojca Marot

OSVOBODITEV LAŠKEGA PRED 75 LETI

V drugi polovici aprila 1945 je bilo opaziti na železnici in cestah prve znake neregularnega umikanja nemške vojske iz Balkana. Vlaki z begunci, okupatorsko vojsko in raznovrstno opremo so si vse pogosteje sledili proti severu. Laško je nudilo žalostno sliko zbombardiranega, izropanega in opustošenega mesta.

Nemško vojaštvo nastanjeno po laških šolah se je umaknilo iz Laškega 7. maja. Z njim je odšlo nekaj nemških civilov in uradnikov. 8. maja je bila preko radia objavljena brezpogojna nemška kapitulacija. Ta vest je presenetila preostale Nemce in njihove sodelavce. Z veliko naglico so začeli polniti kovčke in iskati vozila za čim hitrejši umik. Odhajali so z vlaki, kamioni, avtomobili in motornimi kolesi. Skupaj z njimi so odhajali žandarji, železničarji in preostali vojaki.

V mestu je zavladal splošni nered. Ljudje so po mili volji odnašali iz trgovin raznovrstno blago, ki so ga še našli. Bilo ni nobene oblasti.

Vse ceste, ulice in steze v mestu in na obeh bregovih Savinje so bile prenatrpane z vojaštvom in begunci. Ustaši in hrvaški domobranci so vodili s sabo svoje družine, starčke, otroke peš, na vozovih, kamionih in kolesih. Pogled na to obupano množico je bil strašen. Mnoge žene so nosile otroke v naročjih. Ljudje so bili ranjeni, poškodovani in ožuljeni. Trpeli so lakoto in žejo, njihovi vojaški poveljniki pa so jih grobo priganjali proti Celju. Kdor izmed beguncev je na poti opešal ali se skušal vrniti, je bil ustreljen od lastne vojske.

Ob cestah in na bregovih Savinje so se grmadili vprežni vozovi, razbita ali pokvarjena motorna vozila, različno orožje in strelivo. Povsod so ležali poginjeni konji in mrtvi begunci. V zraku se je širil smrad. Ustaši so vdiral v stanovanja in odnašali mirnim, sicer redkim meščanom, kar jim je prišlo pod roke in grozili z orožjem.

Po umiku nemške vojske in policije so prišli 8. maja v mesto pripadniki Okrožnega načelstva narodne zaščite Jurklošter-Laško in nekaj članov Okrožnega odbora OF za to območje. Načelnik narodne zaščite Branko Defar-Striček je postavil komando mesta Laško, kateri je poveljeval. V njej so bili pripadniki narodne zaščite, ki so, kolikor je bilo možno, zavarovali pomembne objekte: pošto, železniško postajo, trafo postajo in druge objekte. Seveda je bilo to ob nepregled-

ni množici sovražnih vojsk, ki so se valile skozi Laško, bolj simbolično kot zares.

Naslednji dan, 9. maja, je prišlo v mesto nekaj borcev drugega bataljona Kamniško-Zasavskega odreda, ki so tudi neuspešno poizkušali obvladati situacijo v mestu. Masa ljudstva in vojske, ki je hitela proti Celju, je bila tudi za to enoto prehuda naloga.

Po prihodu partizanov Kamniško-Zasavskega odreda v mesto so nekateri meščani izobesili slovenske in jugoslovanske zastave, na katere pa so umikajoči se ustaši besno streljali.

Železniška proga od Radobelj mimo Marija Gradca proti Debru je bila zatrpna s kompozicijami vlakov, polnih različnega blaga od orožja in streliva do živeža in blaga za vsakodnevno rabo. Po obeh straneh proge so po brežinah ležali razbiti vagoni in lokomotive iz prejšnjih letalskih napadov. Domačini so kljub nevarnosti iskali po vagonih uporabno blago.

V takšnih razmerah se je 10. maja ob 17. uri v gostilni Perdih na ustanovni seji sestel Mestni odbor OF Laško. Na sestanku, ki ga je vodil Maks Pinter-Marko, so konstituirali mestni odbor, v katerem so posamezne dolžnosti prevzeli: Albert Planer – sekretar odbora, Alojz Krajnc – vojni referent, Franc Klenovšek – propaganda in dopisništvo, Milko Jerše – šolstvo in prosveta, Franc Jenko – socialno skrbstvo in stanovanja, Emil Pleskovič – finance, Stana Horjak – pošta, Anton Srebot in Jože Posinek – gradnja in obnova, Miroslav Roš – ugotavljanje zločinov, Emil Perdih – prehrana, Drago Pečnik in Jože Viček – ceste in mostovi, Rafael Cajhen, Valter Lavrenčič, Martin Volavšek in Alojz Peganc – industrija, trgovina in

obrtni, Martin Poteko – kmetijstvo, Miroslav Klobučar – zdravstvo, Jernej Rataj – narodna imovina in Julka Šipek, Ersi Peternel ter Anton Horjak kot zastopniki delavskih enot.

Pripadniki hrvaške umikajoče vojske so 11. maja zažgali železniške vagonne med Radobljami in Laškim. Na vagonih naloženo strelivo je povzročalo strahovite detonacije in eksplozije, ki so poškodovale še marsikatero streho, ki je preselila letalske napade. Požar je zajel tudi nekaj bližnjih stanovanjskih hiš.

Partizani pete črnogorske brigade so se približali po levem bregu Savinje 12. maja. Ta in naslednji dan so potekali ostri boji med črnogorskimi zasledovalci in umikajočim vojaštvom po hribovitem svetu med Gračnico in Savinjo. Sledili so spopadi po ulicah Laškega. Končno so 13. maja Črnogorci uspeli zlomiti odpor umikajočih se poražencev in presekat pot kolonom, ki so uspele zapustiti Zidani Most pred postavitvijo blokade na mostu čez Savinjo. Takrat so iz hrastniške strani prispeli deli devete črnogorske brigade in na desnem bregu Savinje ustavili in razorožili kolono. Hrvaški borci zajetja niso sprejeli, zato jih je pri tem dosti padlo in so jih pokopali ob cesti v Laškem.

Peta brigada je v Laškem zajeto vojsko razorožila in jim zaplenila vozila in opremo, ki so jo vozili in vlačili s sabo. Zajeto maso ljudi so ločili v zbirna taborišča – nemške vojake v ujetniško taborišče pri Jagočah, del hrvaške vojske v prostore tekstilne tovarne, del ustašev pa so zaprli v zapore v laški graščini. Del četnikov in častnikov umikajočih kvizlinških vojsk, pa so postrelili za pokopališčem.

Ta dan, 13. maja, se je na slavnostni seji ob 10. uri v okrašeni lovski sobi gostilne Henke, sestal Mestni odbor OF Laško pod vodstvom Alberta Planerja. Na začetku so vsi prisotni zapeli slovensko nacionalno himno »Naprej zastava Slave«. Sledil je pozdravni nagovor Planerja:

»Dolžnost mi je, da se spominjam vseh onih, ki so žrtvovali ne le svoje sile naši novi domovini, temveč dali samega sebe, svojo kri in življenja, samo da doseže naš narod svobodo v lastni svobodni Sloveniji, vključeni v naši Jugoslaviji.

Padli so v pest onim, ki so prišli k nam, da nam prinesejo »boljšo kulturo« s pretepanjem, ter postavijo mnoge pred puške in uničijo cvet našega naroda z ustrelitvijo, zastrupljanjem, obešanjem, preseljevanjem in izseljevanjem. Ti grozni časi so za nami! Slava tem borcem, med katerimi je bilo tudi veliko število iz naše občine. Prosim vas, posvetimo tem junakom enominutni molk. Slava tem herojem!

Pozdravljam vas, ki ste preživljali grozote gozdnega življenja, se skrivali pred tujci – včasih celo pred domačini, ki vas niso, ali niso hoteli razumeti – kovali načrte za boljšo bodočnost ter bili naša zaslomba in naš up, ki smo često trepetali za vas. Vedno simpatizirali z vami, prepričani, da pride oni trenutek, ko boste zopet med nami, ko bomo zopet uživali svobodo ter odstranjevali vse gorje, ki so ga nam naložili tujci.

Partizani ! Če bi vas ne bilo, bi napočilo za nas isto in še hujše gorje, ki ga gledamo sedaj na naših cestah, le s to razliko, da gredo sedaj bežeči v miru, medtem ko bi gnali nas z bičem z naše zemlje v neznano smer, kjer bi končno poginili v delavskih

edinicah, barakah ali zaporih. Hvala vam za vašo vztrajnost ! Vaš napor je dosegel zaslužno plačilo, vaše trpljenje je venčano z najlepšo nagrado – svobodno Slovenijo. Živeli naši partizani! Živela naša OF! Pripravljali ste pot onim, ki že prihajajo iz bratske Srbije in Črne gore preko bosanskih planin ter hrvatskih pokrajin k nam, da nam pod vodstvom našega marša-

la Tita utrdijo in učvrstijo to, kar smo po svojih skromnih močeh pripravljali, da se ustvari skupna, demokratska, federativna Jugoslavija.

Živel naš Tito! Živela naša jugoslovanska vojska! Živela združena Slovenija v federativni Jugoslaviji!«

Sledil je eno in polurni osrednji referat sekretarja Okrožnega odbora OF, ob zaključku slavnostne seje pa so prisotni zapeli še pesem »Hej Slovani«.

Naslednji dan, 14. maja, je peta brigada vojni plen in ujetnike predala delom sedme brigade, sama pa je po ukazu poveljstva divizije nadaljevala boje z umikajočimi vojskami.

Tu zaplenjeno orožje, konje in vozila je sedma brigada v naslednjih dneh odpeljala proti Srbiji in Črni gori, del ujetnikov je predala enotam KNOJ- a, preostali del pa 24. maja enotam 28. slavonske divizije, ki je za njimi prevzela kontrolo terena okrog Laškega in Zidanega Mosta. Ta divizija je del zajetega civilnega hrvaškega prebivalstva oziroma svojcev ustašev in hrvaških domobrancev poslala domov na Hrvaško, kakor tudi del njihovih uniformiranih vojakov. Del pa so jih v sodelovanju s KNOJ-em in OZN-om odvedli in usmrtili v rovih in jaških hrastniškega rudnika, manjši del pa tudi v rudniku Huda jama.

V sektorju delovanja 3. (črnogorske) divizije na smeri Radeče-Zidani Most-Laško je bilo zajetih okrog 13.000 sovražnih vojakov in častnikov. Divizija je imela v teh bojih 81 padlih in 123 ranjenih borcev.

V mesto so začeli prihajati iz taborišč in izgnanstva izseljeni Laščani. Pojavil se je velik problem nastanitve teh ljudi, saj je bilo veliko stanovanjskih hiš ali porušeni, ali poškodovanih, vse pa so bile izropane. Za te ljudi je bilo treba zagotavljati hrano in prenočišča. Člani Mestnega odbora OF Laško so imeli prve dni in mesece največ dela na socialno-skrbniskem področju. Za obnovo streh in oken ni bilo ne opeke in ne stekla. Vse te resne težave pa niso preprečevale, da ljudje ne bi res doživeto slavili zmago nad nacizmom in osvoboditev domovine. Slavili so umik rdečih zastav s kljukastimi križi, s katerimi je bilo mesto »okrašeno« cela štiri leta.

Zaradi omejitev, ki jih je povzročila pandemija koronavirusa, nismo mogli počastiti s spominsko svečanostjo 75-letnico zmage nad fašizmom in nacizmom, konca druge svetovne vojne ter osvoboditve Laškega. To nadomešča ta zapis v Laškem biltenu.

Andrej Mavri

ORGANIZACIJA DELA ZD LAŠKO

Epidemija Covid-19 je nenadoma in ko-
renito vstopila v naša življenja, spremenila
naš vsakdanjik in predvsem ohromila nava-
de ljudi. Obdobje, ki je za nami, je bilo za
vse nas velika preizkušnja in pokazatelj, kako zelo pomembno
je, da stopimo skupaj, poiščemo rešitve, ki so v danem trenutku
možne in najboljše.

Epidemiološka situacija glede novega koronavirusa se v Slo-
veniji umirja, sproščanje ukrepov je pričakovano in seveda zelo
pozitivno, pa vendarle prehod, ki je pred nami vseeno vzbuja
določene dvome in strahove, kaj nas čaka v prihodnosti. Po-
membno je, da se vsi skupaj zavedamo, da je preprečevanje
okužb še vedno najbolj dragocen korak, ki pa ga lahko naredi
vsak posameznik.

Zato seveda organizacijo dela v ZD Laško prilagajamo da-
nim razmeram in poskušamo zagotoviti najvišjo možno varnost
vseh pacientov.

Obveščamo, da je vstop v ZD Laško nadzorovan od 6. ure
dalje vse do preklica, kjer vam bo na vhodu v ZD triažna medi-
cinska sestra, ki bo preverila vaše zdravstveno stanje, izmerila
telesno temperaturo in izpolnila obrazec z vprašanji glede zna-
kov okužbe s COVID-19. Ob uri, ko boste naročeni, vas bomo
napotili v čakalnico. Če boste imeli znake, ki bi lahko kazali na
možnost okužbe z novim virusom COVID-19, se preko telefona
posvetujte s svojim izbranim osebnim zdravnikom, ki bo preso-
dil o odvzemu brisa.

**Sprejemamo samo naročene paciente, za nujna stanja delu-
je ambulanta NMP!**

AMBULANTE DRUŽINSKE MEDICINE (DM) IN AMBULANTA DM V RIMSKIH TOPLICAH

Ambulante delujejo po objavljenem razporedu dela. (ZD La-
ško)

OTROŠKI IN ŠOLSKI DISPANZER

Izvajajo se preventivni pregledi in obvezna cepljenja (posve-
tovalnica, sistematika). Za vse ostale bo otroška ambulanta de-
lovala zgolj za administrativne potrebe.

V kolikor bo potreben pregled bolnih otrok do 18. leta z zna-
ki okužbe zgornjih dihal, bodo le-ti preko pediatrije ali dežu-
rnega zdravnika napoteni v COVID pediatrično ambulanto ur-
gentnega centra Celje. Vsi ostali otroci, brez znakov akutnega
respiratornega infekta, ki bodo potrebovali pregled zdravnika,
bodo usmerjeni v ambulanto nujne medicinske pomoči, po raz-
poredu, ob predhodnem naročilu za termin pregleda.

PATRONAŽNA SLUŽBA

Patronažni obiski se izvajajo po ustaljenem urniku.

FIZIOTERAPIJA

Pacienti, ki ste že naročeni, boste o datumu in uri pregleda ob-
veščeni telefonsko. Vsi novo naročeni pacienti pustite napotnico
za FTH v nabiralniku za naročanje na lokaciji Fizioterapija.

ANTIKOAGULANTNA AMBULANTA

Delo v antikoagulantni ambulanti bo potekalo po sledečem
urniku: odvzem krvi bo v kontejnerju pred ZD vsak **TOREK
in PETEK med 9. in 10. uro**. Izvid lahko prevzamete pri triažni
medicinski sestri na vhodu v zdravstveni dom.

ZOBOZDRAVSTVO

Zobozdravstvene ambulante delujejo po urniku. Prav tako
boste dan pred predvidenim terminom preko telefona skupaj
z medicinsko sestro izpolnili anketni vprašalnik o morebitnih
znakih okužbe.

LABORATORIJ

S 1. 6. 2020 se začnejo laboratorijske storitve izvajati po usta-
ljenem urniku, prav tako samoplačniške laboratorijske storitve.

OSTALE PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Referenčne ambulante, zdravstveno-vzgojni center z zdra-
vstveno-vzgojnimi delavnicami, zdravstvena vzgoja v vrtcih in
šolah, materinska šola in samoplačniško cepljenje se prav tako
izvajajo postopoma – glede na usmeritve Ministrstva za zdravje.

Kratka navodila:

- V ZD Laško vstopate preko triaže na vhodu – medicinska se-
stra preveri vaše zdravstveno stanje.
- Ob vhodu in izhodu iz ZD obvezno razkuževanje rok.
- V prostorih je obvezna uporaba zaščitne maske.
- Upoštevanje medsebojne razdalje, ki mora biti najmanj 1,5
metra.

LETNI DOPUSTI ZDRAVNIKOV

Zaradi letnega dopusta bodo osebni zdravniki v Zdravstve-
nem domu Laško med junijem in septembrom izmenično od-
sotni, zato naprošamo vse paciente, da pravočasno poskrbite za
pridobitev receptov za stalna zdravila in tehničnih pripomočk-
ov ter za morebitne ostale zadeve. Prosimo upoštevajte, da bodo
v času odsotnosti zdravnikov ambulante tudi zaprte.

Hvala za razumevanje.

Ajdič Klemen: 29. 6. - 10. 7. in 17. 8. - 21. 8.
Hudomalj Virant Romana: 15. 6. - 3. 7. in 24. 8. - 31. 8.
Ivačič Peter: 22. 6. - 26. 6. in 13. 7. - 31. 7.
Knez Nataša: 13. 7. - 17. 7. in 3. 8. - 14. 8.
Markovič Grahek Jelka: 15. 6. - 26. 6. in 27. 7. - 7. 8.
Ratej Marko: 17. 6. - 10. 7.
Stropnik Bilka: 3. 8. - 21. 8.
Zlatečan Melita: 20. 7. - 31. 7.

ZD Laško

ŠESTA NACIONALNA RAZISKAVA O VEDENJSKEM SLOGU

V Sloveniji je vprašalnike o zdravju prejelo 17.500 odraslih

V maju je Nacionalni inštitut za javno zdravje pristopil
k izvajanju šeste nacionalne raziskave o vedenjskem slogu.
Predhodnih pet raziskav je bilo opravljenih v letih 2001,

2004, 2008, 2012 in 2016. V raziskavo Z zdravjem pove-
zan vedenjski slog 2020 bo vključenih 17.500 naključno iz-
branih prebivalcev Slovenije, starih od 18 do 74 let. Kot so

sporočili iz Območne enote Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje, so v celjski regiji k sodelovanju v nacionalni raziskavi povabili 2.586 prebivalcev. V teh dneh bodo vprašalnik z opomnikom ponovno prejeli po pošti. Anketirance pozivajo naj odgovorijo na vprašanja o svojem zdravju in življenjskem slogu.

Cilj raziskave je raziskati in ovrednotiti življenjske navade in vedenjske dejavnike tveganja, ki so povezani z zdravjem, zlasti s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi, kot so bolezni srca in ožilja, rak, sladkorna bolezen, kronične bolezni dihal in prebavil ipd. Pridobljeni podatki v tokratni raziskavi bodo pokazali tudi to, kako je epidemija virusa SARS-CoV-2 vplivala na življenjski slog prebivalcev.

»Raziskava bo sicer ponovno omogočila vpogled v razširjenost, intenzivnost in medsebojno povezanost različnih dejavnikov, ki lahko okrepijo ali ogrozijo naše zdravje. Anketiranci bodo odgovarjali na vprašanja o svojem zdravju in počutju, o svojih kadilskih, pivskih, prehranjevalnih in gibalnih navadah, o zagotavljanju varnosti v cestnem prometu in navadah glede koriščenja nekaterih zdravstvenih storitev. Uspeh raziskave in kakovost zbranih podatkov bosta odvisna od pripravljenosti za sodelovanje vseh, ki so prejeli vprašalnik. Vse prejemnike vprašalnika vabimo, da ga izpolnijo in vrnejo po pošti. Na vprašalnik lahko odgovorijo tudi na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje. S pomočjo raziskave bomo dobili vpogled v aktualno zdravstveno stanje in navade prebivalcev, povezane z zdravjem, ter primerjavo s podatki iz preteklih raziskav. Rezultati raziskave nam bodo v pomoč pri oceni potrebe po dopolnitvi ali spremembi obstoječih preventivnih programov ali kreiranju novih programov tako na državni kot regijskih ravneh. V Sloveniji je bilo v zadnjem desetletju razvitih veliko preventivnih programov, pri pripravi katerih smo se oprli na rezultate omenjenih raziskav. Novo obdobje, nove razmere, vključno z epidemijo Covid-19, bodo morda zahtevale dodatne spremembe in prilagoditve programov, ki bodo prebivalcem še bolj pisani na kožo. Sodelovanje naključno izbranih anketirancev v raziskavi je zato neprecenljivo. Do sedaj je izpolnjene vprašalnike po pošti ali preko spleta vrnilo že skoraj 24 odstotkov ali četrtnina povabljenih v raziskavo, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Obenem pa vse, ki vprašalnikov še niso izpolnili, vljudno prosimo, da to storijo in nam jih pošljejo. Rezultati raziskave so namreč toliko bolj vero-

dostojni, kolikor več povabljenih se vključi vanjo. Za kakršnako koli vprašanja v zvezi z vprašalnikom je anketirancem na območni enoti NIJZ v Celju na voljo kontaktna oseba, navedena v povabilu k raziskavi,« je povedala prim. Nuša Konec Juričič, vodja skupine za nenalezljive bolezni v Območni enoti Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

V teh dneh bodo naključno izbrani prebivalci v raziskavi ponovno prejeli vprašalnik (opomnik) po pošti na domačem naslov. Prejemniki lahko na vprašalnik odgovorijo tudi prek spleta. Vprašalnik je dostopen na naslovu <https://anketa.nijz.si/CINDI>. Za dostop do ankete potrebujejo svoje osebno geslo, ki je navedeno na prvi strani pisma, ki so ga prejeli po pošti.

Z raziskavo bomo na ravni države in posameznih regij pridobili nove podatke o tistih vedenjih in navadah, ki lahko naše zdravje varujejo ali ogrožajo. Dragocen bo tudi vpogled v nekatere navade ljudi v času epidemije Covid-19. Na osnovi zbranih ugotovitev bodo zdravstveni strokovnjaki lažje načrtovali bodoče programe za izboljšanje zdravja prebivalcev, ki morajo biti prilagojeni tudi značilnostim posameznih regij. Kot kažejo podatki iz prejšnjih raziskav, se slovenske regije razlikujejo v umrljivosti in zbolevanju za nekaterimi boleznimi ter v socialno-ekonomskih kazalnikih. »Po ugotovitvah raziskave iz leta 2016 so med anketiranci iz celjske regije ugotavljali povečano število bolezni srca in ožilja (kot so bolečine v prsih pri mirovanju ali med telesno dejavnostjo ali angino pectoris, srčno popuščanje in možganska kap), razjed (ulkuza) na želodcu ali dvanajstniku in kronične ledvične odpovedi. Anketirancem so tudi največkrat v Sloveniji vsaj enkrat izmerili zvišano koncentracijo krvnega sladkorja. Odstotek tistih, ki so kot med vzroki za stres in napetost izbrali tudi hrupno okolje, je bil med anketiranimi iz Savinjske regije višji kot v ostalih regijah. Kajenje je nameraval opustiti v naslednjih 30 dneh ali naslednjih 6 mesecih največji delež anketirancev v Sloveniji. V celjski regiji je v letu 2016 v primerjavi z drugimi regijami več moških in žensk poročalo o dnevnem ali skoraj vsakodnevnem opijanju z alkoholom, ko so ženske ob eni priložnosti popile štiri ali več meric, moški pa šest ali več meric alkoholne pijače,« je povedala Lucija Beškovnik iz Območne enote Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Intervju s Polono Tanšek Aškerc

V NEMOGOČIH RAZMERAH SO POD MASKAMI ŠE VEDNO SKRIVALE NASMEHE

»Človeški prvi korak mora biti ta, da se nauči, kako misliti na popolno zdravje; in njegov drugi korak, da se nauči jesti, piti, dihati in spati na popolnoma zdrav način.«

(Wallace Delois Wattles)

Da je zdravje naša največja vrlina, se zavemo šele takrat, ko ga nimamo. Le to dejstvo nas je bolj kot kadarkoli »udarilo po glavi« ravno v preteklih mesecih, ko smo se spopadali s krizo imenovano »Covid-19«. A epidemija je, vsaj za zdaj, prekli-

cana in lahko smo si oddahnili, vsaj za trenutek. Kako pa je s tistimi, ki so bili v prvih bojnih vrstah, ki so se tako rekoč »čez noč« srečali z reorganizacijo in morali svoje poslanstvo popolnoma podrediti pomoči sočloveku. Govorimo o zdravstvenih delavcih, tistih, ki so za nas bili bitko našega zdravja.

Spregovorili smo s Polono Tanšek Aškerc, diplomirano medicinsko sestro, sicer pa sindikalno zaupnico, predsednico SZSVZ v Zdravstvenem domu Ljubljana. Njeno ime je kot ime meseca maja na Valu 202 predstavljalo imena vseh zdravstvenih delavcev, borcev za naše zdravje, v Laškem pa jo prepo-

znamo predvsem po kulturnem udejstvovanju, saj v Rimskih Toplicah vodi kar dva pevska zbora, hkrati pa njena družina ohranja spomin na našega največjega pisca balad Antona Aškerc, čigar daljna sorodnica je tudi Polona sama.

Epidemija je končana, so razglasili 30. 5., in vsi smo si lahko malce oddahnili. Največ ste v tem času, seveda z vso odgovornostjo do javnega zdravstva, prispevali zdravstveni delavci. Vrniva se na začetek t. i. »korona krize«. Kako je potekala tista prva reorganizacija sistema, kaj vse je bilo potrebno postoriti?

»Na izredno stanje se je večina zavodov začela pripravljati že pred začetkom razglasitve epidemije. Naredili so se načrti za reorganizacijo in kot cilj sta se postavili dve glavni prioriteti: skrb za varno obravnavo pacientov, oskrbovancev, varovancev in skrb za ohranitev zdravih delavcev. Potrebno je bilo zagotoviti dovolj zaščitnih sredstev in razkužil, tako za roke kot tudi površine, kar je bilo, glede na situacijo v svetu, seveda zelo težko. Že pred razglasitvijo epidemije so postavili v zdravstvene zavode triažne točke, vzpostavili Covid ambulante za tiste, ki so potrebovali zdravniško pomoč, hkrati pa so imeli potrjeno Covid okužbo ali sum nanjo. Vsa komunikacija z zdravstvenim osebjem je potekala po telefonu ali elektronski pošti.«

Vi ste delali na vstopni točki v Zdravstvenem domu Ljubljana v prvih bojnih linijah, kako je potekalo? Kako ste se počutili. Kaj pa pacienti? Je vladala panika, ali so bili umirjeni in so sledili pravilom?

»Na situacijo smo se ljudje zelo različno odzivali. V začetku smo bili v večini zelo zaskrbljeni, nekateri celo panični. Posebno stisko je bilo čutiti pri tistih, pri katerih se je pojavil sum na Covid-19 in so bili napoteni na testiranje. Tudi tisti, ki so mo-

rali k zdravniku v zdravstveni dom zaradi drugih zdravstvenih težav, so ob tem čutili nelagodje, saj so se bali, da se v prostorih zdravstvenih ustanov ne bi okužili. Pacienti so se pravil v večini držali, ker pa je bilo sprememb in navodil veliko, je bilo vsemu težko slediti, zato je včasih lahko prišlo do manjših nesoglasij.«

Kaj pa tisto začetno pomanjkanje zaščitne opreme? Kako ste se soočali s tem?

»V ZD Ljubljana so se vodilni na situacijo pripravljali že pred razglasitvijo epidemije. V najbolj kritičnem času je bilo zaščitnih sredstev na razpolago za en teden naprej. Smo pa v Sindikatu zdravstva in socialnega varstva Slovenije prejeli alarmantne klice iz vse Slovenije, da zaščitne opreme ni dovolj. Z donacijo zaščitnih sredstev, ki smo jih prejeli iz Kitajske, smo naše člane oskrbeli in vsaj malo omilili stisko, v kateri so se znašli. Delavci so opravljali svoje delo, četudi niso bili upoštevanji standardi varnosti in zdravja pri delu. Delodajalce smo sicer seznanjali tudi s tem, da lahko delavci odklonijo delo, če jim zaščitna oprema ni na voljo. A roko na srce, kdo od zaposlenih v na primer domu starejših bi imel srce odkloniti delo, ko pa dobro ve, kaj bi to pomenilo za varovance.«

Najhuje je bilo v domovih za ostarele. Kako so se zdravstveni delavci spopadali s težavami?

»Delali so na robu svojih zmogljivosti, v 12-urnih izmenah, kar je, če prištejemo še varovalno opremo, skoraj nepredstavljivo. Vsak dan znova so se borili s preobremenjenostjo in utrujenostjo, mnogi so tudi zboleli za Covid-19. Sčasoma so se vzpostavili mehanizmi, na osnovi katerih so zdravstveni delavci iz drugih zavodov prihajali na pomoč v domove starejših, kljub temu je bila situacija v domovih zelo težka.«

Vemo, da je v Sloveniji zdravstveni kader zelo »podhranjen«, kar se je zagotovo močno poznalo tudi v času epidemije. Kako se je zdravstvo soočalo s tem v času epidemije?

»Problem slovenskega zdravstvenega sistema je, da že dolgo časa temelji na kadrovske podhranjenosti. Zaposleni tako v zdravstvu in socialni delujejo na robu svojih zmogljivosti in so ves čas pod stresom zaradi preobremenjenosti. Pri zaposlenih v zdravstvu in socialni se vse prevečkrat srečujemo z izgorelostjo na delovnem mestu. Tudi v času epidemije smo se zanašali na to, da so zaposleni v obeh dejavnostih že navajeni, da delajo preko svojih zmogljivosti. Po mojem mnenju smo imeli srečo, da se je v Sloveniji epidemija hitro zaježila in da smo stanje obvladovali. Tam, kjer je kadrovska podhranjenost najbolj pereča, je bila situacija najtežje obvladljiva.«

Kako bi po vašem mnenju lahko izboljšali težave s kadrom?

»S sprejetjem kadrovske standardov in normativov, kar je zaveza vlade iz stavkovnega sporazuma iz leta 2018.«

Veliko se govori o osebnih stiskah, ki jih ljudje, predvsem pa pacienti doživljajo v času socialnih distanc. Kaj pa zdravstveni delavci, ki ste v tem času neumorno delali?

»Za zdravstvene delavce je bilo po mojem mnenju najtežje v primeru, da so se, zato da so lahko opravljali svoje delo, ločili od svojcev za več tednov, da niso imeli zadostnih količin zaščitnih sredstev, da so bili preobremenjeni in preutrujeni. Težko je delati, če veš, da na svojem delovnem mestu izpostavljaš svoje zdravje in zdravje svojih najdražjih. Dodatno razočaranje je sledilo, ker zaposleni niso bili plačani v skladu s kolektivnimi pogodbami za dejavnost, predpisi in zakonom.«

Epidemija je preklicana. Kaj pa je tisto pozitivnega kar lahko poleg novih izkušenj v zdravstvu še »potegnemo« iz te krizne situacije?

»Verjamem, da je ta čas, ko smo bili primorani živeti drugače, pustil za sabo tudi veliko novih spoznanj. Zame je to bilo obdobje, ko nisem imela toliko obveznosti kot sicer - eno lepših v življenju.

Tudi izkušnja v službi, če izvzamem masko in vizir, na vstopni točki mi je bila pravzaprav zelo všeč. Zaradi obremenjenosti se zaposleni v običajnih razmerah med seboj v istem zavodu sploh ne poznamo. V času epidemije pa smo bili na vstopno točko razporejeni zdravstveni delavci iz različnih služb. Spoznala sem veliko zanimivih, srčnih, zabavnih ljudi, stkale so se posebne vezi, drug od drugega smo se veliko naučili. Delo je zahtevalo veliko mero iznajdljivosti, potrpežljivosti, odločnosti in dobre ideje so nam pomagale do dobrih rešitev. Vsaka situacija, ki sem jo uspela rešiti v prid pacienta, me je navdajala z zadovoljstvom.«

Kaj pa enakovrednost zdravstvenih delavcev? Kot članica Republiškega odbora Sindikata zdravstva in socialnega varstva Slovenije verjetno poznate situacijo tudi širom Slovenije?

»V obdobju epidemije se je neenakost med zdravstvenimi delavci kazala v različnih nivojih. Najbolj sta v oči bodli preskrbljenost z zaščitnimi sredstvi in izplačevanje dodatkov. Prakse gle-

de plačil in izplačil v Sloveniji so bile zelo različne. Marsikje dodatki za delo in nekatera nadomestila niso bila izplačana v skladu s predpisi.«

Veliko se govori o drugem valu epidemije. Kaj o tem menite vi in kaj lahko storimo, da zakrpamo tiste šibke točke sistema, ki so se v času epidemije še posebej pokazale?

»Vsekakor smo se v času epidemije veliko naučili. V našem zavodu smo vsakodnevno dajali predloge za izboljšave in jih večina tudi realizirali. Ob koncu epidemije smo zagotovo bogatejši za marsikatero izkušnjo, ki jo bomo ob morebitnem naslednjem valu znali uporabiti.«

Postali ste tudi ime meseca na VAL-u 202. Kaj vam to pomeni in zakaj so vas po vašem mnenju tudi izbrali?

»Seveda me naziv navdaja s ponosom. Stroka, sindikalisti, zaposleni in uporabniki obeh dejavnosti so se na intervju odzvali zelo pozitivno, predvsem zaradi vsebin, ki sem jih predstavila in so zelo pomembne za slovensko družbo, za kakovost javnega zdravstvenega sistema in za zaposlene, ki delajo v dejavnosti zdravstva in sociale. Sindikat zdravstva in socialnega varstva in tudi ostali sindikati Konfederacije sindikatov javnega sektorja se zelo zavzemajo za ohranitev javnega zdravstvenega sistema, ki mora temeljiti na vrednotah in usmeritvah kot so solidarnost, kakovost in predvsem univerzalna dostopnost do zdravstvenega varstva za vse državljane. S takim zavzemanjem prestopamo meje sindikalnih gibanj, ki so usmerjene zgolj v delavske pravice, saj smo osredotočeni na boljši jutri za vse državljane. Sicer pa je bilo ime meseca Polona Tanšek Aškerc simbolno ime za vse delavce zdravstva in sociale, ki so v času epidemije skrbeli za paciente, oskrbovance, varovance in ostale uporabnike nujnih storitev. Hvaležna sem Valu 202, da je opazil požrtvovalnost in naš doprinos.«

Za konec sva s Polono Tanšek Aškerc spregovorili še o njenem kulturnem delovanju v Laškem.

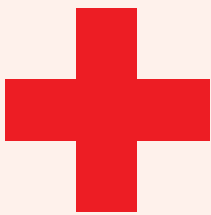
V Laškem vas poznamo kot zborovodkinjo dveh pevskih zborov v Rimskih Toplicah, hkrati pa tudi vašo kmetijo in domačijo našega največjega pisca balad Antona Aškerca. Kako usklajujete zahtevno poklicno pot z obstranskimi dejavnostmi in kako vam kulturno udejstvovanje pripomore v težkih časih?

»V prvi vrsti se moram zahvaliti možu Primožu, staršema in bratu, ki mi stojijo ob strani in odnesejo levji delež zaslug za to, da se lahko angažiram na različnih področjih, ki me bogatijo in obenem dajejo občutek, da z malimi koraki spreminjam svet na bolje. Kulturno udejstvovanje pa je zame nekaj, kar doda vrednost in kvaliteto mojemu življenju, nekaj, kar povezuje, nekaj, kar povzdiguje, osrečuje, dopolnjuje. In najsrečnejša sem, ko se gremo kulturo v družbi, ko s kulturo ne tekmuje, ampak čutimo, ko s kulturo ne podiramo, ampak gradimo, ko razumemo, da je pri kulturi pomembno predvsem to, kaj izraža in kaj ob tem kulturnik in poslušalec začuti.«

Modra je čas, da se zavemo, da je pred nami neka »nova realnost«, v kateri pa v ospredje prihajajo novi junaki, ki so vredni vseh časti. Ena izmed njih je tudi Polona Tanšek Aškerc, katere ime simbolično predstavlja vse, ki so se v času epidemije borili za naše zdravje in ki se ji, za že tako težko »ukraden« čas iskreno zahvaljujemo. Včasih je največja zahvala namreč miselnost, spremenjena drugačnost in predvsem odnos do tistih, ki so nam v teh časih nesebično priskočili na pomoč.

Špela Juhart

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA LAŠKOV času epidemije
prizadevanja Rdečega
križa niso ostala
neopažena

Ob razglasitvi epidemije smo se odločili, da bomo po naših najboljših močeh pomagali našim občanom, tako pri oskrbi, kakor pri

vseh ostalih odprtih vprašanjih, s katerimi se bodo soočali in znašli v stiski zaradi različnih razlogov ter jim poskušali pomagati, ne ozirajoč se na njihovo člansko pripadnost.

Prevzeli smo hvalevredno, pomembno in odgovorno delo, za katerega tudi sami nismo vedeli, ali ga bomo zaradi morebitne razsežnosti zmogli in kako bomo ob tem tudi sami uspeli ostati v dobri kondiciji. Na srečo se je, razen nekaj stresnih situacij, vse skupaj lepo izšlo, brez stanja neobvladljivosti, nemoči.

Ob tem je pomembno poudariti, da smo se odzvali na vsak klic, na sleherno potrebo, ki smo jo zaznali, in če je le bilo mogoče, smo poskušali zadevo urediti najprej zaposleni na Rdečem križu, kdaj tudi s pomočjo naših prostovoljcev Rdečega križa na terenu, ob zahtevnejših situacijah pa smo se za mnenje obrnili po pomoč na štab CZ Občine Laško in župana, kjer so imeli vedno posluš za nas. Sodelovali smo tudi z enoto Centra za socialno delo Celje v Laškem in drugimi službami, če je bilo potrebno.

Pomembno delo oskrbe so v tem času opravile manjše trgovine kot so Alteja v Laškem, Trgovina Dragice Hrastnik iz Tevč in t. i. »Potujoča trgovina« Martina Zupanca, katerim se v našem imenu iskreno zahvaljujemo za veliko delo, ki so ga opravili z dostavo različnih prehranskih artiklov in drugih pripomočkov na dom.

Potujoča trgovina je bila v naših krajih v času epidemije še posebej hvalevredna. (fotografija je simbolna)

O našem delu smo morali dnevno poročati preko regijske koordinacije na RKS OZ Šentjur za štab za CZ Zahodno štajerske regije in preko spletne aplikacije še posebej vnašati podatke v bazo RK Slovenije. Verjemite, da je ob vsem delu, ki smo ga imeli bila to za nas ena najbolj nadležnih obveznosti.

Dnevna poročila in shema zajemanja podatkov v njih se je od prvega poročanja naprej, nekajkrat spremenila, zato končni podatki niso povsem relevantni. V začetni fazi nismo beležili vseh oseb, ki so prejele kakršnokoli obliko pomoči RK, ampak samo

Požar je 8 članski družini Bogner povzročil veliko škodo.

aktivnosti v času epidemije aktivno sodelovali vsi trije zaposleni na RKS OZ Laško-Radeče, dva polni in eden polovični delovni čas in samo za epidemijo opravili najmanj 326 ur dela. Za nas se je spremenila le vsebina dela, medtem ko dela ni zmanjkalo.

Pri delu je sodelovalo tudi 154 prostovoljcev RK, ki so opravili 242 ur dela. V pomoč je bilo zajetih 281 gospodinjstev, 658 oseb je bilo deležnih pomoči Rdečega križa v različnih oblikah (razgovori, hrana, obiski, zdravila, prevozi, maske ...), od tega 153 moških med 28. in 65. letom starosti, 83 moških nad 65. letom starosti, 207 žensk od 18. do 65. leta starosti, 159 žensk nad 65. letom starosti in 56 otrok do 15 leta starosti.

Iz dodatno prejetih podatkov na obrazcu, ki so nam jih do roka posredovali iz Krajevnih organizacij Rdečega križa Jagnjelnica, Rimske Toplice, Sedraž, Svibno in Vrh nad Laškim je bilo v času epidemije v aktivnosti RK vključenih še 20 njihovih prostovoljcev, ki so različne oblike pomoči dodatno nudili še vsaj 83 občanom, ki niso zajeti v prej omenjenih podatkih.

Na vprašanje, s kakšnimi težavami so se prostovoljci soočali pri njihovem delu, so nam v obrazec v večini primerov zapisali:

- da so pri ljudeh čutili velik strah in negotovost, ponekod tudi pri njih samih;
- občutek osamljenosti je bil še bolj prisoten in izrazit; ljudje si preprosto niso upali nikamor;
- pri neposrednih stikih, zlasti s starejšo populacijo so prostovoljci v maskah in rokavicah pri ljudeh opazili nelagodje in težje razumevanje nujnih, preventivnih zaščitnih ukrepov;
- še bolj, kakor običajno so vsi, ki so bili deležni stikov preko telefona, osebnih obiskov in pomoči, bili za izkazano pozornost izjemno hvaležni in jim je naša pozornost še toliko več pomenila.

Donacije in pozornosti

Naše delo pa ni ostalo neopaženo. Poleg donacij, ki sta jih za izvajanje našega dela v obliki zaščitnih sredstev namenila štab CZ Občine Laško in RK Slovenije, so nam pozornost namenili tudi v Mercatorju »Minute za junake«, ki je za 20 aktivnih prostovoljcev namenil malico, v okviru akcije »Chefs Care« nam je kuharski mojster Miran Ojsteršek iz Gostilne Oštirka priskrbel tri tople obroke za zaposlene. V okviru iste akcije so nam skupaj s šefom Jožetom Sadarjem iz novega Hotela Špica Laško dostavili tri pice.

Za naše občane v stiski smo iz skupne donacije prehranskih artiklov Mercatorja dobili nekaj živil, s katerimi smo še s pomočjo finančne donacije stranke SD – Socialni demokrati Laško nabavili dodatna osnovna živila iz z njimi sestavili 30 izje-

Miran Ojsteršek iz Gostilne Oštirka Celje nas je presenetil s toplu malico.

Jože Sadar iz Hotela Špica je med zaposlene na RK razdelil tri pice.

Z minutami za junake so iz Mercatorja z »malico paketi« polepšali delo najbolj marljivih prostovoljcev.

Z donacijo stranke SD smo skupaj z donacijo Mercatorja sestavili 30 bogatih »korona paketov« za naše občane.

mno bogatih, t. i. »korona paketov« in jih razdelili med upravičence.

Z našimi aktivnostmi smo bili v dnevnem stiku s poveljnikom štaba CZ Občine Laško Matjažem Piklom, pogosto tudi z županom Občine Laško Francem Zdolškom, ki ga je zanimala naša obvladljivost stanja in siceršnje dogajanje. To nam je veliko pomenilo. Ob tem so nam nekaj pozornosti namenili tudi mediji.

Vsem se za izkazane pozornosti in donacije iskreno zahvaljujemo tudi v imenu prejemnikov.

Epidemija je (za enkrat) za nami

Epidemija je preklicana in ohromljeno življenje se postopoma vrača v stare tirnice, a vseeno ostaja vrsta kar precej strogih, zahtevnih, na trenutke neživiljenjskih ukrepov, ki se jih moramo držati zlasti vsi izvajalci različnih dejavnosti.

Mednje sodijo tudi naše, saj prihajamo v stik tako z materiali, ki nam jih prinašate, izdajanjem le teh, prav tako pa s strankami, slušatelji, uporabniki različnih storitev ipd. Samo za delo v skladišču z oblačili so nam iz NIJZ in Koordinacijske skupine RK Slovenije pripravili dve strani navodil, priporočil, ki so hkrati naša obveza. Specifično področje je tudi izvajanje tečajev in usposabljanj prve pomoči, kjer nekaterih vsebin niti ne moremo v celoti izvajati, npr. prikaz umetnega dihanja. Še vedno veljajo ukrepi razkuževanja, uporaba mask v zaprtih prostorih, upoštevanje razdalje v skupini, razkuževanje prostorov, pripomočkov ..., anketiranje slušateljev o njihovem zdravstvenem stanju ipd., zato ob vsem tem še zdaleč ne moremo dejati, da je kot je bilo.

Od vsega, kar se nam je dogajalo, se nam zdi pomembno, da bomo odslej morda bolj pozorni na higieno rok in da ne bomo bolni hodili naokrog. Če bomo vsi skupaj delali na tem, bomo že veliko dobrega naredili zase in ostale.

Postopna oživitve nekaterih rednih dejavnosti Rdečega križa

Z rahljanjem preventivnih ukrepov se tudi KO Rdečega križa postopoma pripravljajo na izvajanje vseh ali večino tistih dejavnosti, ki so v njihovem programu dela zapisane. Veliko ljudi nas je že poklicalo, če bomo pobirali članarino. V naslednjih dneh bomo KO RK posredovali še nekaj priporočil ob izvajanju njihovih aktivnosti, oni sami pa bodo znotraj Odborov preučili, katerih dejavnosti se bodo lotili najprej. Ena od njih bo zagotovo le-

tošnje že tretje razdeljevanje hrane, tokrat iz Evropskega sklada za pomoč najbolj ranljivim. Želimo si, da bi kar največ naših aktivnosti poskušali nadoknaditi v naslednjih mesecih. Tekmovanje osnovnošolskih ekip prve pomoči in delo krožkov RK na OŠ pa je žal v okrnjeni podobi bolj ali manj za to šolsko leto zaključeno.

Krvodajalska akcija v Šentrupertu

Čez slab mesec bo že četrta krvodajalska akcija v letošnjem letu, in sicer v Šentrupertu. Prvi dve smo, pred epidemijo, še uspešno izpeljali v Radečah in Rimskih Toplicah, tretja, ki bi morala biti konec marca v Pivovarni Laško pa se je bolj ali manj izjalovila. Krvodajalce smo po dogovoru z vodstvom Transfuzijskega centra Celje takrat povabili na darovanje krvi kar k njim, morali so se najaviti in dogovoriti za točno uro odvzema na dan akcije. Na povabilo pa se je odzvalo le devet vabljenih. Opažamo, da ste nekateri v tem času poskušali sami nadoknaditi izpad z obiskom na oddelku in darovanjem krvi, za kar se vam iskreno zahvaljujemo, ugotovili pa smo tudi, da ste bili nekateri vabljeni mimo naše vednosti z SMS vabilom, kar se nam od tistih, ki to počnejo ne zdi najbolj korektno. Vsaj seznanili ali vprašali bi nas lahko v zvezi s tem.

Kakor že omenjeno, bo naslednja **krvodajalska akcija v četrtek, 9. julija, na Osnovni šoli Šentrupert, od 7. do 10. ure.** Trenutno je navodilo še takšno, da bodo morali zaradi preprečevanja možnih prenosov bolezni prihod potrditi in se dogovoriti o uri prihoda s Centrom za transfuzijsko medicino Celje, od koder so nam tudi sporočili, da naj ljudje brez predhodnega dogovora ne hodijo na krvodajalsko akcijo in darovanje krvi.

Vsi, ki vas bomo tudi pisno povabili na omenjeno akcijo v Šentrupert, boste o vsem tem, če bo še vedno aktualno, tudi obveščeni. Vsem krvodajalcem se za razumevanje iskreno zahvaljujemo.

Tečaji in izpiti iz prve pomoči za bodoče voznike

V času epidemije je med drugim izpadlo tudi izvajanje tečajev in izpitov iz

prve pomoči za bodoče voznike. S koncem epidemije, 1. junijem, smo ponovno začeli s tečajji in izpiti za bodoče voznike motornih vozil. Zato vse, ki imate namen opravljati vozniški izpit in zanj med drugim potrebujete prvo pomoč vabimo, da se prijavite na tečaj in izpit. Tečaj razpišemo vsakič, ko se prijavi minimalno 8 kandidatov. Prijavite se lahko osebno na našem sedežu v času uradnih ur, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8. do 12. ure, ob sredah tudi od 14. do 16. ure, po telefonu na številki: 734 34 60 ali 041 736 166, lahko pa tudi na e-naslov: rdeci.kriz.lasko@siol.net. Vsem članicam in članom Rdečega križa ter vsem, ki ste sodelovali na tekmovanjih ekip prve pomoči v osnovnih šolah laške občine priznamo dvajset odstotni popust. Po prijavi ste o datumu in uri izpita obveščeni pisno, za kvalitetno izvedbo tečajev in izpitov pa se bodo potrudili naši licencirani predavatelji prve pomoči.

Vlado Marot Poučevanje prve pomoči je vedno zanimivo in koristno za vse generacije.

SOCIALNA
AKTIVACIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

STOPI KORAK NAPREJ IN SE VKLJUČI V PROGRAM SOCIALNE AKTIVACIJE

Socialna aktivacija je pilotni projekt Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je v letu 2017 nastal kot odziv na posledice gospodarske krize, s katero se je dvignilo število dolgotrajno brezposelnih oseb. Kljub izboljšanju gospodarske slike, se danes še vedno srečujemo z ranljivimi skupinami in posamezniki, ki so težje zaposljivi, izgubljajo svoja delovna znanja in kompetence ter imajo številne socialne in zdravstvene težave. Ti posamezniki pa se med drugim soočajo s socialno revščino in izključenostjo.

Projekt Socialna aktivacija, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada, vzpostavlja model 16 regijskih mobilnih enot po celotni Sloveniji v okviru katerih deluje 48 koordinatorjev socialne aktivacije, ki zagotavljajo podporo pri obravnavi posameznika vključenega v sistem socialne aktivacije. Dodatno se na podlagi javnih razpisov financirajo tudi projekti socialne aktivacije, kjer izbrani izvajalci z vsebino nudijo podporo in opolnomočenje ciljne skupine za približevanju trgu dela.

Ciljna skupina projekta socialne aktivacije so dolgotrajni prejemniki denarne socialne pomoči, ki so zaradi različnih razlogov začasno nezaposljive osebe, druge neaktivne osebe, ki ne prejemajo denarne socialne pomoči ter ženske iz drugih kulturnih okolij in romske ženske.

Projekt pomembno prispeva k izboljšanju socialne problematike v vaši regiji, saj se skozi njega aktivno rešuje socialne

problematike posameznikov, veliko pozornosti pa se namenja tudi informiranju, motivaciji in podpori za opolnomočenje ter dvig različnih funkcionalnih in delovnih kompetenc, socialne mreže, stikov in pridobivanje novih spretnosti in znanj. Cilj je doseči reaktivacijo in integracijo posameznikov v družbene sisteme ter jih ponovno vključiti na trg dela. Kot kažejo mnogi dosednji primeri dobre prakse je to mogoče doseči s celovitim pristopom, ki ga je potrebno umestiti v kontekst delovanja že obstoječih socialnih služb. Osebe vključene v programe izvajalcev pridobijo konkretne praktične izkušnje za trg dela, ki jih lahko osvojijo tekom usposabljanja pri delodajalcih v samem delovnem procesu pod vodstvom mentorja. Na ta način potencialni delodajalci spoznajo, da imajo brezposelne osebe na Zavodu za zaposlovanje ogromno znanj, a morda le premalo izkušenj ali možnosti, da te pokažejo. Delodajalec z vključitvijo v projekt socialne aktivacije pridobi možnost, da svoj potencialni bodoči kader nauči potrebnih znanj in si s tem zagotovi delavca, ki ga potrebuje.

Vključevanje v projekte Socialne aktivacije poteka preko enotne vstopne točke na Centru za socialno delo ter Urada za delo. Obe organizaciji sodelujeta s koordinatorji socialne aktivacije. Pilotni projekt Socialne aktivacije, ki traja do leta 2022, se bo po zaključku sofinanciranja umestil v sistem socialno varstvenih storitev in programov v reorganizirano mrežo centrov za socialno delo.

Koordinatorke socialne aktivacije,
Regijska mobilna enota, Celje
Vesna Padjan, 030 715 718, vesna.padjan@gov.si
Breda Stegu, 030 715 717, breda.stegu@gov.si
Maja Hotko, 030 715 716, maja.hotko@gov.si

DOBRA DELA NE POTREBUJEJO REKLAME

Slovenska filantropija je med 25. in 31. majem 2020 tradicionalno organizirala že 21. Nacionalni teden prostovoljstva, katerega namen je praznovanje prostovoljstva ter prostovoljskih organizacij in zahvala prostovoljcem za njihovo udejstvovanje. Letos se je glas o dobrih delih prostovoljcev širil v obliki prostovoljskega časopisa, Hiša generacij Laško in Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Laško, pa ga je širil preko socialnega omrežja Facebook. K besedi smo povabili nekaj naših prostovoljcev, ki so bili pripravljene na kratko ubesediti njihovo prostovoljsko poslanstvo - ne-

kateri čisto sveži, nekateri z dolgo dobo razdajanja samega sebe in prejemanje neobdavčenih sredstev na svoj duševni, socialno-emocionalni račun. HVALA VSEM IN VABILO TISTIM, KI ŠE NISTE PA BI ŽELELI POSTATI PROSTOVOLJCI, da se oglasite v Hišo generacij Laško, Savinjsko nabrežje 6.

Vem, da skupaj zmoremo več, kot vsak sam zase. Vem, da čas, ki ga namenimo za dobro drugih, ni nikoli vstran vržen čas in vem, da smo srčni ljudje rojeni za srčna dejanja.

Petra Kolšek,

prostovoljka in koordinatorka aktivnosti v Hiši generacij Laško
ter v Medgeneracijskem društvu za kakovostno starost Laško

»Kljub bolečim življenjskim preizkušnjam, je v meni ostala srčnost, nesebičnost in nenehna skrb in pripravljenost pomagati drugim. V Hiši generacij Laško pa sem lahko tudi babica malčkom iz Vrtca Laško, ki z odprtimi rokami sprejemajo mojo ljubezen, jaz pa jo v izobilju prejemam od njih, ko pojemo, plešemo, bremo pravljice, ustvarjamo in se družimo.«

Marija Zemljič, družabništvo s starejšo osebo v njenem domačem okolju, ki ga izvaja pod okriljem Medgeneracijskega društva za kakovostno starost Laško, mentorica ustvarjalnih delavnic in babica v Hiši generacij Laško ter prostovoljka v Župnijski karitas Laško ter prejemnica priznanja Naj prostovoljec občine Laško v letu 2018, v starostni skupini nad 60 let.

»Vsako delo je po svoje zanimivo, tako tudi prostovoljenje v Hiši generacij Laško; veliko novega se naučim, svoje znanje pa pokažem tudi naprej, da se drugi naučijo. Dajem veliko, a še več prejmem. Res rada obiskujem Hišo generacij Laško in veliko mi pomeni druženje, klepet ter petje.«

Marija Kamenšek, mentorica ustvarjalnih delavnic, klekljarske skupine Kitice in babica v Hiši generacij Laško.

»V veselje mi je opravljati prostovoljstvo pod okriljem Hiše generacij Laško. Vsakokrat je nov korak iz cone udobja, pa se ga kljub temu veselim. Prostovoljstvo je dejavnost, ki daje tebi in drugim tisto nekaj več. Čas, nasmeh, pomoč, lepši dan. S prostovoljstvom tujci postanejo tvoji prijatelji.«

Iva Tušek, prostovoljka Hiše generacij Laško; pomoč pri ustvarjalnih delavnicah, druženju v času šolskih počitnic, pomoč v administraciji in pisanju časopišnih člankov.

»V spominu mi je ostalo družabništvo s takrat 87-letno sosedo, ki se je odselila iz naše soseske in sem zbirala pogum, da jo obiščem. Prvi stik je bil tako domač in pristen, kot da ne bi bilo ne razdalje ne pretečenega časa. Držali sva se za roke in ona je požirala moje izgovorjene besede. Ne bom pozabila njenih besed: »O, da bi še živela nekaj časa, da bi me ti obiskovala. Toliko bi še rada doživela skozi tvoja pripovedovanja.«

Helena Terzič, družabništvo s starejšo osebo v njenem domačem okolju, ki ga izvaja pod okriljem Medgeneracijskega društva za kakovostno starost Laško.

»Sreča je, da smo kar smo, da imamo kar imamo.«

Sreča je, da imamo medgeneracijski center, kamor radi zahajamo, da se družimo, ustvarjamo, pridobivamo nova znanja in ga tudi delimo naprej, da ne gre v pozabo, kar so nas naučile naše mame.

Moja mama me je naučila veliko življenjskih resnic – še s tako majhno stvarjo moraš biti zadovoljen in te male radosti sem našla tudi v svojem prostovoljskem delu – kajti mala sreča je največja sreča!«

Anka Levičar, mentorica ustvarjalnih delavnic in babica v Hiši generacij Laško.

»V Hišo generacij hodim za svojo dušo in da si zapolnim prosti čas, tako da spadam med tiste upokojece, ki imajo premalo časa oziroma je dan prekratek za vse, kar bi želela narediti.

Tu sem se veliko stvari naučila, se še učim, ker se vedno najde nekaj novega, prav tako pa svoje znanje z veseljem prenašam na druge.

Vesela sem, da sem del Hiše generacij in ljudi v njej.«

Ana Tošič, mentorica delavnic, babica v Hiši generacij Laško.

Hiša generacij Laško išče NOVE PROSTOVOLJKE IN PROSTOVOLJCE,

ki so pripravljeni svoje znanje, spretnosti ter čas nesebično deliti v programu aktivnosti medgeneracijskega centra.

Delo poteka individualno, v skupinah, v Hiši ali na terenu, v dopoldanskem ali popoldanskem času.

Vse dodatne informacije dobite pri koordinatorki aktivnosti Petri Kolšek (Savinjsko nabrežje 6, Laško, center.starejsih@siol.net ali 03 734 18 80).

POMOČ DRUŽINI NA DOMU SOCIALNA OSKRBA

Če se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorete oskrbovati in negovati sami, želite pa živeti doma, lahko pokličete

Center za socialno delo Laško (Hiša generacij Laško)
na telefonsko številko

03/734 18 80 ali
041 415 021.

Obiskali vas bomo na domu in se dogovorili za oblike pomoči pri negi in gospodinjstkih opravilih.

POLETJE 2020 V HIŠI GENERACIJ LAŠKO

Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško
T: 03-734-18-80 M: 051-436-240 E: center.starejsih@siol.net
Fb: Hiša generacij Laško

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
13. JULIJ 10.00-12.00 CVETOČI KAMNITI KAKTUSI in PIKAPOLONICE V LONČKU-1.del čopič-širok in ozek, gladki produkt, poljubne velikosti, glineni ali drug teži kosček 	14. JULIJ 10.00-12.00 CVETOČI KAMNITI KAKTUSI in PIKAPOLONICE V LONČKU-2.del čopič-širok in ozek, gladki produkt, poljubne velikosti, glineni ali drug teži kosček 	15. JULIJ 7.00-9.00 KLEKLJANJE 15.00-16.30 ZVONČKI	16. JULIJ 10.00-12.00 LETEČI BALON in BALONASTA FRAČA piani navadni balon, papirnat, knječ, od zamašek 	17. JULIJ 10.00-12.00 POLETNA KUHINJA
20. JULIJ 10.00-12.00 RIBO-, MUHO-, CVETO-LOVILEC škarje, plastena 	21. JULIJ 10.00-12.00 STRING ART-ŽEBLJANKA marjice klobučo 	22. JULIJ 7.00-9.00 KLEKLJANJE 15.00-16.30 ZVONČKI	23. JULIJ 10.00-12.00 MORSKI IRIS FOLDING škarje, bal lepilni trak 	24. JULIJ 10.00-12.00 POLETNA KUHINJA
10. AVGUST 10.00-12.00 KROŽNIK SLIKA pišna volna, 3 papirnati krožniki, čopič, škarje 	11. AVGUST 10.00-12.00 CVETOČE PAPIRNATO DREVO različni palčiči, stroporno kroglje, knjižice bučke 	12. AVGUST 7.00-9.00 KLEKLJANJE 15.00-16.30 ZVONČKI	13. AVGUST 10.00-12.00 ZGIBAJMO MAGIČNI ORIGAMI KROG raznobarveni kvadratni papir, lepilo + stika 	14. AVGUST 10.00-12.00 POLETNA KUHINJA
17. AVGUST 10.00-12.00 JEANS KOŠARI-CA šivarka, škarje za blago, sikanec 	18. AVGUST 10.00-12.00 ŠKATLIČA ZA PISALA, SPONKE IN LISTIČE škarje, lepilo, samolepilni lističi, pisarniške sponke, pisala 	19. AVGUST 7.00-9.00 KLEKLJANJE 15.00-16.30 ZVONČKI	20. AVGUST 10.00-12.00 UOKVIRIMO FOTO SPOMINE škarje, barvice, formatir, lepilo 	21. AVGUST 10.00-12.00 POLETNA KUHINJA

ŽIVLJENJE V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

Za nami je obdobje epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19), ki je bila razglašena 12. marca 2020.

Ker so starostniki najbolj ranljiva skupina, kljub sproščanju preventivnih ukrepov, v okolju v domovih za starejše ohranjamo večino preventivnih mehanizmov za preprečitev vnosa okužbe med nas.

Tako nadaljujemo z vsakodnevnim spremljanjem zdravstvenega stanja in telesne temperature pri zaposlenih, pri delu je še nadalje obvezna uporaba zaščitnih mask, posebno pozornost namenjamo razkuževanju rok in površin. Hkrati spremljamo prisotnost morebitnih simptomov pri stanovalcih. Skladno z navodili pristojnih institucij imamo izdelane vse varnostne protokole za ravnanje v primeru suma oz. morebitne okužbe s Covid-19 pri stanovalcih ali zaposlenih.

Obdobje epidemije je zaposlene Doma starejših Laško še bolj povežalo, saj smo se zavedali, da je prav od vseh nas odvisno, kako bomo prešli to preizkušnjo. Hkrati smo s skupnimi močmi skušali omiliti stisko stanovalcev, ki so bili več kot 2 meseca s svojci v stikih le preko telefonov ali video klicev. V tem obdobju se je ponovno potrdilo, da imamo izjemne sodelavce, saj so pokazali popolno pripadnost in zavzetost.

7. maj je bil za nas poseben dan, skladno z navodilom Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti smo stanovalec po več kot dveh mesecih lahko omogočili ponovne obiske svojcev. Obiski skladno z navodili pristojnih institucij potekajo po posebnih protokolih in z upoštevanjem strogih higienskih ukrepov, katerih namen je preprečevanje vnosa okužbe v Dom starejših. Termini obiskov so v naprej dogovorjeni in so časovno omejeni.

Vemo, da lahko takšni obiski tako za stanovalce kot tudi svojce včasih predstavljajo precejšnjo čustveno v stisko.

Ker menimo, da je pomembno najti ravnovesje med varovanjem življenja in zdravja stanovalcev ter pravico do socialnih stikov s svojci, smo z naklonjenostjo

sprejeli novo priporočilo Ministrstva za zdravje, da je na obisku med stanovalec in svojcem dovoljen dotik rok, s tem, da si pred in po dotiku oba temeljito razkužita roke. Skladno s priporočilom navedenega ministrstva je dovoljeno tudi druženje izven prostorov doma, prav tako se stanovalcu lahko omogoči večdnevno bivanje izven doma, pri čemer je zelo pomembno upoštevanje preventivnih ukre-

pov tudi v zunanjem okolju.

Svojcem in ostalim obiskovalcem zaupamo, da bodo ob druženju s stanovalci tudi naprej ravnali odgovorno, saj je naš skupni cilj, da stanovalcev ne izpostavljammo tveganju za okužbo. Hkrati se želimo svojcem zahvaliti za dosedanje razumevanje in spoštovanje navodil.

Stanovalci so bili izjemno veseli tudi možnosti, da se lahko ponovno prostogibljejo, pri čemer so bili poučeni o vseh pomembnih preventivnih ukrepih. Čeprav so jim v obdobju izolacije stvari iz trgovine prinašali naši receptorji, so z veseljem sami odšli v bližnjo trgovino in na sprehod izven atrija Doma. Še danes se radi pošalijo, da zapuščajo »našo občino«, ko se odpravijo iz domskega parka proti glavni cesti.

Verjamemo, da nam bo počasi in postopoma dovoljeno sprostiti še kakšen ukrep. Do takrat pa svojce prosimo za razumevanje, saj se vsi ukrepi izvajajo skladno z navodili in priporočili pristojnih institucij in izključno z namenom varovanja zdravja stanovalcev.

7. maj pa ni bil samo dan, ko so svojci lahko ponovno obiskali stanovalce. Tega dne je stanovalce z obiskom presenetil tudi »Poskočni« Dejan Krajnc, ki je s svojo energijo in srčnostjo stanovalcem polepšal dan. K obisku je povabil še priznana laška glasbenika Franja Mačka (Alpski kvintet) in Miho Salobirja (Eurokvintet), oba člana policijskega orkestra. Obisk je potekal na varni razdalji in skladno s protokoli.

Ko so stanovalci zaslišali Avsenikovega Pastirčka in Smolarjevo pesem Daleč je za naju pomlad, so jim spomini na lica zvalili milino. Zaključili smo veselo in poskočno, kot se za Dejana spodobi. Fantje so obljubili, da nas še obiščejo. Mi pa jim izrekamo eno veliko srčno in iskreno zahvalo.

Janja Podkoritnik Kamenšek,
vodja programa oskrbe starejših

PRI VESELIH NOGICAH SE DOGAJA ...

Še malo pa bomo zakorakali v drugo polovico leta. Kot vse, je tudi naše društvo koronavirus malce »zabremzal«, nas morda nekoliko omejil, a kljub vsemu nismo dovolili, da bi nas ustavil. Zato pa sedaj s še bolj polnim zagonom in večjim entuziazmom izvajamo svoje programe.

V letu 2020 smo si zadali cilj narediti prvi korak v največji in celostno najboljširnejši program »KORAK ZA PRIHODNOST VESELIH NOGIC«, ki je istočasno tudi prvi tovrstni program v Sloveniji. Projekt s pomočjo katerega bomo lahko še naprej zagotavljali strokovne obravnave za osebe s posebnimi potrebami. Želimo si zagotoviti celostno, predvsem pa dostopno, obravnavo otrok in mladostnikov. Vse večkrat se srečujemo z družinami, ki nujno potrebujejo pomoč, vendar se zaradi sramu ali drugih razlogov ne želijo in ne morejo izpostaviti v javnosti ter prositi za pomoč, zato se lažje obrnejo na nevladne organizacije.

Projekt je namenjen zbiranju finančnih sredstev za zagotavljanje zaposlitve večjega števila strokovnih kadrov, s pomočjo katerih bodo otroci brezplačno dobili priložnost za napredek in celostno obravnavo. To je velik, perspektiven in družbeno koristen projekt – postavitev tako imenovanega terapevtskega centra, v katerem bo vsakodnevno na voljo skupina terapevtov (fizio-

terapevti, delovni terapevti, logopedi, maserji, specialni pedagogi ...), ki bodo otroku nudili celostno obravnavo, staršem pa bodo olajšali vsakdan.

Vabljeni, da naš projekt podprete in nam tako pomagate uresničiti zastavljeni cilj. S skupnimi močmi spremenimo življenje otrok s posebnimi potrebami!

Več informacij najdete na spletni stran:

<http://društvo-veselenogice.si/naredite-z-nami-korak-za-prihodnost-veselih-nogic/>.

Podprete pa nas lahko z donacijo preko transakcijskega računa, z SMS donacijo na NOGICE ali NOGICE5 ali preko Paypala.

In kaj vse se še dogaja pri nas?

Lani smo poleg ustaljenih programov, kot so pridobivanje novih donatorjev in sponzorjev, utrjevanje sodelovanja z že obstoječimi, zbiranju odpadnega papirja, zamaškov in kartuš, organizaciji dobredelnega teka, druženju, veliko časa energije in znanja namenili aktivnostim na področju zagovorništvu pravic oseb s posebnimi potrebami in njihovih družin. Uspešno smo sodelovali pri spremembah zakonodaje, saj smo z opozarjanjem na nepravilnosti pripravili pristojne službe, da so nekatere od naših predlogov tudi upoštevale.

Prav tako smo uspešno nadaljevali z delom v BDA programu, v katerega smo vključili več novih družin. Program je izjemno uspešen, napredek otrok, ki so v program vključeni je viden, zato opažamo vedno večji interes in prejemo veliko prošenj za vključitev. Naša knjižnica Vesele nogice živi in staršem otrok s posebnimi potrebami nudi izposojlo pripomočkov in materialov za nadomestno in dopolnilno komunikacijo, pripomočke za BDA rehabilitacijo, strokovno literatu-

KORAK ZA
PRIHODNOST
VESELIH NOGIC

Podprite naše delo in pomagajte osebam s posebnimi potrebami:

- z donacijo na TRR društva Vesele nogice, SI56 0510 0801 5403 204, BIC: ABANSI2XXXX
- s SMS donacijo NOGICE ali NOGICE5 na 1919
- z donacijo preko storitve PayPal.

HVALA ZA ZAUPANJE!

Pravila in pogoji za sodelovanje pri storitvi SMS-donacije so objavljeni na spletni strani <http://društvo-veselenogice.si/>.

KORAK ZA PRIHODNOST VESELIH NOGIC

Omogočite jim možnost in priložnost za napredek!

ro ter razno opremo in pripomočke za otroke s posebnimi potrebami. Svoje delo smo nadaljevali tudi v okviru programa **Skupina za samopomoč**, kjer nudimo staršem informacije in psihološko oporo, jih spodbujamo k aktivnostim, rekreaciji in druženju, organiziramo strokovna predavanja. Na voljo smo jim osebno in/ali po telefonu 24 ur na dan, vse dni v letu. Udeležencem skupine je na voljo tudi sodelovanje v zaprti FB skupini, kjer si lahko brez zadržkov izmenjajo nasvete, izkušnje in mnenja. Uspešno smo nadaljevali tudi z izvajanjem projekta **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport »Spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje«**, kjer sodelujemo s štirimi konzorcijskimi partnerji.

V juniju 2019 smo že šestič zapored organizirali **dobrodelni tek Vesele nogice tečejo**, ki se ga vsako leto udeleži veliko družin z otroki s posebnimi potrebami, njihovih podpornikov in drugih ljubiteljev športa in rekreacije. Skupina staršev in otrok pod imenom »Vesele nogice tečejo« je bila aktivna tudi na drugih prireditvah po Sloveniji, tako tekih kot tudi drugih športnih in dobrodelnih dogodkih (Dobrodelni Ankarani, Dobrodelni Bled, 24 ur hoje okoli Gradiškega jezera ...).

V mesecu decembru 2019 pa smo, tako kot vsako leto, s pomočjo članov in prostovoljcev za naše najmlajše korenjake - otroke s posebnimi potrebami in njihove sorojence, pripravili prireditev z obiskom Božička in obdarovanjem. Prireditev nam je, kot vsako leto, pomagal sooblikovati tudi Vrtec Laško z lutkovno predstavo njihovih vzgojiteljic, potekala pa je v prostorih Podružnične šole Debno, ki nas vedno ter zelo prijazno sprejme in gosti. Priložnost za vodenje prireditve in nastop pa dobijo sorojenci oseb s posebnimi potrebami in tudi otroci s posebnimi potrebami, kar daje naši prireditvi še poseben značaj in pomen.

Naše poslanstvo tudi v letu 2020 temelji na dolgoročni pomoči in ne na premostitvenih, začasnih rešitvah. Skozi zgodovino je osebe s posebnimi potrebami in njihove družine spremljala stigma, ki jo z našimi aktivnostmi zmanjšujemo, pomagamo pri reševanju njihovih finančnih težav, skrbimo za njihovo vključevanje v družbo, spodbujamo napredek oseb s posebnimi potrebami in skrbimo za boljšo kakovost življenja tako oseb s posebnimi potrebami kot tudi njihovih svojcev.

Razumljivo je, da sistem zaradi kadrovske in finančne omejitve ne more reševati problematike teh oseb posamično kot bi si morda želeli, zato je delo nevladnih organizacij na tem področju izjemnega pomena, saj smo zaradi individualnega pristopa lahko povezovalni most med ranljivimi skupinami ter posameznimi institucijami in ministrstvi.

Nadaljevali bomo z vsemi že aktivnimi programi, jih še dodatno razvijali in bogatili. Edina stalnica v življenju so spremembe, zato se trudimo biti fleksibilni in naše programe sproti prilagajamo uporabnikom. Naš letošnji dobrodelni tek Vesele nogice tečejo pa načrtujemo že zelo kmalu, tekli bomo v nedeljo, 21. junija, ob 16.00. Že zdaj vabljeni, da se nam pridružite in tecite z nami za naše otroke! Dobimo se na parkirišču pred Kulturnim centrom Laško.

V prostorih društva redno izvajamo obravnave (fizioterapije in masaže), organiziramo skupinske in individualne vadbe, tako da pri nas ni nikoli dolgčas.

Eden izmed naših najnovejših programov pa je **TobAlkoStop** - program za zmanjševanje rabe tobačnih izdelkov in alkohola v družinah z osebami s posebnimi potrebami kot tudi med ostalimi. TobAlkoStop temelji na aktivnem pristopu reševanja te problematike. To pomeni, da bo naš koncept soustvarjalni. S sodelovanjem v tem procesu se bo posameznikov fokus usmeril v lastne vire moči in kompetence za skupno delo v sedanjosti za prihodnost, ki pelje k izboljšanju

situacije. Vključevali se bomo v različne delavnice joge, meditacije, masaže in pristope z različnimi izrazno ustvarjalnimi tehnikami, kot pomoč pri osveščanju, prepoznavanju svojih čustev in občutij. V pripravi je tudi spletna stran **TobAlkoStop**, kjer bo objavljen terminski koledar srečan skupin, individualnih pogovorov, koledar delavnic in predavanj, prav tako bomo objavljali zanimive članke na to temo.

Zavedamo se, da vsega tega, kar smo dosegli brez podpore in pomoči vseh vas ne bi zmogli. **Hvaležni in ponosni smo, da nam pri organizaciji in na prireditvah ter pri različnih akcijah pomagajo prostovoljke in prostovoljci društva, ki so v letu 2019 opravili kar 9.126 prostovoljnih ur.** Lokalna skupnost, ki nam je pripravljena vedno prisluhniti in vsa podjetja in posamezniki, ste tudi del našega uspeha. Skupaj smo uspešni in dosežemo več, zato iskrena hvala vsem in vsakemu posebej.

N. S. N. & I. P.

**VESELE NOGICE
TEČEJO ...**

tecite tudi VI!

v nedeljo, 21. junija, ob 16. uri
v Laškem

Tekli bomo na 800 in na 3.500 metrov.

Več na spletni strani www.drustvo-veselenogice.si in na telefonskih številkah 041/610-284 ali 070/342-112.

Prijava na spletni strani ali na dan dogodka med 16. in 17. uro

Kaj bomo delali?

- tekli
- zabavali
- družili
- ustvarjali
- delili nagrade
- UŽIVALI.

Donirate nam lahko tudi s poslanim sms sporočilom NOGICE ali NOGICES na številko 1919.

Pogoji sodelovanja so objavljeni na spletni strani društva.

TECITE ZASE IN ZA NAS.

Društvo GRACER

Sproščanje ob zvokih tibetanskih posod

V marcu nas je obiskal Matic Štorman. S seboj je prinesel posebne posode, ki prihajajo iz daljnih krajev. Povedal je, da je kar tri tedne z avtom potoval preko Indije, Tibeta in Kitajske. Te posode imajo prav poseben zvok in moč.

Moč in sposobnost umirjanja. Najprej nam je Matic dovolil, da smo si posode od bližje pogledali, jih potipali. Potem pa smo vzeli vsak svojo odejo, jo pognili na tla igralnice, nanjo legli in Matic je na te posode »zaigral«. Vsi smo prisluhnili in se neverjetno sprostiti. Matic nam je povedal, da so skovane iz kovin, vsaj sedmih če ne devetih. Od kovin in od velikosti posode je odvisen tudi zvok. Zvonko in Svetlano je naučil nanje igrati, da

nam bosta lahko na njih igrali vsak dan. Da, tudi mi jih imamo v vrtcu in verjetno prihajajo iz daljnih krajev.

Hvala Maticu!

Majhni in veliki iz vrtca Rečica ...

Čirule-čarule, hokus-pokus in mali raziskovalci

V vrtcu zelo radi sodelujemo. Zelo radi se družimo s prijatelji v svoji skupini in tudi s prijatelji iz sosednjih skupin. Večkrat skupaj kakšno ušpičimo, se igramo ali pa delimo nova znanja. Vzgojiteljice v oddelkih Zajci in Veverice rade posežemo po novih dejavnostih in ena od takih se je odvijala v času pusta.

Uvod v Čirule-čarule, hokus-pokus je bila pravljica J. Donaldsona, Bi se gnetli na tej metli? Nerodna čarovnica, sebičen maček in grozen zmaj vsako leto otroke navdušita. In njeno čaranje je ...

Morali smo poskusiti tudi sami. Čarati seveda. Tako smo se lotili skrivnosti gejzirja, vulkana, leta rakete, opazovanja zvoka, ustvarjanja statične elektrike, raziskovanja plovnosti predmetov, delanja mavrice in še in še.

Pri vsaki izvedbi poskusa smo najprej poskrbeli za varnost otrok. In za njihovo aktivno sodelovanje. Seveda smo poskuse izvajali več dni. Vsak dan dva ali tri. In bili smo zelo radovedni. Zelo ustvarjalni. Zelo vztrajni. In zelo uspešni.

Gejzir

Sicer naš gejzir ni bruhal v zrak paro in vrelo vodo, nam je pa omogočil opazovati mešanje vode v akvariju.

Steklenice z vročo vodo pomešano z jedilno barvo smo pripravile vzgojiteljice, akvarij so z mrzlo vodo napolnili otroci.

Najprej smo napolnjene steklenice zatesnili z lepilnim trakom, tako da se voda z barvo ni takoj pomešala. Seveda je ob opazovanju potekala razprava in napovedi, kaj se bo zgodilo, ko bomo v mrzlo vodo postavili steklenice. Najbolj zani-

miv komentar je bil, da bodo steklenice iz akvarija poskakale ven, kar se na srečo ni zgodilo.

Prav očarani smo opazovali mešanje obarvane vroče vode z mrzlo vodo.

Raketa

Vrvica, slamica, samolepilni trak, balon in ... raketa poleti v nebo. Vrvico smo pripeli pod strop in jo napeljali skozi slamico. Otrok je svoj balon napihnil, ob pomoči drugega otroka je balon prilepil z lepilnim trakom na slamico, napel vrvico in spustil balon, da je ob vzgonu zraka poletel pod strop.

Vztrajnost je obrodila sadove takoj, ko so ugotovili, kako morajo držati nezavezan balon, da ne »pobegne« in da potrebujejo pomoč prijatelja.

Otroci so poskus izvajali sami in bili zelo vztrajni.

Plovnost predmetov

Preverjanje plovnosti predmetov so otroci v parih opravili sami. Prejeli so vedro, ki so ga napolnili z vodo, škatlo z različnimi predmeti ter kos papirnate brisače, na katero so polagali mokre predmete. Vsak je imel pred sabo tabelo, v kateri je označeval plovnost predmeta (plava, ne plava).

Nekaterim smo priskočile na pomoč pri vpisovanju, večina otrok pa je delo opravila odlično.

V obeh oddelkih so otroci izvedli poskuse in bili nad njimi navdušeni. Kako vemo? Iz pogovorov v garderobi, na igrišču, v umivalnici. Saj veste, ko pristopiš h gruči otrok in pričakuješ, da so kaj »ušpičili«, a so le sredi debate, kako je letel balon, kako so lovili železne ribe, komu so lasje najvišje »štrleli« in kaj se je zgodilo z vulkanom. Bili so uspešni, zadovoljni in kar je najbolj pomembno, samostojni in sodelovalni.

Lep čarovniški pozdrav!

Otroci skupin Zajci in Veverice z Andrejo, Tanjo, Katjo in Natalijo.

Vrnili smo se v vrtec

Začel se je mesec marec. Tako kot vsa leta doslej, smo se v vrtcu pripravljali na nastop, ki naj bi ga izvedli za starše. Veselo smo prepevali, plesali in ustvarjali. Kmalu smo dobili priporočilo ravnateljice, da naj si res skrbno umivamo roke in skrbimo za higieno, ker se je virus, o katerem se je že veliko govorilo, ampak je bil tam nekje ... daleč ... na Kitajskem, pojavil tudi pri nas. Navodil smo se držali, a to ni bilo dovolj. Dvanajstega marca smo dobili obvestilo, da se s ponedeljkom vrtec začasno zapira. Mislili smo si, no ja, kakšna dva tedna, potem bomo pa znova skupaj. A ni bilo tako. Vrtec je bil zaprt devet tednov. Ta čas smo preživeli doma, v krogu svojih družin. Dočakali pa smo tudi 18. maj, ko so se vrata našega vrtca znova odprla. A vsi otroci se niso mog-

li vrniti nazaj, ker je število otrok omejeno. Prišli so le tisti, za katere starši niso imeli varstva, saj so se tudi oni morali vrniti nazaj na delo. Tako je v ponedeljek zjutraj, ko so starši pripeljali otroke, pritekla tudi kakšna solzica, me smo jih pričakale z objemi, nasmeha pa so tokrat prekrivale zaščitne maske. Z otroki smo se veliko pogovarjale in ugotovile, da otroci o korona virusu vedo že kar veliko,

nošenje mask jim tudi ni tuje. Seznanile smo jih z novimi pravili, ki sedaj veljajo v vrtcu. Sedeti moramo na primerni razdalji, otroci v vrtec ne smejo prinašati svojih igrač, vsa sredstva, s katerimi se otroci igrajo, je potrebno vsak dan oprati. Vsak otrok ima svoj lonček z barvicami in škarjami, ki si jih ne smejo med seboj menjavati. Naše delo tako poteka v manjših ustvarjalnih koticah. Otroci so z velikim razumevanjem sprejeli nova pravila in jih tudi upoštevajo. Strokovne delavke pa upamo in si želimo, da bi se življenje v vrtec vrnilo, da bi se v skupine lahko vključili vsi otroci in da bi zopet skupaj peli, plesali, ustvarjali in v vrtec povabili starše, da bi jim lahko pokazali, kaj vse že znamo in zmoremo.

*Lidija Škrobar, dipl. vzg.,
Vrtec Laško, enota Debro*

Vrtec Rimske Toplice v času posebnih razmer

V vrtcu Rimske Toplice smo se strokovne delavke potrudile, da je bilo to obdobje za otroke čim manj stresno. Izvajanje kurikuluma za vrtce je potekalo fleksibilno in v skladu s potrebami otrok ter trenutnim stanjem v oddelkih. Kurikulum se je načrtoval in izvajal tako, da je v največji meri pripomogel k ohranjanju varnega in zdravega okolja ter da je omogočal otrokom dobro počutje, saj otroci potrebujejo varno in stabilno okolje.

Kolikor se je dalo, smo dejavnosti izvajali na prostem. Hodili smo na pohode proti Kopitniku, Lurdu, na Rusko stezo, kjer smo z elementi gozdne pedagogike spoznavali naravo, se v njej sproščali z jogo za otroke, se igrali v potočku z mlinčki.

Stik z naravo ima za razvoj predšolskega otroka velik pomen. Pozitivne izkušnje z naravo v zgodnjem otroštvu so pogoj, da otrok lahko razvije odgovoren

odnos do okolja. Vrt je lahko prostor, ki otrokom omogoča doživljanje narave v njeni raznovrstnosti in spremenljivosti. Uredili smo visoko gredo na igrišču vrtca. Vanjo smo posadili in posejali različno zelenjavo in začimbe.

Velika površina dvorišča pred vrtcem je odlična za urjenje spretnosti v vožnji z različnimi vozili. Namen aktivnosti je bil spodbuditi otroke h gibanju v naravi, zdravemu načinu življenja, krepiti njihovo ravnotežje, koordinacijo. Otroci so

imeli na voljo skiroje, poganjalce, tricikle. Najbolj zanimive pa so bile stare kotalke, ki štejejo toliko let kot naš vrtec. Nanje smo že malo pozabili, a še vedno delujejo kot takrat, ko so se z njimi vozili še naši starši.

Narava nas je spodbudila tudi s cvetočim in dišečim bezgom, da smo nabrali cvetove in pripravili bezgov sirup. Otroci so spoznavali proces dela, postopek izdelave sirupa po receptu, se srečali z merjenjem količin, spoznavali kaj nastaja z mešanjem snovi.

Po dveh mesecih popolnega zaprtja vrtca je lepo spet slišati otroke, njihove korake, smeh, neskončna vprašanja ... pa čeprav z maskami, razkužili in razdaljo. Vrtec je spet odprl svoja vrata in vanj se je vrnilo življenje. Želimo pa si, da bi bilo pred nami mirnejše obdobje in da leto skupaj zaključimo v pozitivnem vzdušju.

Stanka Gaši

Hvala vsem

Za razliko od gospodarstva, kjer se obračuni delajo vsako koledarsko leto, imamo v šoli obračunsko obdobje, ki mu rečemo šolsko leto. Zato tudi svoje delo načrtujemo za obdobje šolskega leta. V dokumentu z delovno kratico LDN (letni delovni načrt) načrtujemo svoje delo znotraj posameznega šolskega leta. Tako LDN 2019/20 predvideva 189 šolskih dni v obdobju med 2. septembrom 2019 in 24. junijem 2020.

LDN niti na eni strani ne omenja izobraževanja na daljavo, ki se je nenadoma začelo 16. marca. Tega izraza do marca ni poznala niti osnovnošolska zakonodaja. Poznamo nekoliko podoben izraz šolanja na domu, o katerem je bilo že veliko govora, toda izobraževanje na domu se je pojavilo 16. marca 2020, ko je država, z Odlokom o prepovedi zbiranja ljudi, šole zaprla.

Prepričani, da je za učence najbolje, če se delovni proces ne prekine, smo kljub mnogim pomislekom začeli delati na da-

ljava. Popolnoma iz nič. Lahko rečem, da preudarno in umirjeno.

Sproti smo reševali težave s komunikacijo, najprej z učitelji in nato s starši ter z učenci. Z medsebojno pomočjo smo zaznavali in reševali težave. V začetnem obdobju smo se predvsem trudili navezati stike z vsemi in pri učenju pomagati predvsem tistim, ki imajo težave.

Moram priznati, da je bilo težko poiškati ustrezno ravnotežje pri gradivu, ki so ga učencem pošiljali učitelji na dom. Tudi komunikacija v kriznih časih ni enostavna. A vendar si upam trditi, da smo obdobje korone izkoristili v okviru možnega, celo nad mojimi pričakovanji. Preden smo se 3. junija 2020 vsi vrnili v šolo, smo z delom na daljavo opravili 51 šolskih dni, kar predstavlja več kot četrtino šolskega leta.

Zahvala za to, da smo izobraževanje na daljavo uspešno izvedli, gre vsem, ki ste pri tem sodelovali. Na četrti strani LDN boste našli zapisano tudi vizijo šole: »Znanje, strpnost, kakovost, sodelovanje.« Štiri besede, ki v veliki meri simbolizirajo naše delo v obdobju izobraževanja na domu. Dejal bi, da smo s pomočjo tehnologije in predvsem s sodelovanjem in strpnostjo dosegli dovolj kakovostno izobraževanje na daljavo, ki pomeni tudi ustrezno znanje pri učencih.

Zato se res od srca zahvaljujem vsem, ki predstavljate pedagoški trikotnik. Stranice so tako enako pomembne, da se bom zahvalil kar po abecednem vrstnem redu.

Hvala staršem! V svojem in v imenu ostalih strokovnih delavcev šole se vam najlepše zahvaljujem za opravljeno delo na domu.

Hvala učencem! Verjamem v vas in vem, da ste se tudi v tem času potrudili v skladu s svojimi zmožnostmi. Upam, da je bil ta čas tudi čas za učenje česa drugačnega, kar vam bo koristilo na življenjski poti.

Hvala učiteljem! Brez vaše srčnosti in zavzetosti za učence nam ne bi uspelo. Zato sem ponosen na kolektiv, ki ga vodim.

Naj proti koncu še zapišem, da izobraževanje na daljavo ni ustrezen nadomestek za delo v šoli. Zato si želim, da se izobraževanje na domu ne bi več ponovilo. Zato ob tej priložnosti naprošam vse, da upoštevate omejitve, ki jih predpisuje zdravstvena stroka.

Vsem v šoli želim ob koncu predvsem prijeten zaključek tega nenavadnega šolskega leta. In predvsem – ostanite zdravi.

Marko Sajko,
ravnatelj OŠ Primoža Trubarja Laško

Po epidemiji ponovno v šoli

16. marca 2020 smo bili postavljeni v novo resničnost, ki jo je narekoval in obvladoval novi koronavirus. Skoraj dnevno smo se soočali z vedno več ukrepi, omejitvami in prilagoditvami zaradi razglašene epidemije. Med ukrepi je bilo tudi zaprtje šol in skoraj čez noč smo bili učenci, starši in učitelji postavljeni pred dejstvo, da bo pouk potekal na daljavo.

Spomnim se, da sta bila prvi in drugi teden t. i. karantene in pouka na daljavo zame najtežja, saj sem se ukvarjala z vprašanji, ki jim ni bilo konca: kako učencem čim bolj olajšati učenje na daljavo, kako jim posredovati natančna navodila, ali od učencev zahtevam preveč glede na trenutne razmere, koliko so učenci računalniško pismeni, koliko jim je dostopna tehnologija, ali in koliko zmorejo narediti ... Na marsikatero vprašanje nisem poznala odgovora. Po priporočilu vodstva šole sem pošiljala vsa navodila za pouk razredničarkam mojih učnih skupin, ki so posredovale gradivo in informacije učencem. Vsak dan so bili mediji polni, včasih nasprotujočih si, informacij o možnostih širjenja okužb z virusom, o žariščih

okužb, o obolelih in umrlih zaradi Covid-19 ipd. Upanje, da bomo po dveh tednih zopet v šoli, je bilo manjše iz dneva v dan. Začela sem dobivati sporočila učencev po elektronski pošti, v katerih so mi pošiljali fotografije zapisov v zvezkih in rešenih straneh v delovnih zvezkih, besedila, ki so jih napisali po branju književnih besedil v berilu. Vsakega sporočila posebej sem bila vesela in trudila sem se, da sem učencem odgovarjala spodbudno, jih pohvalila za trud, dobro opravljene naloge, jim zaželela vse dobro.

Pouk na daljavo se je zaradi epidemiološkega stanja v državi podaljšal še za nekaj tednov. Zdi se mi, da sem se po dveh tednih malo umirila. Skušala sem še bolj premišljeno izbirati teme oziroma učno snov, naloge in količino nalog, ki sem jih pošiljala učencem. Ti so bili večinoma odzivni in so delali sproti. Spodbujala sem jih, naj pošljejo kakšna vprašanja o učni snovi, svoja mnenja, predloge. Občasno me je presenetilo in ganilo kakšno sporočilo, npr. »Učiteljica, pogrešam vas. Komaj čakam, da se vidimo v šoli.« (Ana) ali »Čisto sem pozabila na vas. Vse to mi je nekako novo kot tudi drugim sošolcem in moram priznati, da si že res

želim nazaj v šolo. Res, ne morem verjeti, da sem šele zdaj spoznala, da v šoli niti ni tako hudo.« (Julija) Ob takšnih sporočilih sem si še posebej zaželela, da bi se epidemija hitro končala in bi se vrnili v življenje, ki bo vsaj podobno tistemu pred 16. marcem. Posebna učna ura je bila za učence 6. in 7. razreda 15. maja, ki smo jo organizirali v sodelovanju z Gledališčem Koper in gledališkim igralcem Rokom Matkom preko video aplikacije Zoom. V tej učni uri so spoznali gledališke poklice. To je bila za učence in učiteljice zelo prijetna izkušnja, kar so dokazali tudi komentarji učencev.

V začetku maja se je v javnosti vedno več govorilo o postopnem odpiranju šol, najprej za učence 1. triletja in nato še za devetošolce. Zdelo se mi je, da se informacije zelo hitro spreminjajo in prav tako mnenja ljudi o napovedanem odpiranju šol in postopnem vračanju učencev. 18. maja 2020 so se tako v šolo pod posebnimi pogoji vrnili učenci 1., 2. in 3. razreda. Ker je bilo zaradi delitve oddelkov v skupine potrebnih več učiteljev, sem za en teden postala učiteljica v podaljšanem bivanju za 2. razred in hkrati učiteljica na daljavo za učence 7., 8. in 9. razreda. To je

bila zelo zanimiva izkušnja. V dopoldanskem času sem vsak dan opravila pouk na daljavo: pripravljala učno gradivo in rešitve, pregledovala poslane naloge in si dopisovala z učenci. Ob 11.45 sem morala biti v šoli, kjer sem učence svoje skupine počakala, da so pojedli kosilo. Nato smo odšli za eno uro v učilnico, kjer so gledali risanke, se igrali pantomimo, igrico »dan – noč« ali »leti, leti ...«, si pripovedovali zgodbe. Ker je bilo cel teden lepo vreme, smo ga izkoristili in smo od 13. do 15. ure, ko je odšla domov zadnja učenka, uživali na dvorišču pred šolo; učenci so se igrali skrivalnice, ristanc, se lovili ... Pri vseh dejavnostih je bilo potrebno upoštevati priporočila NIJZ oz. vodstva šole o higieni in ravnanju v šol-

skem prostoru. To je bila zame neprijetna senca ob vrnitvi v službo. Ko se je teden iztekal, smo učitelji dobili korona urnike in navodila za pouk v 9. razredu. Devedetošolci so se v šolo vrnili 25. 5. 2020, seveda ob upoštevanju priporočil o higieni, varnostni razdalji, zadrževanju skupin v učilnicah ... Nov teden, nova izkušnja in malo drugačen način dela. Ob poučevanju učne skupine 9. razreda v šoli, ko sem učencem podajala učno snov z masko na obrazu, sem bila še vedno učiteljica na daljavo za učence 7. in 8. razreda. Vsak dan sem po opravljeni uri z devetošolci pripravljala učno gradivo, pregledovala poslane naloge in si dopisovala z učenci ... Po enajstih tednih pouka na daljavo so se v šolo vrnili tudi učenci ostalih razre-

dov. Urniki morajo biti prilagojeni zahtevam, priporočilom, še vedno je potrebno upoštevati priporočila o higieni, varnostni razdalji ...

Skoraj tri mesece po zaprtju šol je ponovno omogočeno obiskovanje pouka učencem vseh razredov. Za nami je čas izrednih okoliščin, spopadanja s takšnimi in drugačnimi problemi in izzivi. Do konca res posebnega šolskega leta ostajajo še trije tedni in nato sledijo zaslužene počitnice. Upam in želim, da smo pridobili izkušnje in spoznanja, ki so nas na nek način obogatili in opogumili za pot naprej.

Lidija Toplišek

Zeleni Jurij premagal koronavirus

Zeleni Jurij je glasnik pomladi, zelenja in nove rasti. Vsako leto smo v Jurija oblekli fanta višje postave, ki je bil dovolj močan, da je lahko nosil koš, odet v bršljan in bukovino. Nato se je v spremstvu pastiric in pastirjev ter ob glasnem spremstvu rogov in piščali odpravil po laških ulicah.

Med potjo smo se večkrat ustavili in s pesmijo »Zelenga Jurja vodimo« prosili za jajca in »špeh«. Večje kot je bilo darilo, večkrat je Jurij v zahvalo poskočil. Zaključek je bil na občinskem dvorišču, kjer smo izbirali najdaljši in najglasnejši rog ter zaplesali pastirske igre. Jurjevanje smo organizirali ob pomoči Etno odbora pri Zvezi Možnar.

Letos nas je presenetila karantena. Pouk je tudi 24. aprila potekal na daljavo in šola je bila prazna. Prepričani smo bili, da letos ne bomo jurjevali. Nato se je pojavila ideja, ki se je razvijala in 31. Jurjevanje je za nami. S pomočjo staršev, starih staršev, tet, stricov, bratov in sester nam je uspelo izpeljati jurjevanje na

daljavo. Jurjevali so vsi učenci matične šole in vseh podružnic od 1. do 5. razreda.

Učenci so dobili navodila in se doma učili pastirskih pesmi in plesov, nekaj smo se jih učili tudi že v šoli. Izdelovali so rogove, piščali, »prdce« in venčke. Učiteljice so jim poslale navodila, kako izvesti jurjevanje. Oblekli so pastirske obleke, plesali in peli. Dan se je začel s tradicionalno pastirsko jedjo cvrtnjakom (pečena umešana jajca), ob 11. uri smo na balkonih, terasah zapeli Jurijevo pesem in pastirji so zatrobili.

Nekateri so jurjevali prvič. Da bi se tudi ostali spomnili, kako poteka in kakšen običaj je to, smo v sodelovanju z ekipo Šmocla pripravili filmčke. Učenci so si lahko ogledali predstavitev izdelave rogov, piščali in »prdcev«, venčkov ter Jurijeve obleke.

Odziv je bil odličen. Učiteljice so prejele ogromno slikovnega, glasbenega in pisnega materiala, ki smo ga pridno objavljali na spletni stani šole in Facebooku.

Hvala vsem za pomoč pri izvedbi tega dogodka, ki je del naše zgodovine in prikaz življenja nekoč. Dokazali smo, da zmoremo veliko in še več.

Petra Velikonja

Nekaj misli otrok ...

Neli Ela, 5.a razred MŠ:

Danes je Jurjevo – praznik pomladi. Zjutraj, ko sem vstala, sem si za zajtrk naredila cvrtnjak. Na bližnjem travniku sem nabrala rože in si spletla venček. Oblekla sem se v narodno nošo, si nadela venček in na balkonu zapela Jurjevo pesem. S sosednjega balkona sem zaslišala piskanje in trobljenje rogov ter piščali.

Če je na Jurjevo sončno, toplo – trta bogato rodila bo. Upam, da bo tudi letos tako.

Lina, 5.a razred MŠ:

Jurjevanje je stara, izvorna in narodopisna posebnost mojega kraja. Pri pripravi in izvedbi te šege sodelujemo že vrsto let tudi učenci OŠ Primoža Trubarja Laško.

Vsako leto smo z veseljem Zelenega Jurija pospremili po ulicah našega mesta. Fantje s klobuki na glavah in deklice z venčki ter s polnimi košarami šopkov smo polepšali dan vsem udeležencem prireditve. Žal letos ni bilo tako. Zaradi razmer, razglašanih v državi, ki jih je povzročila epidemija Covida-19, so ulice naše-

Benjamin Lončar

Ela Maček

ga mesta samevale v tišini brez otroškega veselja. Vsak zase, v svojih domovih, smo se po najboljših močeh potrudili s svojimi prispevki v obliki fotografij in posnetkov pesmi ta dan narediti vseeno poseben. In takšen je zame tudi bil.

Za zajtrk sem si privoščila cvrtnjak, ki je značilna jed za jurjevo. Z zanimanjem sem si ogledala film o izdelavi Zelenega Jurija. Naredila sem lep venček, pela pesmi in plesala. Ob 11. uri sem v upanju, da se bomo s sošolci in prijatelji kmalu spet objeli, na našem balkonu zapela Jurjevo pesem.

Jakob, 5.a razred MŠ:

Ko sem se zjutraj zbudil, sem pojedel slasten zajtrk. Nato sem šel ven in začel

Matic Degen

prepevati ter plesati. Ob 11. uri sem šel na teraso in začel trobiti. Ta dan mi ni bil preveč všeč, ker sem zelo pogrešal prijatelje.

Neža, 5.a razred MŠ Laško:

Letos je zame prav težko leto, saj smo jurjevali kar doma. A to še ne pomeni, da je konec sveta, saj se da jurjevanje prav tako izvesti. Vesela sem bila, ko sem izvedela, da bomo jurjevali, kljub temu da smo doma. Bilo mi je zelo všeč.

Klara, 5.a razred PŠ Debro:

Letos smo jurjevali kar doma. Pela sem pesmi, plesala, nabirala rože, izdelovala šopke in piskala. Čeprav je bilo zabavno, je lepše, ko gremo skupaj po laških ulicah v spremstvu Zelenega Jurija.

Matic, 5.a razred PŠ Debro:

Zjutraj sem naredil cvrtnjak. Najprej sem si pripravil vse sestavine in pripomočke. Ponev sem dal na štedilnik in vanjo maslo. V kozarcu sem zmešal jajca in jih dal v ponev. Ko so se spekla na eni strani, sem jih obrnil. Nato sem jih s kuhalnico zdrobil. Malo sem jih posolil ter dal na krožnik. Zraven sem postregel kruh. Moj bratec Matija me je zelo pohvalil. Cvrtnjak je bil res odličen.

Ela, 5.a razred PŠ Debro:

V petek, 24. aprila 2020, smo imeli jurjevanje doma. Za zajtrk sem imela cvrtnjak z ocvirki. Bil je zelo dober. Mamica je meni in moji sestri naredila kitke. Na travniku smo nabrale ivanjščice, spominčice, dežen, travniško kaduljo in druge rože za šopke in venčka. Venček mi je pomagala narediti mamica. Preoblekli sva se v pastirici. Ob 10.30 smo imeli srečanje z razredničarko. Ob 11.00 sva šli s sestrico ven, kjer sva zapeli in zaplesali. Tudi jurjevanje doma je bilo zabavno.

Sara, 5.a razred PŠ Debro:

V gozdu smo nabrali les za izdelavo rogov in piščalke. Ati mi je naredil prvi rog, drugega sem naredila sama. Pri izdelavi piščalke mi je pomagala mami. Šla sem po travniku in pela pesmi, ki smo se jih učili. Zaplesala sem ples Ob bistrem potoku je mlin.

Tereza, 5.a razred PŠ Debro:

Letos smo jurjevali s pomočjo računalnika in aplikacije Zoom. Za zajtrk sem si spekla slasten cvrtnjak. Preoblekla sem se v obleko in odšla ven ter trobila na rog. Zapela sem tudi nekaj pesmi. Letošnje jurjevanje si bomo verjetno vsi zapomnili.

Hanna-Mia, PŠ Šentrupert:

Pripravila sem se tako, da sem naredila venček, rog, pela sem pesmice in plesala rašplo. Naredila sem še obleko iz bršljanovih vej, kot jo ima Zeleni Jurij, in venček iz bršljana. Zjutraj sem pripravila zajtrk iz jajčk – cvrtnjak s prilogo iz zelenjave.

Nika Knez

ČRKE

Črke so v abecedi.
Kakšno srečo smo imeli,
da jih lahko
povezujemo v povedi!

Dolge, kratke in z obliko,
vse imajo razliko.
Skupaj tvorijo lepe besede,
odlična besedila.
Pisanje, branje, črkovanje,
so šolska vsakdanja opravila.

Črke so vedno urejene,
v abecedi nikoli podvojene.

Brina Frangež, 11 let

Kulturno-umetniško delovanje šole v času pouka na daljavo

Čas pandemije je letos povsem spremenil naš način življenja. Prav tako tudi delovanje šole OŠ Antona Aškerc Rimске Toplice. Vseeno pa smo učitelji in učenci poskrbeli, da se je v tem času realiziralo veliko vsebin, ki so na prvi pogled izgledale neizvedljive.

Najodmevnejše je bilo zagotovo delovanje šolskega banda AART pod vodstvom mentorice in zborovodkinje šole gospe Alenke Štigl. V začetku marca se je šolski band intenzivno začel pripravljati na Vseslovensko srečanje šolskih glasbenih skupin, toda zaradi nastale situacije se je ta projekt nekako končal. Ostali smo vsak na svojem domu. V aprilu pa se je porodila ideja, da projekt vseeno izpeljemo do konca, in sicer na daljavo.

Vsak član banda je z mobilnim telefonom posnel svoj instrumentalni del, k sodelovanju pa so bili povabljeni še člani MPZ Žarek. Skupaj so posneli pesem *Tam, kjer sem doma*, s katero so se prijavi in sodelovali tudi na 14. mednarodnem festivalu »Igraj se z mano«. Še en posnetek, *Milion reasons*, pa je izvedel samo band AART. Za montažo in video produkcijo obeh pesmi je poskrbela učiteljica Jasmina Oblak.

Ob zaključku korona šole pa je nastal še en video posnetek. Tudi tokrat so pevci doma posneli svoj glas, posamezne posnetke pa je v celoto zmontiral učitelj Blaž Guzej. S pesmijo *Ne čakaj na maj* so zaključili čas korona šole in se z velikim veseljem in pričakovanjem znova vrnil v šolske klopi med sošolce, prijatelje in učitelje.

Ponovno so dokazali, da je glasba brezmejna. Z njo so se, kljub pandemiji, povezali na daljavo in naredili skupni projekt. Če se ne bi znašli v takšni situaciji, verjetno ta projekt še nekaj časa ne bi zaživel v takšni obliki.

Učenci so navduševali tudi z likovnimi izdelki. Pod vodstvom učiteljice Nine Tuš so se morali hitro prilagoditi na nov način dela v času epidemije. To je bil poseben izziv, saj je večina likovnih materialov in pripomočkov ostala v šoli. Likovne naloge so bile zastavljene tako, da so lahko učenci uporabili materiale, ki so jih našli doma. Nastali so zelo zanimivi in domiselni izdelki. Prednost tega časa je bila, da so imeli učenci na voljo več časa za ustvarjanje.

Likovna razstava, ki je tokrat ni bilo mogoče postaviti na šoli, je objavljena v spletni galeriji naše šole.

Nenazadnje pa so učenci v tem času tudi veliko brali. Da so knjige eno naših največjih bogastev in da nam branje odkriva nove svetove, učence učimo vsak dan in jih spodbujamo k branju. Vsako leto se učenci naše šole zelo veselijo noči branja, ki jo organiziramo ob svetovnem dnevu knjige ob koncu aprila.

Knjižničarke Špela Mišmaš, Janja Holcer in Karmen Keše smo se odločile, da jo izvedemo tudi letos, pa čeprav na daljavo. In prvi počitniški vikend ni bil namenjen le temu, da učenci niso počeli nič, pač pa navdušeni bralci

niso pozabili na knjige. Nekateri so se odločili, da z njimi (s knjigami) in nami (prek spleta ali v mislih) preživijo (in prebedijo) noč branja na daljavo. Nekateri so svoje bralne dogodivščine delili s knjižničarkami. Drugi so se med seboj povezali na daljavo in si ustvarili tako vzdušje kot v šoli.

Z velikim veseljem smo nato knjižničarke prebirale vtise in priporočila za branje. Navdušene smo klikale na povezave o knjigah, ki so jih učenci pripeli. Zbrale smo vtise in s pomočjo nočnih bralcev pripravile virtualno razstavo prebranih knjig, ki jo najdete na naši spletni strani.

Vse mentorice lahko s ponosom rečemo, da so učenci v tem času izkazali ustvarjalnost, veliko svojih talentov, sposobnosti ter vrednot. Tudi čas pouka na daljavo nas je obogatil z izkušnjami in dogodki, ki jih sicer ne bi doživeli!

Mentorice

Z glasbo in plesom proti virusu

V šolski kroniki bo za šolsko leto 2019/20 pisalo med drugim tudi:

tako kot v vseh šolah po Sloveniji se je tudi v glasbeni šoli 13. marca 2020 ustavil glasbeno-plesni vrvež naših učencev, utihnili so instrumenti, zaprla so se vrata šole. Odpovedali smo vse nastope in koncerte ter dogodke ob praznovanju obeh enot, tako v Laškem kot v Radečah. Iz začetne negotovosti, kako naprej, pa smo se učinkovito organizirali in že v drugem tednu po razglasitvi epidemije začeli poučevati na daljavo. Poučevanja

na daljavo si nismo nikoli predstavljali, še posebej, ker naše delo zahteva tudi fizično bližino in kontakt. Sedaj pa ugotovljamo, da je bila za vse nas to velika preizkušnja in da bomo pozitivne izkušnje lahko koristno uporabljali in nadgrajevali pri pedagoškem delu v prihodnje. 18. maja 2020 smo se začeli vračati v šolske klopi, najprej je bilo to 316 učencev instrumentov v obeh enotah, nato pa so se sprostiti ukrepi tudi za skupinski pouk, še posebej za programa plesna pripravnica in sodobni ples ter predmeta nauk o glasbi in solfeggio.

Vsi naši učenci so imeli doma potrebno računalniško opremo ter tako preko različnih komunikacijskih aplikacij uspešno muzicirali, peli in plesali. Učitelji so tedensko poročali, da učenci napredujejo, vsak po svojih najboljših močeh in po svojih zmogljivostih. Poleg poučevanja so učitelji spodbudili učence, da so pripravili „on line“ nastope, tako da so se med seboj tudi videli in poslušali. Učenci in učitelji so ustvarili tudi različne videe, ki bodo ostali v spomin na delo na daljavo. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi staršem, ki so nam pomagali, da je delo potekalo nemoteno in tako postali nepogrešljivi pedagogi na drugi strani komunikacijske linije.

Virus je spremenil naš pogled na svet in njegovo dojetje, zato je pomembno, da v prihodnje vsak zase razmisli, kako bo vstopal v šolski prostor in ob tem poskrbel za svojo varnost in varnost drugih, ker bomo le tako premagali virus in se vrnili v ustaljene tirnice našega življenja. Želimo vam prijetne in zdrave počitniške dni.

Rosana Jakšič, ravnateljica in kolektiv GŠ Laško-Radeče

Portret – Jurij Šuhel

FILMOFIL, KI OBOŽUJE SPEKTAKLE

Ko smo Jurija Šuhla vprašali, kaj počne v prostem času, je bil njegov odgovor skorajda pričakovan: »Delam. Le da na eni strani delam stvari, ki so nervozne, težavne in je treba malo stisniti zobe, na drugi strani pa je delo s Strojmachine, ki je kreativno in me sprošča.« Kdor Jurija pozna, ve, da je vedno v pogonu in vedno pripravljen pomagati. Tudi njegov telefon je precej obremenjen. »Ne vem, če se mi je v zadnjih štirih letih zgodilo, razen zdaj v času koronavirusa, da mi telefon ni cel dan zvonil.«

Jurij Šuhel je glasbenik, umetnik, izdelovalec instrumentov, snemalec, montažer, organizator dogodkov, mentor prostovoljcem programa Erasmus plus ... Skoraj zagotovo smo kakšno dejavnost pozabili omeniti. »Recimo, da sem neke vrste multipraktik,« se opisuje. A v prvi vrsti je Laščan z velikim L-jem. »S srcem in dušo sem pravi Laščan in za lokalno skupnost mi ni vseeno. Dokler bom imel možnost in priložnost, bom za Laško skušal delati vse, kar le lahko na področju kulture, umetnosti in prostora dejavnosti.«

Samostojen je postal že v zgodnji mladosti. »Od 15. leta dalje praktično živim svoje življenje.« Že s 13. leti je dobil svoje prve natakarske izkušnje v Gostilni Šuhel, v srednješolskih letih je v popoldanskih urah v Celju prodajal Salomonov oglasnik – spominja se, da jih je na dan prodal 24 –, podobno je v Ljubljani pro-

dajal jutrišnje Delo. »Za tiste čase je bil to fenomen, ko smo se individualno dogovorili s tiskarji, da so nam dali nekaj teh časnikov, ki naj bi izšli naslednji dan ob 8. uri. Na lokaciji od Bavarskega dvora do hotela Slon sem prodajal kot norec do 22.30, potem pa so se gostilne že zapirale. Ena izmed mojih rednih strank je bil Ciril Zlobec. Vedno sem ga počakal na križišču pred Figovcem. Točno ob 22. uri se je pripeljal, čez okno predaja Dela in strogo tudi tringtelt.«

Z 18 leti je odprl obrt, kjer se je ukvarjal z izdelovanjem plastičnih izdelkov, vendar jo je tri leta kasneje zaprl, delal je v nepremičninski agenciji, prodajal stanovanja in avtomobile, tudi cigarete, opravljal razna fizična dela, delal kot natakar (tudi v gostilnah v Laškem), organiziral kresovanja na laškem gradu ... Nekoč je prevzel tudi scenografijo za Miss Universe v Narodnem domu v Mariboru, kar opisuje kot odlično izkušnjo. »To je bila takrat zame dobra šola, ker na podlagi tega dogodka sem si upal delati tudi malo večje spektakle.«

Spektakel

In verjetno danes ni Laščana, ki se ne bi spominjal dveh spektaklov, ali o njiju vsaj slišal, ki jih je Jurij s takratno zasedbo The Stroj postavil v Laškem. »Imam eno bolezen – reče se ji megalomanija.« Razlaga, da je nor na spektakle, na »nevidene dogodke«. Spektakla, kot sta bila koncert v laškem kamnolomu in na strehi sladarnе Pivovarne Laško, sta danes verjetno neponovljiva – varnostni ukrepi in mehanizmi v Sloveniji so se namreč močno zaostri. »Mislim, da nikoli več ne bo možno zliti 500 litrov bencina v kamnolomu v bližino publike in da je nemogoče, da bi mi kdo še kdaj dovolil, da bi par ton železja in naše tolkaliste postavil

na 42 visoko streho sladarnе,« pojasnjuje Jurij. Koncert na strehi sladarnе, ki se je zgodil v sklopu prireditve Pivo in cvetje, si je ogledalo 60.000 ljudi in še danes velja za enega najbolj obiskanih dogodkov omenjene prireditve. Zvok in ritem tolkal je takrat napolnil vse koticke mesta, k čemur je pripomoglo tudi 80 kW ozvočenje. Bilo je tako glasno, da sta počili dve okni. »Želel sem uporabiti tako močno ozvočenje, kot ga je imela zasedba Pink Floyd v Benetkah, kjer so takrat pokala okna in to sem hotel doseči tudi v Laškem. Ko so me iz STIK-a o tem obvestili, sem z navdušenjem povedal, da ta strošek z veseljem plačam sam.«

ŠMOCL

Pred približno 12 leti je postal gonilna sila društva ŠMOCL, ki je bilo takrat v precej slabi finančni kondiciji. »Mislim, da tudi ni imelo neke moralne podpore s strani lokalne skupnosti, stvari so bile precej nejasne, sploh kar se tiče dejavnosti. Poudariti moram, da smo takrat s posamezniki iz društva, med njimi so bili Rok Remic, Jonas Lesjak, Domen Trkulja, Tomaž Gorišek, Jana Kumberger, Anja Klinar in drugi, ki so tri do štiri leta verjeli v društvo, odplačevali kredite in nastavili program dejavnosti,« pojasnjuje Jurij. Pri tem so razmišljali, kaj v Laškem pogrešajo in česa ne prakticirajo druga društva.

Društvo že od nekdaj slovi po alternativni sceni in to zastavo nosijo še danes, saj so v Sloveniji znani po dobrih in kvalitetnih hard core, punk in metal koncertih. Sploh Metaljot Raspaljot, ki se v zadnjih letih odvija na prostem v centru Laškega, je po svoje fenomen. Tovrstni koncerti se v tujini in Sloveniji izvajajo na prostem v naravi, daleč od mest, kaj šele v središču mesta, razlaga Jurij. »Tudi

obiskovalci, ki so prišli iz tujine, so presenečeni.«

Hkrati so člani društva v svoje razmišljanje vključili tudi najmlajše občane. Obudili so pozabljeni otroški festival Pisani balon, ki bi ravno letos obeležil svoj prvi okrogli jubilej – mogoče se pa kakšen ukrep ravno toliko sprosti, da bodo po Laškem tudi to poletje ponovno lebdele pisani baloni ... Vsekakor boste pravočasno obveščeni, ali bo festival izveden in v kakšni obliki.

Pozabili niso niti na mladino in navsezadnje na vse generacije občanov. Tako je nastal Otroški center Kino Laško. Jurij pojasnjuje, da je bila več kot 20 let njegova velika želja obnovitev prostorov bivšega kina v mestu. »Vedel sem, da ti prostori samevajo in da so v privatni lasti in še danes sem hvaležen Bošku Šrotu, da je bil takrat na pobudo občine pripravljen ta objekt prodati nazaj lokalni skupnosti.« V obnovo so mnogo prostovoljnih ur in truda vložili sami člani društva, zaključna dela so nato prepustili izvajalcem in podizvajalcem. »Mislim, da je bila to velika pridobitev tako za Laško kot za društvo, namreč prostori pod občino preprosto niso nikoli bili primerni za otroke in otroške dejavnosti.« Danes je Kino, kot ga mnogi še vedno imenujemo, večnamenski prostor – je dnevni center za drugo in tretjo triado osnovnošolcev, v njem se v popoldanskem (in večernem) času odvijajo predavanja, manjši koncerti, video projekcije, konference, joga, pilates, vaje pevskih zborov, prostor je odličen za izvajanje otroških rojstnodnevnih praznovanj ...

Na stari kino Jurija vežejo spomini še iz zgodnje mladosti, ko je začel spoznavati filmsko industrijo in se navdušil nad filmi. »Ko sem bil star 14 let, sem v bivšem kinu vrtel filme – treba je bilo vrteti zabav-

ne filme in filme za odrasle. In že takrat sem se zaljubil v film – očitno je bil to prvi kontakt in ljubezenska naveza s filmom in še danes sem filmofil.« Najraje poseže po umetniških in avantgardnih filmih. Eden njegovih najljubših filmov je Fitzcarraldo režiserja Wernerja Herzoga, blizu so mu tudi filmi Andreja Tarkovskega in Akire Kurosawa. »Ko se je kino zaprl, smo na malem šolskem igrišču organizirali demonstracije z naslov »Kam naj se dam«, kjer so dogodek glasbeno podprli *It's not for Sale in Daddy's Pudding*, ampak takrat smo bili presmrkavi in očitno še ne dovolj odrasli, da bi razumeli ostale težnje določenih posameznikov, ki so takrat imeli *apetite po kinu*.

Filmi in multimedija pa so Jurija pripeljali do novega projekta, multimedijnega centra TV Laško, ki deluje v sklopu

društva ŠMOCL in katerega namen ni le aktualno poročanje o dogajanju v občini, ampak mladim nudi tudi možnost pridobivanja potrebnih izkušenj na področju avdio in video produkcije. »Danes živimo v svetu, kjer je šola izjemno pomembna, še bolj pa izkušnje. Mislim, da so največje kvalitete, ki jih danes išče vsako podjetje, odgovornost, izkušnje in želja,« razmišlja Jurij. V društvu imajo posluh za mlade, ki potrebujejo pomoč na raznih področjih, naj bo to prostor za vaje, investicija za nabavo instrumenta ali le želja po druženju in nabiranju izkušenj. Hkrati sodelujejo in se povezujejo z drugimi društvi, podobnimi kulturnimi organizacijami in lokalno skupnostjo. Desetletje trdega dela in dokazovanja društva ni ostalo neopaženo – navsezadnje člani društva zagotavljajo tehnično pomoč na marsikateri prireditvi, ne samo v mestu, ampak tudi v drugih krajevnih skupnostih.

Neopaženo ni ostalo Jurijevo delo in njegovo dolgoletno delovanje na družbenem in družabnem področju v kraju. Leta 2016 je namreč prejel bronasti grb Občine Laško. »Moram priznati, da sem bil počaščen. Vedno pridejo časi, ko po nekem dolgem obdobju dela nastanejo tiste črne misli, ko se pri vseh teh tegobah in težavah, s katerimi se spopadaš, sprašuješ, zakaj to jaz sploh delam. V takih trenutkih takšna nagrada to odtehta in vidiš, da te lokalna ali širša skupnost priznava in spoštuje. Meni je spoštovanje pomembno.«

Med intervjujem je k mizi prisledlo več članov društva in čeprav je med njimi starostna razlika tudi 10 ali celo 20 let, med pogovorom tega ni čutiti. Enega izmed njih je Jurij sploh prvič povprašal o nje-

govi starosti. »Tu dobim kurjo kožo, da se lahko kljub starostni razliki normalno pogovarjava. Nikoli nisem od nobenega člana zahteval, da se z mano pogovarja kot s starejšim. Bistvo je, da pride za mizo in se lahko pogovarjava. Mene zanima samo, kaj si želiš, kaj te zanima, kako ti lahko pomagamo in kako boš ti pomagal nam.«

Idej in kreativnosti Juriju ne zmanjka in verjamemo, da jih bo v prihodnosti še kar nekaj potegnili iz rokava, a ene želje ne skriva – hostel. Že več let skuša opozoriti, da hostel v Laškem ni le želja, temveč nuja, saj smo ena redkih (turističnih) občin, ki tovrstne nastanitve še nimamo.

Strojmachine

»Strojmachine je v mojem življenju ventil, kjer se lahko sprostim kreativno, glasbeno in izvedbeno na način, kot si ga želim. Bend je ventil, preko katerega lahko sproščam stres in težave. Je kot peskovnik, kjer se lahko igram in kjer so možnosti neomejene.« Trudi se, da še vedno premika meje, kjer jih lahko. Že več kot 10 let zapored so nepogrešljivi del Ljubljanskega maratona, kjer s ptičje perspektive, na hidravlični strehi par metrov nad progo, spodbujajo in dajejo tempo tekačem, ki na startu stečejo skozi zvočni zid hrupa in ritma.

Kot pri ostalih kulturnikih je tudi pri Strojmachine prihodnost negotova, saj so bili zaradi koronavirusa primorani odpo-

vedati več koncertov. Trenutno je njihova gonilna sila izdaja plošče, ki jo želijo izdati v prihodnjem mesecu in ki bo, glede na pretekla dela, po Jurijevih besedah čisti presežek.

V tolkalni zasedbi, ki šteje 10 in več članov, mora vladati hierarhija, pravi Jurij in dodaja, da si naloge porazdelijo in se tega tudi držijo. Njegova naloga je tako že od nekdaj organizacija koncertov in izdelava instrumentov. Pohvali se z izdelavo orgel, ki se napajajo z zrakom pod tlakom in ki so jih izdelovali kar leto in pol, preden so oddale svoj prvi zvok, in pozavne, ki je sestavljena iz bakrenih cevi, namenjenih za centralno ogrevanje. Že od nekdaj mu je namreč blizu filozofija »naredi sam« (DIY – »Do it yourself«), torej da iz že uporabljenih materialov narediš nekaj novega in jim vdahneš novo zgodbo.

Svoboda

Pomemben del Jurijeve zgodbe je Urška, s katero sta skupaj že 24 let. Priznava, da bi brez nje in njene brezpogojne podpore težko izvajal vse dejavnosti, ki zapolnjujejo njegov vsakdanjik. Njegov delovnik ni od 8. do 16. ure, večkrat pride domov pozno ponoči, dela čez vikende ... »Ne vem, če bi lahko bil tako svoboden in fokusiran na stvari, ki jih želim delati. Odkar sva skupaj, se ne spomnim, da bi

enkrat rekla, tako se tega ne gre več, da je vsega preveč, da me sploh ni doma. Že ko sva začela najino skupno pot, je vedela, da nisem čisto »gladek« in da stvari ne bodo takšne, kot si je zamislila. Moram priznati, da se je neverjetno prilagodila in tudi jaz njej. So seveda kompromisi.«

Če je koronavirus za nekaj časa ustavil svet, ni ustavil Jurija. Nekoliko mu je celo ustrezal, pravi, saj se je lahko lotil in dokončal projekte, s katerimi je bil v zao-stanku. Bil je v polnem pogonu in ne zna si predstavljati, da bi bilo kako drugače. Sicer je dan ali dva po začetku karantene ostal doma, a z Urško sta hitro ugotovila, da tako ne bo šlo naprej. »Bil sem tečen in Urška me je lepo prosila, naj grem ven. Vedno moram biti v akciji, v gibanju.« Vseeno virus predstavlja šok za društvo, pravi. »Vsi čakamo, kdaj bo vlada dovolila, da bomo lahko nadaljevali z našimi dejavnosti,« razlaga in nadaljuje, da če kot narod v Sloveniji ne bomo mogli izvajati kulturnih dejavnosti, »se bomo posušili. Brez socialnega druženja in kulturnih dogodkov se človek duševno posuši in otopi in posledično postane ovca. In ne govorim tu samo o kulturi, tudi o športu in drugih dejavnostih.«

Nika Teraž

Foto: Rok Deželak,

Matej Vozel,

Osebni arhiv Jurija Šuhla

TV LAŠKO ŠMOCL V ČASU EPIDEMIJE USPEŠNO OZAVEŠČAL Z RAZNOLIKOSTJO VSEBIN

Če se je svet v času epidemije s Covid-19 ustavil in se praktično »prenehal vrteti«, smo bili v Društvu Šmocl v času korone še posebej aktivni. Naš paradni konj, TV Laško, je namreč v času epidemije deloval kot najbolj ažuren medij in je za vas vsak dan objavljajal novice s terena, saj se je ekipa trudila, da je uspešno krmarila med koristnimi novicami, ki so bile za krajanke in krajanje občine Laško še kako potrebne. Naš cilj je bil vzpostavitev komunikacije, saj smo na dnevni bazi spremljali dogajanje v občini ter predajali informacije štaba Civilne zaščite Občine Laško, ki se je več kot uspešno spopadal s težavami pri vzpostavitvi sistema ob epidemiji koronavirusa.

Kaj vse smo počeli?

Vzpostavili seznam lokalnih ponudnikov prehrane

S pomočjo STIK-a Laško smo prvi vzpostavili seznam ponudnikov za lokalno samooskrbo v občini Laško, kjer smo lokalnim proizvajalcem prehrane dali možnost, da preko nas vzpostavijo mrežo prodaje domačih izdelkov ter brezstičnega prevzema. Na MMC TV Laško smo tako k sodelovanju pozvali vse lokalne pridelovalce prehrane, da nam na naš mail, urednistvotvlasko@gmail.com sporočijo svojo ponudbo, v namen vzpostavitve lokalne samooskrbe v občini Laško. Pomembno je, da v težkih kriznih časih stopimo skupaj, hkrati pa pomagamo tudi lokalnim pridelovalcem prehrane in ostalih izdelkov, saj smo ljudje vse preveč odvisni od trgovinske ponudbe, ki pa lokalnim kmetom ter pridelovalcem ni preveč naklonjena. S tem namreč pomagamo sovaščanu, sokrajanu in tudi kraju.

Za kulinarično pomoč tistim, ki so se v času epidemije spopadali s pomanjkanjem idej za pripravo hrane, pa smo vzpostavili tudi dnevne objave raznovrstnih receptov, kjer smo preko zapiskov na naši Facebook strani pomagali pri planiranju obrokov, kar so naši bralci in gledalci pozitivno pozdravili.

Koncerti s kavča

Kultura je tista, ki je v teh časih za seboj pustila prazno sled na seznamu dogodkov, ki se zaradi preprečenja širitve okužbe niso mogli odviti. Ekipa Šmocla in TV Laškega je priskočila na pomoč Kulturnemu centru Laško ter skupaj z lokalnimi ustvarjalci organizirala serijo t. i. koncertov s kavča, kjer smo na »virtualni oder« preselili skupino Marvin ter Saško Nemeč, Saro Požin in Matjaža Pijavca.

V času epidemije pa smo aktivno podpirali tudi mlade umetnike. Na Facebook strani Društva Šmocl smo predstavili izdelek lokalnega ustvarjalca elektronske glasbe, Timija Pirša, ki sliši na umetniško ime TIMEO, predstavil pa nam je single z naslovom *Love spirit*.

Novice s terena

Aktivna pa je bila tudi naša novinarska in snemalna ekipa, ki je bila ažurna ves čas krize. Na terenu smo za, kljub težavam zaradi varnostnih ukrepov, prikazali kako se z ukrepi zaradi epidemije spopadajo v naši občini. Obiskali smo župana Franca Zdolška, pa tudi poveljnika Civilne zaščite Laško Matjaža Pikla. Oglasili smo se tudi na izpostavi Rdečega križa Laško ter v Zdravstvenem domu Laško, kjer smo za vas predstavili prispevek o izzivu kuharskih mojstrov Mirana Ojstrška ter Marka Pavčnika.

Ob poplavi medijskih poročil smo se trudili za vas pripravljati prijetne novice. Tako smo v spletnih člankih spregovorili z Laščani, ki delujejo v vzgojno izobraževalnih zavodih ter delili kar nekaj nasvetov pri korigiranju dela od doma s šolanjem otrok, spregovorili s profesorico športa o koristnih vajah za malčke in mladostnike, pa tudi s profesorico klarineta in vzgojiteljico iz vrtca, ko smo z vami delili koristne nasvete, kako v tem času poskrbeti za malčke. S profesorico defektologije smo spregovorili o stresu v času socialnih distanc ter tako poskrbeli za vaše dobro počutje.

Jurjevanje na TV Laško

Plodovito pa je bilo tudi naše sodelovanje z OŠ Primoža Trubarja Laško, saj smo preko filmov o jurjevanju za učence razredne stopnje ustvarili kar tri različne filmčke, s katerimi smo otrokom ustvarili »spletno jurjevanje«, ki bi zaradi koronavirusa letos odpadlo.

Šmocl z vsebinami za otroke

V Šmoclu nismo skrbeli zgolj za mlade. Posebno pozornost smo v času krize namenili vsebinam za otroke. Otroški center Kino je deloval s polno paro, saj smo naše ustvarjalne vsebine prenesli na splet. Preko didaktičnih člankov, s katerimi smo priskočili na pomoč staršem, smo vzpostavili tudi Instagram profil Otročjega centra, kjer smo preko montessori delovnih listov pa tudi različnih književnih predlogov ostali s starši v stiku skozi celoten čas karantene, kjer smo na t. i. »storyjih« svetovali o različnih dogodivščinah, ki jih lahko počnete z otroci.

Avdio in video snemanja v Šmoclu

Pridni pa smo bili tudi na avdio področju. V času karantene smo, na primerni razdalji za zaščitnim steklom, posneli tudi avdio z Laško pihalno godbo, ki se je v maju predvajal na programu VAL-a 202. Hkrati smo snemanje avdia omogočili tudi klarinetistu Poskočnih muzikantov Dejanu Krajncu, ki je svoje izdelke delil na svojih socialnih omrežjih.

Ekipa TV Laškega je po epidemiji že v polnem zagonu, saj skupaj snujemo najrazličnejše vsebine. Z mladimi prostovoljci iz društva Šmocl pripravljamo zabaven poletni program, v katerem ne bo manjkalo razstav z mladimi fotografi pa tudi vsebin za najmlajše.

Prav tako se je ekipa TV Laškega povečala za dva nova člana, ki smo ju uspeli pridobiti preko programa javnih del, kar v naše okolje prinaša nov elan in svežo energijo.

Ne pozabite nas spremljati še naprej, obiskati naše spletne strani, se naročiti na naš YouTube kanal, hkrati pa nam za zanimive vsebine, za katere menite da bi bile odlične tudi v prispevkih na našem spletnem mediju, pišite na urednistvotvlasko@gmail.com.

Špela Juhart, MMC TV Laško

POSKOČNI DEJAN S PRIJATELJI PRESENETIL NAJSTAREJŠE IN NAJMLAJŠE OBČANE

Rosseau je dejal, da je mladost čas učenja modrosti; starost pa je čas njenega uresničevanja.

Čas krize, v kateri smo se znašli, so še posebej občutili tisti iz najranljivejših skupin. Tisti s kroničnimi boleznimi, predvsem pa starostniki, ki so se morali zaradi zaščite in varnosti odpovedati stikom z zunanjim svetom, so bili vse od marca na težki preizkušnji.

Takšno problematiko so občutili tudi v Domu starejših Laško, kjer so se tako kot v drugih domovih po Sloveniji morali odpovedati obiskom in stikom z zunanjim svetom.

Tako je bilo vse do 7. maja, ko je bil za oskrbovance posebej čustven dan. Kaj se je pravzaprav dogajalo, smo poizvedeli pri vodji Doma starejših Laško. **Janja Podkoritnik Kamenšek** nam je zaupala, da so po 6. marcu vrata prvič odprli za obiskovalce: »Prve obiske smo že imeli. Obiski so potekali po posebnih protokolih, vsi pa so jih morali najaviti vnaprej. Srečanja morajo potekati zunaj. Kakšno srečanje lahko ob slabem vremenu zagotovimo tudi v notranjih prostorih, a težimo k temu, da bi se sestajali na svežem zraku.«

Obiskovalci morajo imeti maske in morajo biti na varni razdalji od stanovalca: »Vemo, da so to za naše stanovalce nenavadne okoliščine, saj svojcev na takšen način niso vajeni videvati,« in dodala, da so veseli tudi zaposleni, saj so jim na tovrsten način odprli nove povezave, hkrati pa jim omogočili osebni stik, ki ga je doslej nadomeščal kontakt preko video klica in telefona.

Čustveno pa ni bilo zgolj dopoldne. V popoldanskem času je stanovalcem dan popestril **Dejan Krajnc**, član zasedbe Poskočnih muzikantov, ki je s svojima glasbenima kolegoma iz Policijskega orkestra **Miho Salobirjem**, članom zasedbe Eurokvintet ter **Franjem Mačkom**, klarinetistom Alpskega kvinteta, pričaral glasbeni koncert.

»Dejan je ponudil roko, da je pripravljen popestriti dan našim stanovalcem, kar smo mi tudi z veseljem sprejeli in z vsemi varnostnimi ukrepi, na zadostni varnostni razdalji tudi izvedli. Bilo je čustveno, saj so stanovalci navajeni dogodkov na tedenski bazi, kar pa vse od 6. marca žal ni bilo izvedljivo, tako da je bilo danes še toliko bolj veselo,« je še dodala Podkoritnik Kamenškova ter se zahvalila Dejanu in ekipi iz Laškega, ki je sam dogodek spretno organizirala.

Ravno tako, kakor starejši, pa v teh dneh samevajo tudi kulturniki, saj so odrske deske do nadaljnjega zanje nadomestile površine domačega okolja. Spregovorili smo tudi z Dejanom Krajncem, članom zasedbe Poskočnih muzikantov, ki nam je zaupal, da se je pozitivne geste lotil predvsem zaradi težnje po nastopanju: »V tem času smo glasbeniki potegnili najkrajšo. Prvi smo morali z odra in kot kaže bomo zadnji šli nazaj. Po zadnjih informacijah bodo večji dogodki sproščeni šele januarja 2021,

tako da imamo veliko časa,« je pojasnil Krajnc, ki je dodal, da ga izkorišča tako ali drugače in da je bil po prvih 14 dneh odločen, da bo potrebno tudi glasbeno »migati«, kar je storil z objavami avdio in video posnetkov na svojih socialnih kanalih, pri čemer mu preko avdio posnetkov pomaga tudi Društvo Šmolc.

»Vse to ni bilo dovolj, glasbeniki potrebujemo oder!« Pojasnjuje najbolj poskočni Dejan: »Nekaj je bilo treba narediti. Poklical sem svoje prijatelje iz Laškega, Franja Mačka in Miho Salobirja in tako smo s skupnimi močmi starostnikom pričarali en čudovit popoldan.« Starostniki so bili nad »koncertom« navdušeni, saj so skupaj z Dejanom tudi zapeli, konec vsake skladbe pa so pospremili z bučnim aplavzom.

Glasbeniki, ki so med stanovalci poleg čustvenega odziva poskrbeli tudi za rojstnodnevno presenečenje ter poželi zahvale in aplavz obljublajo, da bodo za starostnike še nastopili. Pomembno je, da našim predhodnikom zagotovimo dostojanstveno in pestro preživljanje jeseni svojega življenja. V Domu starejših Laško se za to še posebej trudijo, saj se stanovalci tam počutijo dobro. Starost je namreč namenjena vsem nam, prav je, da svoje misli mladosti izlijemo v reko življenja in z njo zapustimo sled zanamcem, ki bodo v njej iskali modrost za svoje struge.

In če je starost čas uresničevanja učenja iz mladosti, je Dejan poskrbel za presenečenje tudi najmlajših prebivalcev našega malega zelenega mesteca.

Poleg starostnikov so bili na udaru tudi naši najmlajši, ki socialne distance še niso zmožni razumeti. Na lepem je odpadlo druženje s prijatelji, starimi starši, vrstniki. Za marsikaterega predšolskega otroka je bil vrtec edini kraj, kjer je zanj potekala medvrstniška interakcija.

V ponedeljek, 18. maja, pa so se malčki, pod sicer strogimi ukrepi lahko vrnili v objem vrtčevskih igralnic. Da je prehod iz domačega okolja nazaj k vzgojiteljicam potekal bolj zanimivo, je s svojim naborom skladbic poskrbel Dejan, ki je malčke obiskal kar na parkirišču njihovega vrtca.

»Če smo poskrbeli za starostnike, ne smemo pozabiti na naše najmlajše. Le-ti so s prepovedjo stikov veliko izgubili in vsi vemo, da glasba in zabava na otroke delujeta terapevtsko. Pohvaliti moram vzgojiteljice, ki so se še posebej potrudile s pripravo otrok, da so lahko uživali na primerni razdalji. Nič ni lepšega, kot da v teh časih vidiš iskreno veselje otrok, ki so naši največji kritiki,« še dodaja Krajnc, ki ima med malčki veliko oboževalcev.

Pomembno je, da se v teh časih, ko se počasi prebujamo iz osame, zavemo predvsem človečnosti, ki je ne smemo pozabiti deliti drug z drugim, kar je uspešno storil Dejan Krajnc s svojimi glasbenimi prijatelji, ki so z glasbo risali nasmeh na obraze tistih, ki so praznino v teh časih najbolj občutili.

Špela Juhart, MMC TV LAŠKO
Foto: osebni arhiv Dejana Krajnc

OŠTIRKA V AKCIJI ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE, POLICISTE IN RDEČI KRIŽ LAŠKO

Kuharski umetniki so v teh časih, ko se svet sooča s pandemijo, morali odložiti svoje kuhalnice in posode. Mnogi izmed njih le nemočno čakajo na to, da bodo svoj posel lahko ponovno zagnali. Eden takih je gostinec in Laščan Miran Ojsteršek, lastnik gostilne Oštirka, ki s svojo kvalitetno ponudbo skozi leto razvaja naše brbončice v gostišču ob celjski tržnici. A pri Ojsterškovih v prvih tednih korone niso počivali. Na družabnih omrežjih je namreč začel krožiti izziv kuharskih kolegov, ki so se odločili, da čas, ki ga drugače opravljajo v kuhinji, porabijo za dobrodelne geste.

Za to dobro delo smo izvedeli tudi mi in z Miranom Ojsterškom spregovorili o tem, kdo je idejni vodja izziva in kako je sploh prišlo do akcije.

»Ideja se je porodila pri mojemu kuharskemu prijatelju Iztoku Gumzeju, ki je ob vseh naših Facebook objavah, kjer smo objavljali, kako kuhamo doma rekeli, da bi vse to prenesel v živo do ljudi, ki so

v tem trenutku dejansko najbolj ogroženi. To so zagotovo zdravstveni delavci, policisti, prostovoljci rdečega križa, komunalni delavci, civilna zaščita, itd. Zaželel si je, da bi tem ljudem naredili nekaj dobrega, jim dostavili malice na različne konce po Sloveniji.«

Ojsterškovi so hrano pripravili za Zdravstveni dom Laško, Policijsko postajo Laško in Rdeči križ Laško. Vsega skupaj so pripravili kar 48 obrokov, moto njihovega jedilnika pa je priprava zdravega obroka, vezanega na sezono, za katerega sestavine so vzete iz narave ter domačega hladilnika.

»To so ljudje, ki so trenutno v prvih bojnih vrstah in ki se izpostavljajo za nas. Zelo pomembno je, da jim izkažemo spoštovanje in jim poklonimo vsaj delček tistega, kar v tem trenutku ne moremo ustvarjati v gostilnah. Smo profesionalni kuharji, znamo delati, imamo voljo in energijo in prav je, da jo posvetimo tistim, ki so najbolj ogroženi,« še dodaja Ojsteršek.

Mi pa smo pokukali tudi pod pokrovice in preverili, kaj je tisto, kar so pripravili in ugotovili, da je meni zajemal marinirano svinjsko ribico, pečeno in toplotno obdelano v sous-vidu. Zraven so pripravili najstarejše italijanske testenine fregolo ter ajdovo kašo z divjimi zelišči kot so divji šparglji, čemaž, divji hmelj. Za konec so postregli tudi solato iz domačega radiča, regrata in motovilca z njihovo domačo slanino.

Navadno za takimi projekti stoji celotna kuharska ekipa, tokrat je za kuhalnico poprijel Miran sam. Za konec smo se pri Miranu Ojsteršku, ki ga neizmerno cenimo in se v imenu vseh zahvaljujemo za dobrodelno gesto, pozanimali, kakšen je njegov nasvet za vse nas, ki se v teh dneh spopadamo s kuhanjem doma.

»Vsi domači ustvarjalci, ki kuhate doma boste sedaj, ko se za štedilnikom veliko več ustvarja spoznali, da je kuhinja lahko ena čudovita in krasna stvar. Zapomnite pa si le eno: uporabljajte naravo, naravna živila. Poglejte kaj prideluje vaš sosednji kmet in kupujte lokalno,« je svetoval Ojsteršek.

Izziv pa z Oštirko nikakor ni bil zaključen. Miran je namreč nominiral še enega kuharskega kolega, Laščana, Marka Pavčnika, lastnika Pavusa. Pogum in dobrodelnost lahko sejete kjerkoli in našim zdravnikom, policistom in prostovoljcem pomagajte tudi s kuhalnico v roki!

Špela Juhart,
MMC TV Laško
Foto: Jurij Šuhel

DELAVCE ZD LAŠKO RAZVESELIL TUDI MARKO PAVČNIK

»Užitek je srečati pogled tistega, kateremu si pred kratkim storil kaj dobrega.« je zapisal Jean de La Bruyère.

Le-to je lahko doživel nominiranec kuharskega izziva Marko Pavčnik, ki je nadaljeval pozitivno gesto Mirana Ojsterška, ki je s pripravo malice razveselil zaposlene v Zdravstvenem domu Laško, RK Laško in na Policijski postaji Laško.

Marko Pavčnik, lastnik restavracije Pavus na gradu Tabor, je 10. aprila dopoldan polepšal že tako preobremenjenim delavcem Zdravstvenega doma Laško, ki s svojim trdim delom in požrtvovalnostjo bijejo boj z epidemijo. Naši »zdravstveniki« so namreč pomagali tudi v žarišču okužb, v Šmarju pri Jelšah, kar priča o njihovem požrtvovalnem odnosu, ki si zasluži veliko več kot samo spoštovanje.

Drobne pozornosti so se zasluženo razveselili tudi na Veliki petek, kjer je Marko Pavčnik zanje pripravil prav poseben brezmesni meni.

Spomladansko svežino je pričaral preko francoske zelenjavne pite »Quiche« z omako iz divjih zelišč, medtem ko je zdravstvenemu osebju sladke nasmeha na obraz prinesla sladica Creme caramel z jagodami.

Utrinke prekrasnega dne, ki ga je obarvala dobra gesta našega kuharja ter nasmehi na zgaranih obrazih naših »angelov v belem« si lahko ogledate na fotografijah, ki jih je na terenu ovekovečil Jurij Šuhel.

Špela Juhart, MMC TV Laško
Foto: Jurij Šuhel

ROK MARGUČ O NENAVADNEM ZAKLJUČKU SEZONE

Rok Marguč, slovenski deskar na snegu, nekdanji svetovni prvak in večkratni dobitnik medalj tako na svetovnih prvenstvih kot svetovnih in evropskih pokalih, je letošnji konec sezone preživel malce drugače. Bil je eden prvih, ki je s svojo samoizolacijo po prihodu iz Južne Koreje opozoril na nevarnost novega koronavirusa. Z njim smo se pogovarjali po koncu epidemije, preden je odpoštoval na prve »po koronske« treninge v tujino.

Rok, za tabo je še ena deskarska sezona, ki si jo zaključil, tako kot večina ostalih zimskih športnikov, na precej nenavaden način.

Ja, ni bila ravno najboljša sezona, bolj tista za v pozabo. Tretjino tekem je odpadlo zaradi virusa. Imeli smo tudi smo-

lo, da so se tekme na koncu odvijale v žariščih virusa. Potem so organizatorji pričeli s pogojevanjem, da lahko prideš na tekmo, če nisi bil v Italiji in tako se je sezona končala. Ker v primeru, ko ni dovoljen nastop na tekmi vsem, tekme ne more biti.

Za nami sta 2 meseca karantene, kako si jo ti preživljal?

Mi smo se z družino odmaknili na vikend v Paneče, kjer smo se na začetku karantene še lahko sankali. Potem pa imeli veliko prostora okoli hiše, da ni bil nihče omejen z gibanjem in brez strahu, da bi koga srečal.

Ti si sam sebe izoliral že zelo hitro, še preden je bila v Sloveniji razglašena epidemija zaradi Covid-19, zakaj?

V sredini februarja smo imeli tekmo v Južni Koreji. V dneh ko smo bili tam, se je situacija zelo poslabšala. To je drug svet, sam pa sem tudi mnenja, da so letališča in letala lahek vir okužbe. Zato se mi je v dani situaciji zdelo pametno, da se izoliram. Je pa res, da sem mnenja, da smo v prvi fazi v Sloveniji imeli srečo. K temu pa je sigurno pripomogla tudi razseljenost prebivalstva.

Kako in kje si preživljal samoizolacijo?

V hiši v Laškem. Ta samoizolacija ni bila dolga, le 4 dni, ker sem potem odpoštoval naprej v Kanado.

Med epidemijo smo te preko družbenih omrežij in medijev lahko videli tudi pri obiranju hmelja. Je bila to bolj sponzorska zahteva ali družbeno koristna, ali oboje?

Oboje. Še preden so v pivovarni akcijo poslali v medije, sem sam napisal na socialna omrežja bolj v šali kot zares, da bi lahko vsi ljubitelji Laškega piva pomagali v hmeljiščih. Nikoli nisem pomagal pri delu v hmeljišču, in me je tudi malo zanimalo kako je.

Si v tem posebnem času spoznal kaj novega o sebi, družini?

Niti ne, mi smo navajeni, da smo v določeni fazi leta več skupaj, na primer spomladi in poleti ter manj jeseni in pozimi.

Kako si se oz. se pripravljáš na novo sezono?

Najprej sem se dobro spočil. Potem pa sem začel teči in raziskovati poti po laških gozdovih. Vsak dan druga pot ... Trojica, Lovrenc, Lisca, Ješivec, Boršt, Sv. Kolman ...

Že pogrešáš sneg?

Seveda. Ne vem, kdaj bomo lahko spet odšli na sneg. Meja z Avstrijo je še vedno zaprta. Pri nas sicer Kanin obratuje, ampak vsega tega mi enostavno nimamo, kar si lahko privoščijo Ilka (motorne sani, spanje na vrhu). Tako, da smo odvisni od veliko dejavnikov.

Kakšni pa so cilji za prihodnjo sezono?

Upanje, da sezona bo.

Že kaj veš, kako bo kaj potekalo v naslednji sezoni?

Ničesar še ne vemo. Še vedno je veliko neznank, tudi to, da imamo svetovno prvenstvo na Kitajskem. Ne vemo, kako bomo lahko potovali, če sploh bomo. Mislim, da jo bo šport na koncu odnesel najslabše.

MKJ

Foto: Pivovarna Laško Union

DOM NA ŠMOHORJU ODPIRA VRATA

Vabimo vas na uradno odprtje
Planinskega doma na Šmohorju
z novo oskrbnico,
ki bo v soboto, 20. junija 2020, ob
10. uri.

Dogodek bomo popestrili
z živo glasbo.

*Planinsko društvo Laško
in oskrbnica Breda*

TUDI V OBČINI LAŠKO SE PIŠE ZGODOVINA O ZAČETKIH ŠPORTNEGA PLEZANJA

V letu 2000 je bila organizirano 1. državno prvenstvo v športnem plezanju v disciplini balvansko plezanje za vse kategorije. Prireditelj je bil Plezalni klub Laško, ki ga je vodil Albin Simonič.

Organizator tekme je bila Komisija za športno plezanje PZS, pokrovitelj je bila Pivovarna Laško v sodelovanju z Občino Laško. V naslednjih mesecih se pripravlja dogodek na spomin organiziranja omenjene tekme.

*Marjan Kozmus,
tajnik UO PK
Laško 2000*

KOMISIJA ZA ŠPORTNO PLEZANJE REPUBLIKE SLOVENIJE, PLEZALNI KLUB LAŠKO

PRIREJA

**1. DRŽAVNO PRVENSTVO V ŠPORTNEM PLEZANJU
V DISCIPLINI BALVANSKO PLEZANJE,
KI BO NA ROKOMETNEM IGRIŠČU
PRI OŠ PRIMOŽA TRUBARJA LAŠKO.**

SOBOTA, 10. 6. 2000

ob 9.00 uri - PRIČETEK TEKMOVANJA ZA CICIBANKE IN CICIBANE
ob 12.30 uri - PRIČETEK TEKMOVANJA ZA ml. DEKLICE IN ml. DEČKE
ob 17.00 uri - PRIČETEK TEKMOVANJA ZA st. DEKLICE IN st. DEČKE

NEDELJA, 11. 6. 2000

ob 9.30 uri - KVALIFIKACIJE ŽENSKE (ČLANICE, MLADINKE, KADETINJE)
ob 12.30 uri - KVALIFIKACIJE MOŠKI (ČLANI, MLADINCI, KADETI)
ob 19.00 uri - FINALE: ŽENSKE IN MOŠKI

VSTOP PROST!

ORGANIZATOR
KOMISIJA ZA ŠPORTNO PLEZANJE

POKROVITELJ
PIVOVARNA LAŠKO

PRIREDITELJ
PLEZALNI KLUB LAŠKO

7. LAŠKI KROG

KOLESARJENJE PO MEJAH LAŠKE OBČINE

94 km,
10 vzponov,
2.650 v.m.,

primerno
za gorska in
treking kolesa

sobota, 20. junij 2020

start ob 8.00

na vrtu Savinje v Laškem

www.kolesarskiklub-lasko.si f LAŠKI KROG

DNEVU DRŽAVNOSTI OB ROB

V juniju naša država praznuje. Ob dnevu državnosti vam v imenu Občinskega odbora VSO Laško iskreno čestitam in se vam zahvaljujem za vse, kar dobrega naredite za našo državo! Vabim Vas, da ob državnem prazniku izobesite slovensko zastavo. Slovenke in Slovenci smo premalo ponosni na našo domovino. Šele ko gremo v tujino, spoznamo, kako Slovenci, ki so primorani živeti v tuji državi, spoštujejo in cenijo svojo domovino. Zlasti močna je veja Slovencev iz Južne in Severne Amerike, ki imajo doma na svojem vrtu tudi vsi izobešene slovenske zastave vse leto, ne samo za državne praznike. Kot v družinah ni vedno vse lepo, tudi v državi kakšna stvar ni urejena, kot bi morala biti, a naj nas to ne odvrne od tega, da ne bi imeli radi svoje Slovenije. Pred 29 leti so veterani osamosvojitvene vojne ubranili samostojno državo, za samostojnost je bila prelita kri in zato naj spomin na pogum Slovenk in Slovencev 1991. leta naj ne bo nikoli pozabljen!

Vabimo Vas, da obiščete Muzej slovenske osamosvojitve, ki je v središču Ljubljane, na Cankarjevi cesti 11. Uradne ure muzejske zbirke, ki zajema čas demokratizacije in osamosvojitve RS, so v torek in sredo od 11.00 – 17.00. Vstop je prost, ob obisku pa je potrebno upoštevati določila Vlade RS in NIJZ za preprečevanje širjenja okužbe s COVID-19.

Če kdo doma hrani kakšno fotografijo, dokument ali časopisni članek, povezan z obdobjem od 1987 do 1992, vabljeni, da ga posodite Muzeju VSO, da ga ustrezno arhivirajo. Original vam bodo vrnil. Tako bo spomin na zlato dobo slovenstva trajno shranjen v prvem muzeju, ki je posvečen izključno obdobju, ko smo Slovenci dobili svojo državo.

Vabimo vas tudi, da si ogledate interaktivno spletno stran www.domoljubje.si, ki jo je pripravila Šolska sekcija VSO. Stran je namenjena vsem pedagoškim delavcem, staršem in učencem,

zajema pa domoljubne vsebine iz slovenske zgodovine. Vabljeni k ogledu!

Srečko Javornik,
Občinski odbor VSO Laško

Članice, člane, občanke in občane
ter vse slovenske domoljube

vabimo

**v torek, 23. junija 2020, ob 17.00
NA SLOVESNOST
OB DNEVU DRŽAVNOSTI
REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Slavnostni govornik bo predsednik
Zveze slovenskih častnikov
generalmajor dr. Alojz Šteiner.

Prireditev s kulturnim programom bo na vrtu Savinje.
V spremljajočem programu se bodo predstavili
domači kulturni ustvarjalci.

V težkih časih znamo stopiti skupaj – storimo to tudi
v torek, 23. junija 2020!

Vabljeni v čim večjem številu, dobrodošli tudi mlajši
družinski člani.

Veselimo se snidenja!

**V imenu Območnega združenja slovenskih častnikov
Laško, Območnega združenja veteranov vojne za Slo-
venijo Laško, PVD Sever za Celjsko območje – odbor
Laško vam iskreno čestitam ob državnem prazniku
25. juniju - dnevu državnosti Republike Slovenije! Naj
vam praznični dan mine v mirnem, prijateljskem in
sproščenem vzdušju! Prijetno praznovanje!**

SPOMIN NA RUDARJA ALOJZA KOTARJA

Soustanovitelj Rudarskega društva sv. Barbara Sedraž Alojz Kotar se je rodil 5. septembra 1952. Otroška leta je preživel na domačiji v Trnovem Hribu nad Laškim. Po končani osnovni šoli se je zaposlil v kamnolomu v Rečici. Z osemnajstimi leti pa se je zaposlil v Rudniku Laško in se priučil rudarskega dela.

Delo je opravljal na različnih deloviščih rudnika. Ponosno nam je razlagal, kako je nekaj časa delal na deponiji strojnica Liša jašek v Govcah, ki smo ga rudarji Rudarskega društva sv. Barbara Sedraž preuredili v rudarski mu-

zej. Zadnja leta pred upokojitvijo je delal v lamparni obrata Brezno. Vključil se je tudi med uniformirane rudarje Sedraža. Pridobil je svečano rudarsko uniformo in jo s ponosom nosil na rudarskih prireditvah in pogrebih stanovskih kolegov. Ob ustanovitvi Rudarskega društva sv. Bar-

bara Sedraž je bil član upravnega odbora in vzorno deloval v društvu.

Alojz Kotar je bil človek, ki ni poznal besede »NE«. Vedno je bil pripravljen priskočiti na pomoč pri vseh dogodkih za društvo. V okviru društva je sodeloval na različnih prireditvah.

Letos pa nas je 10. aprila pretresla žalostna vest, da nas je v 68. letu za vedno zapustil. Kot zaslužen član našega društva, nam bo za vedno ostal v lepem spominu.

*Drago Podreberšek,
predsednik RD sv. Barbara Sedraž*

ZBORNİK OB JUBILEJU

V preteklih letih smo v junijskem Laškem biltenu vabili ali pa že poročali o Hubertovi maši na Sv. Trojici. Letos nam je korona preprečila izvedbo tradicionalne prireditve. Tudi pristrel oziroma preizkus pušk, letos ni bil izveden v aprilu, v skladu z navodili LZS, smo ga izvedli 17. in 24. maja 2020.

V letu 2019 je Lovska družina Jurklošter praznovala 70 let. Ob tej priložnosti je družina izdala tudi zbornik »Lovska družina Jurklošter – 70 let«. Upravni odbor je določil uredniški odbor v sestavi: Amir

Naslovnica Zbornika ob 70-letnici LD Jurklošter

Borovac, Stane Ivanšek, Miroslav Lavrič in Urška Knez. Cilj uredniškega odbora je bilo oblikovanje sodobnega zbornika, ki ne bo le arhivsko gradivo, ampak tudi zanimiv učni pripomoček. Zbornik obsega opis in popis lovskih dejavnosti v Jurkloštru: Opis lovišča in upravljanje z divjadjo, biotehnična in biomeliorativ-

na dela v lovišču, škode od divjadi, delo na lovski koči in lovski turizem, lovsko strelstvo ter lovski kinologija. Opisano je članstvo v LD Jurklošter in statusi vseh lovskih tovarišic in tovarišev, vsa izobraževanja, ki jih organizira LD Jurklošter in tista, na katera pošlje svoje člane. Predstavljeni so tudi vsi funkcionarji družine ter lovski odlikovanja in priznanja. V Zborniku boste našli tudi zapise o ohranjanju lovskih šeg, kot sta Lovski krst in Hubertova maša ter čakanje divjega petelina in zapise o sodobnem povezovanju z lokalno skupnostjo in sosednjimi lovskimi družinami. Zbornik krasijo čudovite fotografije naših članov, ki kar vabijo v gozd! Zbornik je izšel avgusta 2019 v nakladi 80 izvodov. Naša želja je, da si prisluži mesto v lovski knjižnici.

Urška Knez, LD Jurklošter

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO d.o.o.
Marija Gradec 36, 3270 Laško
Telefon: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416
Fax: 03 734 16 17
E-mail: vp@veterina-lasko.com
Internetna stran: www.veterina-lasko.com

NEKAJ ENOSTAVNIH NASVETOV ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE VAŠIH LJUBLJENČKOV

VSAKODNEVNA NEGA

Redno negovanje vašega ljubljence vključuje česanje dlake, čiščenje uhljev, urejanje krempljev in tudi skrb za oralno higieno, na katero večkrat pozabimo. Vse to pripomore k vzdrževanju dobrega zdravstvenega stanja, saj včasih vaš ljubljencek pri tem potrebuje pomoč. Bolezni zobovja so pogoste težave ljubljencek in lahko privedejo do ostalih zdravstvenih težav, kot sta najpogosteje vnetja dlesni in slab zadah, ki se mu lahko izognete, če poskrbite za redno ščetkanje in ustno higieno.

REDNA TELESNA AKTIVNOST, VADBA IN IGRA

Ne glede na starost in velikost ljubljencek, vsi ljubljenceki potrebujejo dnevno fizično ali psihično zaposlitev. Brez zaposlitve bo vašemu ljubljenceku dolgčas, doživljal bo frustracije in lahko tudi zboli za boleznimi, kot so diabetes, bolezn srca in debelost. Zelo priporočljivi so sprehodi z ljubljenceki v živahnem tempu, dodatne oblike aktivnosti pa so lahko tudi plavanje, metanje in prinašanje igračk pa tudi miselne igre, kot so puzzle s hrano, da se tem nevšečnostim izognemo.

KVALITETNA HRANA

Izbira primerne hrane za vašega ljubljenceka pomembno vpliva na njegovo zdravje, zato izbirajte kvalitetno hrano, ki je primerna zanj glede na njegovo starost in zdravstveno stanje. Najboljše merilo ustreznosti hrane je primeren izoblikovan in čvrst kakec, sijoča in mehka dlaka ter primerna kondicija, v kateri nam bodo še mnoga leta lepšali dni. Debelost in težave s kožo sta žal pogosto srečani bolezenski stanji, ki hkrati vplivata tako na kvaliteto kot dolžino življenja vašega ljubljenceka.

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

Psiček srednje rasti je zelo prijazen in igriv ter se že veseli novega lastnika.

KRIMINALITETA

S preventivnim ravnanjem in zavarovanjem svoje lastnine lahko že sami precej zmanjšate priložnosti za izvršitev kaznivih dejanj in se izognete neljubim dogodkom, kot so vlomi v stanovanja, stanovanjske hiše in druge objekte.

Število vlomov v stanovanja in stanovanjske hiše, pa tudi vikende, iz leta v leto narašča, storilci pa so čedalje bolj predrzni in nasilni. »Prilika dela tatu« in vlomilec bo raje izbral tisto stanovanje ali hišo, kjer bo za izvršitev kaznivega dejanja moral premagati čim manj ovir. Stavba, v kateri ni nikogar, ker so stanovalci na primer na dopustu ali ki je očitno brez varovanja, bo bolj verjetno tarča vloma kot obratno. Posebno »vabljava« za vlomilce so odprta vrata ali okna, razpoložljivo orodje za dostop (na primer zaboji, lestev, ki omogoča dostop do sicer nedosegljivih oken ipd.), vrtnarsko orodje, s katerim lahko vlomilec nasilno vlomi, zapuščene žive meje ali visoke ograje ...

Zato pred daljšo, pa tudi krajšo odsotnostjo od doma (dopusti) storite naslednje:

- zaklenite vrata in zaprite okna,
- ne pozabite zapreti plina in vode ter izklopiti elektrike, predvsem na aparatih (da vam zaradi puščanja vode ali požara ne bo treba predčasno prekiniti dopusta),
- vklopite alarmno napravo, če jo imate,
- ključev ne puščajte na »skritih mestih« kot so nabiralniki, predpražniki, lončki za rože ipd.,
- doma ne puščajte dragocenosti in denarja (med dopustom raje najemite sef),
- o svoji odsotnosti ne puščajte sporočil (na telefonskem odzivniku, na listkih, na socialnih omrežjih),
- poskrbite, da bo videti, kot da je nekdo vedno doma (naj vam prijatelj ali sosed redno prazni poštni nabiralnik, dviguje rolete; vgradite časovna stikala za samodejno prižiganje luči),
- doma parkirana vozila zaklenite ter varno shranite dokumente in ključe, tudi rezervne,
- ne puščajte orodja ali drugih priročnih sredstev v okolici hiše,
- z vidnih mest umaknite vrednejše predmete,
- povejte sosedom, kako ste dosegljivi,
- zapišite si serijske številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajte, po možnosti pa tudi označite (umetniške slike, nakit, tehnične predmete idr.),
- v okolici stanovanjskih hiš ne puščajte

nezavarovanega orodja niti koles, koles z motorjem ali odprtih osebnih vozil,

- na dvorišča stanovanjskih hiš namestite senzorske luči,
- morebitne akviziterje in druge nepoznane osebe, ki vas sprašujejo za informacije, s pogledom spremljajte vse do odhoda z vašega dvorišča.

Če pa ostanete doma (zlasti to velja za starejše osebe in otroke), pa:

- zaklepajte vrata,
- ne odpirajte vrat neznanecem,
- varnostno verižico imejte vedno zataknjeno, še zlasti, če ste sami.

Uporabljajte domofone in videodomofone ter kukala na vhodih.

Prav tako pa policisti Policijske postaje Laško v zadnjem času beležimo povečano število kaznivih dejanj, ko oškodovanec na bankomatu opravi transakcijo za dvig denarja ter nato bankovcev ne vzame in jih pusti v odprtini bankomata ter s kraja odide, ne da bi vzel denar, vzame le bančno kartico. To početje izkoristi storilec in pride do bankomata ter denar iz odprtine vzame in z njim kraj zapusti.

V ta namen, nekaj nasvetov za izogib tatvin denarja pri dvigovanju na bankomatu:

- če je le mogoče, ne uporabljajte bankomatov v zaprtih prostorih ali bankomatov na samotnih krajih,
- če opazite v bližini osebo, ki vas opazuje ali vam sledi, **DENARJA NE DVIGNITE**
- bodite pozorni in zelo previdni, če vas po dvigu denarja nekdo začne prositi npr. „Imate mogoče kaj drobiža?“ ali vas celo ogovarja,
- denar po dvigu iz bankomata pospravite v notranji žep in ga **NE PREŠTEVAJTE PRED BANKOMATOM**,
- če denar po dvigu iz bankomata shranite v denarnico in vse skupaj v torbico, le-to zaprite z zadrigo in jo nosite na prednji strani, da jo vseskozi vidite,
- med samim postopkom dvigovanja denarja na bankomatu pa se osredotočite na svoje početje in se ne pogovarjajte po telefonu, morebiti s katero drugo osebo ... ter opravite postopek v celoti skoncentrirani na sam dvig in pri tem upoštevajte vse prej navedene samozaščitne ukrepe,
- ker lahko že s preventivnim ravnanjem in zavarovanjem svoje lastnine, sami precej zmanjšate priložnosti za izvršitev kaznivih dejanj in se izognete neljubim dogodkom.

V primeru zapažanja takšnih ali drugačnih nenavadnih (»sumljivih«) okoliščin pa najprej poskrbite za lastno varnost, pri tem pa si poskušajte zapomniti čim več, kar se tiče neznancev, vozil idr. (opis osebe, morebitna znamenja kot so brki, brada, tetovaže ..., oblačila, barva vozila, registrska tablica, število oseb ...) in čim prej obvestite Policijsko postajo Laško na telefonsko številko 03 734 48 30 ali 113.

PROMET

Policisti PP Laško pa prav tako ugotavljamo, da veliko voznikov, udeležencev v cestnem prometu, še vedno ne pozna predpisov, kako naj ravna voznik, ko sreča ali ga dohiti vozilo s prednostjo (policija, gasilci, reševalci ...) ali vozilo s spremstvom (kolona več vozil različnih delegacij ...).

Voznike opozarjamo, da morajo upoštevati navodila policistov ter svetlobne in zvočne opozorilne znake vozil s prednostjo/spremsvom. Vozilu z modrimi utripajočimi lučmi se moramo umakniti tako, da lahko nemoteno pripelje nasproti oziroma, da nas lahko nemoteno prehiti. Če tega ne dosežemo z umikanjem, mu moramo z ustavitvijo omogočiti neovirano vožnjo.

Samo umikanje pa ni dovolj, kadar gre za vozila za spremstvo. Vozilu z rdečo in modro utripajočo lučjo omogočimo prosto pot sama na en način – tako, da se ustavimo, vožnjo pa nadaljujemo šele, ko je zadnje vozilo v koloni mimo.

Zgornje dolžnosti veljajo za voznike vozil, vsi drugi udeleženci v prometu pa se morajo umakniti z vozišča. Prepovedano se je priključiti vozilu s prednostjo, vozilu za spremstvo ali vozilu v spremstvu ali jih prehitovati.

Vozniki naj ne ustavljajo na nepreglednih delih cest (čim prej naj zapeljejo do mesta, kjer je zadostna preglednost), v ovinkih, neposredno pred ovinki (naj peljejo skozi ovinek in nato omogočijo neovirano vožnjo), pred vrhom in na samem vrhu klanca. Policisti namreč ugotavljamo, da veliko voznikov enostavno vozilo zaustavi, kjerkoli že to pač je, ko zasliši sireno in vidi modre luči, pa čeprav je to na mestih, kot so navedena.

Policisti lahko vozniku, ki ne upošteva vozil s prednostjo oziroma vozil s spremstvom, skladno z določili Zakona o varnosti cestnega prometa (ZPrCP), čl. 101, odstavek 9, izrečemo globo v znesku 160 eurov.

*Robert Bezamovski,
vodja policijskega okoliša*

POČASTILA STA JO MARIJA IN MIHA ROMIH IZ TROBNEGA DOLA

Na binkoštno soboto, 27. maja, pred sedemdesetimi leti, sta se poročila Marija in Miha Romih iz Trobnega Dola pri Šentrupertu.

Le redkim se zgodi, da oba zakonca dočakata tako lepa leta in obhajata tako visoko obletnico skupnega življenja. Marija bo v kratkem štela že 91 let življenja, Miha pa bo decembra dopolnil 97 let. In prav njima je to bilo dano kot neka milost od nekje. »V Šentrupertske fari sva gotovo edina«, meni Marija.

Očitno ni natančno, uradno znano poimenovanje 70-letnice poroke. Od let nazaj je zabeleženo, da naj bi se imenovala diamantna poroka, po spletu pa se najpogosteje omenja platinasta poroka, poleg nje pa tudi kronska, celo milostna, kar bi tudi pristajalo tolikim letom skupnega življenja.

Pravzaprav ne zanju in tudi sicer ni pomembno, kako se imenuje tako visoka obletnica, saj je od vsega bolj pomembno dejstvo, da sta jih preživela in da jima je ob tem, kakor sama povesta, na poti skupnega življenja zdravje prizanašalo in da kljub vsem žalostnim in težkim trenutkom še vedno z optimizmom gledata naprej. Seveda pa se ob mislih na prehojeno pot marsikdaj obema utrne kakšna solza spomina, še zlasti sedaj, ko jima je za obletnico Marijina, šestnajst let mlajša sestra Gelika sestavila voščilo v verzih in skozi njega opisala njuno življenjsko pot.

»Vsak dan jo znova preberem in vsakič znova se jočem,« nam s hvaležnostjo in solzami v očeh pove Marija

Miha je odraščal na manjši Gmajnarski domačiji, po domače se je reklo pri Romihovih, ob cesti na koncu Trobnega Dola v smeri proti Blatnemu Vrhu, Marija pa nedaleč stran v sosednjem zaselku Curnovec pri Tuhtarjevih.

»Ko je on zaključeval osnovno šolo v Šentrupertu, sem jaz vanjo dodobra pričela bosa hoditi,« pripoveduje Marija in nadaljuje, da sta se potem tri leta bolj od daleč gledala, potem pa se končno odločila, da se vzameta. Oba sta izhajala iz številčne družine, saj sta imela vsak še svojih devet bratov in sester, Miha je bil osmi po vrsti, a žal nobeden od ostalih ne živi več, Marija, ki je bila druga pa ima še dve sestri, Geliko in Faniko ter brata Ivana, ki je ostal na domačiji.

K civilnemu in cerkvenemu obredu sta šla peš v Laško, slabe tri ure hoda v eno smer. Po opravljenih formalnostih so se za kratek čas ustavili pri Perdih, se malce okrepčali, potem pa dobre tri ure peš nazaj domov, kjer ju je na začetku vasi pričakal muzikant in ju pospremil do Marijinega doma, kjer je bila potem »ohcet«.

Po njej pa se je začelo novo življenje in delo na Mihovi domačiji. Pri njih ni bilo toliko travnikov. Da bi preživela dve kravi, ki sta ju rabila za delo, mleko in za teleta, sta jemala v najem travnik in še

kakšno njivo, da so vsi imeli za preživeti. Za vse pa je bilo potrebno odslužiti s t. i. »tavarhom«. Delo jima ni bilo tuje, le dohodki so bili vseskozi skromni, zato sta lahko shajala le z odrekanjem in skromnostjo. Miha je za nekaj dinarjev pozimi naredil še kakšen koš in cajno, Marija pa je spletla kakšne nogavice, rokavice, kapo, šal ipd., da se je kaj prihranilo. Marija še sedaj obdeluje njivo, da lažje shajata s kmečko pokojnino.

Ob vsem je potrebno še omeniti, da je Miha prešel hudo preizkušnjo druge svetovne vojne, saj je bil še kot mlad fant mobiliziran v nemško vojsko, od tam pa je bil poslan na rusko fronto, od koder se je vrnil šele marca 1946 leta. Sicer pa sta vesele in družabne narave, zato sta bila rada v dobri družbi. Vrsto let sta sodelovala pri predstavljanju ljudskega izročila, tako s prikazi dela nekoč, kakor Miha s posebnim, starim načinom petja, ki ga je znal zaokrožiti s t. i. »cvikom« v pevski skupini Curnovčani.

Kot je bilo ob rojstvu dveh sinov in hčerke veselje pri hiši, ju je potem prevevala nepopisna žalost, ko so najprej pred nekaj leti Miha, potem pa lani še Ivan in letos Hermina za vedno odšli. Kaj je lahko hujšega za starša kot to, da se morajo za vedno posloviti od svojih otrok. Nekako se poskušata sprijazniti s to kruto usodo, zato pa poskušata ohraniti dobre stike s snaho Faniko in tudi s šestimi vnuki ter devetimi pravnuki.

To je bil tudi razlog, da nista imela namena praznovati svoje obletnice, a Marijini sestri in brat so jima najprej na njuno obletnico, na binkoštno nedeljo, pa še bližnji sosedje pripravili res pravo, veliko presenečenje, saj nista niti slutila, da kaj pripravljajo. Hvaležna sta vsem, ki se ju spomnijo in jima polepšajo žalostne trenutke ter jima tudi sicer pomagajo. Med drugim sta se poleg lepe torte razveselila tudi grelni pipe, da jima ne bo potrebno za vsak lonček tople vode posebej kuriti v štedilnik na drva.

Marija nam je ob obisku še zaupala recept za dolgo zakonsko življenje, in sicer: »Treba se je pogovarjati, reševati težave, ki so sestavni del življenja. Tisti, ki pravijo, da se nikoli ne skregajo, ne govorijo resnice, za oba pa so pomembne tri besede: potrpeti, potrpeti, potrpeti.«

Ker sta še oba zdravih misli, jima želimo, da bi bilo še naprej tako in jima ob obletnici iskreno čestitamo tudi v imenu uredništva.

Vlado Marot

POGOVORIMO SE O PREHRANI

Sem Tanja Črešnovar, Rečičanka, ki me je pot zaradi študija in službe v Zdravstvenem domu Izola, odpeljala na Primorsko, vendar se, skoraj tedensko, rada vračam domov. Študij sem dokončala na Fakulteti za vede o zdravju Izola z diplomsko nalogo »Vpliv prehrane na neplodnost« in z magistrsko nalogo »Povezava prehrane, ki vsebuje fitoestrogene s simptomi menopavze«. S svojim znanjem osveščam otroke, mladostnike, odrasle in starejše o pomenu prehrane na naše zdravje, jim pomagam izboljšati njihove prehranjevalne navade ter jim s pravilno dietoterapijo pomagam pri izboljšanju posameznih bolezenskih stanj.

Ljudje prehrano dojemamo kot nekaj samoumevnega. Jemo to, kar nam po okusu ustreza in niti ne pomislimo, da lahko s svojimi prehranjevalnimi navadami telesu škodimo ali pa ravno obratno, s pravilno prehrano krepimo imunski sistem in ohranjamo svoje zdravje. Prehrano lahko primerjamo z oljem, ki ga za delovanje potrebuje avto. Avto se bo s kakovostnim oljem manj kvaril in nam dlje časa služil. Pri človeku pa je prehrana naš osnovni vir preživetja. Če telo dolgoročno hranimo z nepravilno prehrano, vodi to do motenj presnove t. j. metabolnega sindroma, ki pomeni več-

je tveganje za nastanek srčno-žilnih obolenj, sladkorne bolezni tipa 2, možganske kapi, raka in drugih zdravstvenih težav. Telo potrebuje za delovanje optimalen energijski vnos, pravilno razmerje ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob ter zadosten vnos vitaminov in mineralov.

Kaj to pomeni?

Optimalnega energijskega in hranilnega vnosa ne bomo dosegli z modernimi dietami ali z uživanjem raznoraznih tako imenovanih superživil in niti s škatlico vsakodnevno zaužitih prehranskih dopolnil. V sodobnem načinu življenja prevečkrat posegamo po predelani hrani, predpripravljenih jedeh, ki vsebujejo prevelike količine soli in slabih nasičenih maščob. Pogosto pijemo sladke pijače in uživamo razne slaščice, s katerimi zaužijemo prekomerne količine sladkorja, ne zaužijemo pa pomembnih hranil. Potrebe po energiji in vseh hranilih bomo dosegli z uravnoteženo, pestro in raznoliko prehrano. Naše »superživilo« je domača, sezonska in nepredelana hrana, ki vsebuje vsa makro in mikrohranila.

Nikar se ne izogibajte uživanju kompleksnih ogljikovih hidratov, saj so glavni vir energije za naše telo, poleg tega pa vsebujejo za telo izredno pomembne prehranske vlaknine, ki se nahajajo v sezonski zelenjavi in sadju ter škrobnih živilih, kamor prištevamo kaše, žitarice in polnozrnat žitne izdelke, riž, krompir, žgance ... Z uživanjem pustih vrst mesa, rib, stročnic, jajc, mleka in mlečnih izdel-

kov telesu zagotovimo beljakovine z visoko biološko vrednostjo, ki so potrebne za rast, regeneracijo, ohranjanju mišične mase oz. so prisotne pri vseh procesih v telesu. Dober vir beljakovin so tudi rastlinska živila, kot so stročnice, vendar jih je zaradi višje izkoristljivosti beljakovin priporočljivo uživati z žiti. Pri vnosu maščob je potrebno biti pozoren na vrsto in količino, ki jo zaužijemo. Prekomerne zaužite količine nasičenih maščob, ki se nahajajo npr. v salamah, hrenovkah, paštetah in drugih mesnih izdelkih, majonezah, ocvrtih jedeh, priljubljenem kosovem olju, povzročajo večje tveganje za nastanek srčno-žilnih obolenj. Zdrave nenasičene maščobe, ki se nahajajo v ribah, oreščkih, semenih, hladno stisnjenih rastlinskih oljih pa v primernih količinah uravnavajo holesterol v krvi, omogočajo absorpcijo vitaminov topnih v maščobi, nenazadnje pa izboljšajo koncentracijo in ohranjajo spomin. S peštrim uživanjem zgoraj naštetih živil bomo našemu telesu zagotovili vse potrebne vitamine, minerale in druge zaščitne snovi.

Prehranske potrebe pa niso za vsakega posameznika enake in se razlikujejo glede na fizično aktivnost posameznika, pridružene bolezni in glede na posamezna življenjska obdobja. Če imate kakšno vprašanje o prehrani, mi lahko pišete na tanja.cresnovar@gmail.com drugače pa se beremo, nekje v naslednjih številkah biltena.

Tanja Črešnovar

TUKAJ JE LAHKO VAŠ OGLAS

03 733 87 12

bilten@lasko.si

EEA MEDVED d.o.o.

Elektroinstalacije / Elektromehanika / AKU servis s.b.
Podšmihel 1 C, 3270 Laško, Slovenija, EU

Dragi Laščani,
Ob naši 35 letnici delovanja,
se vam želimo zahvaliti
za vaše zaupanje!
Vse dobro vam želi
kolektiv EEA MEDVED d.o.o.

Petek TEO OBŽAGOVANJE DREVES

Učinkovite rešitve za:

- težko dostopne terene,
- za drevesa ob zgradbah in cestah,
- nagnjena drevesa
- delo na brežinah.

tel.: 041 - 645 - 346

Escape Room Enigmarium Laško in Unlock Laško PONOVRNO ODPRTA!

Zberi prijatelje in se podajte na zabavno dogodivščino v prvi in edini escape room na temo pivovarstva na svetu ali se odpravite na pustolovsko raziskovanje starega mestnega jedra.

S kodo »Moje Laško« vsak član ekipe prejme darilce.

*Promocijska koda velja do 31. 7. 2020. Ob rezervaciji termina je obvezna navedba kode.

Informacije in rezervacije:

TIC Laško, Valvasorjev trg 1, Laško

T: 051 355 417 | E: enigmarium.lasko@escape-room.si | I: www.lasko.escape-room.si

LAŠKO

Odprta vrata Laškega
Laško Open Points

www.lasko.info

Laško, Slovenia

[lasko_slovenia](https://www.instagram.com/lasko_slovenia)

Laško, Slovenia

Vse poti vodijo v
RIMSKÉ TERME

RIMSKÉ TERME
MDCCCXLVII

RIMSKÉ TERME, Terme Resort d.o.o., Toplice 10, SI-3272 Rimske Toplice | info@rimske-terme.si | 03 574 2000 | www.rimske-terme.si

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH LAŠKO

Vabimo k vpisu v naslednje srednješolske programe za odrasle:

- 3-letni programi (SPI): gastronom hotelir, bolničar-negovalec, oblikovalec kovin-orodjar, inštalater strojnih instalacij, trgovec
- 4-letni programi (SSI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija
- Poklicno-tehniško izobraževanje (3+2 oz. PTI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, tehnik varovanja in gastronomski tehnik
- Poklicni tečajji (PT): ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija

Pokličite nas in skupaj bomo izbrali pravo izobraževanje za vašo uspešno poklicno pot. Ostanite zdravi in pozitivni.

Kontaktne podatki:
Šolski center Slovenske Konjice-Zreče
Izobraževanje odraslih Laško
Trg svobode 6, LAŠKO
Telefon: (03) 733 89 38, GSM: 041 611 172
E-pošta: sic.lasko@siol.net
Internet: www.sc-konjice-zrece.si

TEHNIČNI
PREGLEDI d.o.o.

NAŠE STORITVE

- tehnični pregledi osebnih in tovornih vozil, motornih koles, koles z motorjem, traktorjev in priklopnih vozil
- registracija novih in rabljenih vozil
- podaljšanje registracije vozil
- urejanje spremembe lastništva
- izdaja in zamenjava registrskih tablic
- izdaja prometnih dovoljenj
- odjava vozil iz prometa in v razgradnjo
- izdaja preizkusnih tablic
- homologacija uvoženih in predelanih vozil
- sklepanje zavarovanj (Triglav, Sava, Adriatic Slovenica, Generali)

NOVO

KMALU AVTOPRALNICA MIKLAVC V LAŠKEM!

Tehnični pregledi
 od pon. do petka 8⁰⁰ - 18⁰⁰
 sobota 8⁰⁰ - 12⁰⁰
 Nedelje in prazniki ... zaprto

bar MIKLAVC

Bar
 od pon. do petka 5³⁰ - 20³⁰
 sobota 7⁰⁰ - 13⁰⁰
 Nedelje in prazniki ... zaprto

SPLET www.am-miklavc.com | E-POŠTA info.lasko@am-miklavc.com | TELEFON 059 95 22 21

THERMANA

HOTELI | MEDICINA | WELLNESS | KONGRESI

Kjer so doma vedno nova doživetja in lepi spomini.

Kdor nas je že obiskal, ve, da so pri nas doma odlični wellness rituali, ki odplaknejo skrbi, pri nas domujejo tudi slastni okusi Laškega.

Dobrodošli ...

📍 Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško
Slovenija-EU

☎ 080 81 19

✉ info@thermana.si

🌐 www.thermana.si

📷 [thermana_lasko](https://www.instagram.com/thermana_lasko)

📘 [Thermana Laško](https://www.facebook.com/Thermana.Lasko)